

Forklarende rapport

Konvention af 13. januar 2000 om international beskyttelse af voksne

Paul Lagarde

Konvention og henstilling vedtaget af den særlige kommission af diplomatisk karakter

Udgivet af
Haagerkonferencen om International Privatret
Det Permanente Bureau
Churchillplein 6b
2517 JW Den Haag
Nederlandene

Telefon: +31 70 363 3303
Fax: +31 70 360 4867
E-mail: secretariat@hcch.net
Websted: www.hcch.net

© Haagerkonferencen om International Privatret 2017

Alle rettigheder forbeholdes. Intet uddrag af denne publikation må gengives, lagres i et søgesystem eller på nogen måde eller ved brug af nogen midler, herunder fotokopiering eller indspilning, viderefremmes uden rettighedshaverens skriftlige tilladelse.

Takket være venlig bistand fra Europa-Kommissionen ved Generaldirektoratet for Retlige Anliggender er den forklarende rapport til *Haagerkonventionen fra 2000 om international beskyttelse af voksne*, der er udarbejdet af professor Paul Lagarde og revideret i 2016, blevet oversat til alle officielle EU-sprog, bortset fra engelsk, fransk, spansk og tysk. Den franske og den engelske version blev revideret af Paul Lagarde og Det Permanente Bureau, mens den spanske og den tyske oversættelse vil blive revideret i nær fremtid. Den originale spanske oversættelse af den ureviderede forklarende rapport blev udført af det spanske udenrigsministerium, og den tyske oversættelse blev udført af Forbundsrepublikken Tysklands justits- og udenrigsministerium. Det bemærkes, at den tyske oversættelse ikke er blevet til i et samarbejde mellem de østrigske, tyske og schweiziske myndigheder. Det Permanente Bureau under Haagerkonferencen om International Privatret har ikke kontrolleret oversættelserne af denne publikation til andre sprog (bortset fra spansk).

Der findes officielle versioner på engelsk og fransk af denne publikation på webstedet for Haagerkonferencen for International Privatret (www.hcch.net).

ISBN 978-92-79-67002-2

Trykt i Belgien

Forord

1 Indholdet af denne pjece stammer fra "Proceedings of the Special Commission with a diplomatic character of September – October 1999, Protection of Adults".

Nævnte publikation indeholder, ud over de sider, der gengives i det efterfølgende, de forberedende dokumenter, rapporter og resuméer af drøftelser i forbindelse med arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter af 1999. Hele teksten kan bestilles enten hos boghandleren eller direkte fra Det Permanente Bureau under Haagerkonferencen om International Privatre: Hague Conference on private international law, Churchillplein, 6b, 2517 JW The Hague, The Netherlands (e-mail: secretariat@hcch.net, fax: +31 70 360 4867).

2 Professor Paul Lagardes forklarende rapport fungerer som en kommentar til konventionen, der er vedtaget af den særlige kommission af diplomatisk karakter og medtaget i slutakten af 2. oktober 1999.

3 Konventionen blev undertegnet første gang den 13. januar 2000 af Nederlandene og bærer derfor denne dato.

4 Denne reviderede udgave af den forklarende rapport omfatter yderligere oplysninger i stk. 146 hvad angår bemyndigelse til repræsentation.

5 Haagerkonferencen for International Privatre har sit eget websted (www.hcch.net), hvor der findes oplysninger om Haagerkonferencen og Haagerkonventionerne.

Haag, april 2017

Indholdsfortegnelse

KONVENTION	7
Henstilling vedtaget af den særlige kommission af diplomatisk karakter om beskyttelse af voksne	23
CERTIFICAT	25
FORANSTALTNINGER TIL BESKYTTELSE AF EN VOKSEN	28
OPLYSNINGER OM FORANSTALTNINGER TIL BESKYTTELSE AF EN VOKSEN	30
RAPPORT	33

Konvention

KONVENTION OM INTERNATIONAL BESKYTTELSE AF VOKSNE

De stater, som har undertegnet denne konvention, og som

- finder, at der er behov for at forbedre beskyttelsen af voksne i internationale situationer, der som følge af en funktionsnedsættelse eller utilstrækkelige åndsevner ikke er i stand til at varetage deres egne interesser
- ønsker at undgå konflikt mellem deres retssystemer for så vidt angår kompetence, lovvalg samt anerkendelse og fuldbyrdelse af foranstaltninger til beskyttelse af voksne,
- erindrer om betydningen af internationalt samarbejde med henblik på at beskytte voksne,
- fremhæver, at den voksnes bedste og respekten for vedkommendes værdighed og uafhængighed skal være det overordnede hensyn,

er blevet enige om følgende bestemmelser:

KAPITEL I – KONVENTIONENS ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

1. Konventionen finder anvendelse på beskyttelsen af voksne i internationale situationer, der som følge af svækkelse eller utilstrækkelige åndsevner ikke er i stand til at varetage deres egne interesser.
2. Denne konvention har til formål:
  - a) at afgøre, hvilken stats myndigheder der har kompetence til at træffe foranstaltninger med henblik på beskyttelse af den voksnes person eller formue;
  - b) at afgøre, hvilken lov der skal anvendes af de pågældende myndigheder under udøvelsen af deres kompetence;
  - c) at afgøre, hvilken lov der skal anvendes på repræsentation af den voksne;
  - d) at sikre anerkendelse og fuldbyrdelse af sådanne beskyttelsesforanstaltninger i alle kontraherende stater;
  - e) at etablere det samarbejde mellem myndighederne i de kontraherende stater, der måtte være nødvendigt for at opfylde denne konventions formål.

Artikel 2

1. Udtrykket voksen benyttes i denne konvention om en person, som er fyldt 18 år.
2. Denne konvention finder ligeledes anvendelse på foranstaltninger vedrørende en voksen, som ikke var fyldt 18 år på det tidspunkt, hvor foranstaltningen blev truffet.

Artikel 3

De i artikel 1 omhandlede foranstaltninger kan navnlig vedrøre:

- a) bestemmelsen af manglende retlig handleevne og fastsættelse af en beskyttelsesordning;
- b) anbringelse af den voksne under beskyttelse af en retsinstans eller en administrativ myndighed;
- c) værgemål, samværgemål og lignende retsinstitutter;
- d) udpegelse af en person eller myndighed, der skal tage sig af den voksnes person eller formue, og som skal repræsentere eller bistå den voksne, samt fastlæggelse af en sådan person eller myndigheds opgaver;

- e) anbringelse af den voksne på en institution eller ethvert andet sted, hvor vedkommende er sikret beskyttelse;
- f) forvaltning af, bevarelse af eller råden over den voksnes formue;
- g) tilladelse til specifikke tiltag for at beskytte den voksnes person eller formue.

Artikel 4

1. Denne konvention finder ikke anvendelse på spørgsmål vedrørende:
  - a) underholdspligt;
  - b) indgåelse, omstødelse og opløsning af ægteskab eller lignende parforhold samt separation;
  - c) formueforhold mellem ægtefæller eller lignende partnere;
  - d) trusts og arv;
  - e) social sikring;
  - f) offentligretlige foranstaltninger af generel karakter vedrørende sundhed;
  - g) foranstaltninger, der er truffet over for en person som følge af strafbare handlinger begået af denne person;
  - h) afgørelser om ret til asyl og om indvandring;
  - i) foranstaltninger, der alene træffes af hensyn til den offentlige sikkerhed.
2. Stk. 1 berører ikke, i henseende til de deri omhandlede anliggender, en persons beføjelse til at handle som den voksnes repræsentant.

KAPITEL II – KOMPETENCE

Artikel 5

1. De retslige eller administrative myndigheder i den kontraherende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, har kompetence til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue.
2. Hvis den voksnes sædvanlige opholdssted ændres til en anden kontraherende stat, tilfalder kompetencen myndighederne i den stat, hvor den voksne har fået nyt sædvanligt opholdssted.

Artikel 6

1. For voksne flygtninge og voksne, der er internationalt fordrevne på grund af uroligheder i deres land, har myndighederne i den kontraherende stat, på hvis område disse voksne befinder sig som følge af deres fordrivelse, den i artikel 5, stk. 1, omhandlede kompetence.
2. Stk. 1 finder også anvendelse på voksne, hvis sædvanlige opholdssted ikke kan fastslås.

Artikel 7

1. Med undtagelse af voksne flygtninge og voksne, der er internationalt fordrevne på grund af uroligheder i deres land, har myndighederne i en kontraherende stat, hvor den voksne er statsborger, kompetence til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue, såfremt de mener, at de er bedre egnede til at vurdere, hvad der er til den voksnes bedste, og efter at de har underrettet de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5 eller artikel 6, stk. 2, herom.

2. Denne kompetence skal ikke udøves, hvis de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5, artikel 6, stk. 2, eller artikel 8, har underrettet myndighederne i den stat, hvori den voksne er statsborger, om, at de har truffet de efter forholdene nødvendige foranstaltninger, eller har besluttet, at der ikke bør træffes foranstaltninger, eller at der verserer en sag om fastsættelse af foranstaltninger hos dem.
3. De foranstaltninger, der er truffet i henhold til stk. 1, bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5, artikel 6, stk. 2, eller artikel 8, har truffet de efter forholdene nødvendige foranstaltninger, eller har besluttet, at der ikke bør træffes foranstaltninger. Disse myndigheder giver de myndigheder, som har truffet foranstaltninger i henhold til stk. 1, besked herom.

Artikel 8

1. De myndigheder i en kontraherende stat, der har kompetence efter artikel 5 eller artikel 6, kan, hvis de mener, at det er til den voksnes bedste, af egen drift eller efter anmodning fra myndigheden i en anden kontraherende stat anmode myndighederne i en af de stater, der er nævnt i stk. 2, om at træffe foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue. Anmodningen kan vedrøre alle eller bestemte aspekter af en sådan beskyttelse.
2. De kontraherende stater, til hvis myndigheder der kan indgives en anmodning som omhandlet i stk. 1, er:
  - a) en stat, som den voksne er statsborger i;
  - b) den stat, hvori den voksne havde sit foregående sædvanlige opholdssted;
  - c) en stat, som den voksne har formue i;
  - d) den stat, hvis myndigheder den voksne skriftligt har udpeget til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af vedkommende;
  - e) den stat, hvori en person, som står den voksne nær og er parat til at beskytte vedkommende, har sit sædvanlige opholdssted;
  - f) den stat, på hvis område den voksne befinder sig, for så vidt angår beskyttelse af den voksnes person.
3. Hvis den myndighed, der er udpeget i henhold til stk. 1 og stk. 2, ikke accepterer sin kompetence, bevarer de myndigheder i den kontraherende stat, som har kompetence efter artikel 5 eller artikel 6, kompetencen.

Artikel 9

Myndighederne i en kontraherende stat, hvor den voksne har formue, har kompetence til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af denne formue, i det omfang sådanne foranstaltninger er forenelige med dem, der er truffet af de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5 til 8.

Artikel 10

1. I alle hastetilfælde har myndighederne i enhver kontraherende stat, på hvis område den voksne befinder sig eller har formue, kompetence til at træffe alle nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.
2. Foranstaltninger, der er truffet efter stk. 1 vedrørende en voksen, der har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat, bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5 til 9, har truffet de efter forholdene nødvendige foranstaltninger.

3. Foranstaltninger, der er truffet efter stk. 1 vedrørende en voksen, der har sit sædvanlige opholdssted i en ikkekontraherende stat, bortfalder i enhver kontraherende stat, så snart de efter forholdene nødvendige foranstaltninger, der er truffet af myndighederne i en anden stat, anerkendes i den pågældende kontraherende stat.
4. De myndigheder, der har truffet foranstaltninger efter stk. 1, underretter om muligt myndighederne i den kontraherende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, om de foranstaltninger, de har truffet.

Artikel 11

1. Myndighederne i en kontraherende stat, på hvis område den voksne befinder sig, har undtagelsesvis kompetence til at træffe foranstaltninger af foreløbig karakter til beskyttelse af den voksnes person med en territorial virkning, der begrænser sig til den pågældende stat, for så vidt sådanne foranstaltninger er forenelige med dem, der allerede er truffet af de myndigheder, som har kompetence efter artikel 5 til 8, og efter at de har underrettet de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5, herom.
2. Foranstaltninger, der er truffet efter stk. 1 vedrørende en voksen, der har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat, bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5 til 8, har truffet beslutning om de efter forholdene nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

Artikel 12

Med forbehold af artikel 7, stk. 3, forbliver de foranstaltninger, der er truffet efter artikel 5 til 9, i kraft på de fastsatte vilkår, selv om det grundlag, hvorpå kompetencen blev støttet, ikke længere består som følge af ændrede omstændigheder, så længe de myndigheder, der har kompetence efter denne konvention, ikke har ændret, erstattet eller ophævet de pågældende foranstaltninger.

KAPITEL III – LOVVALG

Artikel 13

1. De kontraherende staters myndigheder skal under udøvelsen af deres kompetence efter bestemmelserne i kapitel II anvende loven i deres egen stat.
2. De kan dog undtagelsesvis, for så vidt dette måtte være påkrævet for at beskytte den voksnes person eller formue, anvende eller tage hensyn til loven i en anden stat, som sagen har en væsentlig tilknytning til.

Artikel 14

Hvis en foranstaltning, der er truffet i en kontraherende stat, gennemføres i en anden kontraherende stat, er vilkårene for gennemførelsen heraf undergivet loven i denne anden stat.

Artikel 15

1. Forekomst, omfang, ændring og bortfald af de repræsentationsbeføjelser, som er tildelt af en voksen ved en aftale eller ved en ensidig disposition, er undergivet loven i den stat, hvor den voksne havde sit sædvanlige opholdssted på tidspunktet for indgåelsen af aftalen eller

dispositionens foretagelse, medmindre en af de i stk. 2 nævnte love udtrykkeligt er udpeget skriftligt.

2. Stater, hvis love kan udpeges, er:
  - a) en stat, som den voksne er statsborger i;
  - b) en stat, hvori den voksne tidligere har haft sit sædvanlige opholdssted;
  - c) en stat, som den voksne har formue i, for så vidt angår denne formue.
3. Måden, hvorpå sådanne repræsentationsbeføjelser udøves, er undergivet loven i den stat, hvor de udøves.

Artikel 16

Hvis de i artikel 15 omhandlede repræsentationsbeføjelser ikke udøves således, at det sikrer beskyttelse af den voksnes person eller formue, kan de ophæves eller ændres ved foranstaltninger, der træffes af en myndighed, der har kompetence efter konventionens regler. Hvis sådanne repræsentationsbeføjelser ophæves eller ændres, bør der i videst muligt omfang tages hensyn til den i artikel 15 omhandlede lov.

Artikel 17

1. Gyldigheden af en retshandel, der er indgået mellem en tredjemand og en anden person, der ville have været beføjet til at handle som den voksnes retlige repræsentant efter loven i den stat, hvor retshandelen blev indgået, kan ikke bestrides, og den pågældende tredjemand kan ikke ifalde ansvar alene af den grund, at den anden person ikke var beføjet til at handle som den voksnes retlige repræsentant efter den lov, der udpeges efter bestemmelserne i dette kapitel, medmindre den pågældende tredjemand vidste eller burde have vidst, at denne beføjelse var undergivet sidstnævnte lov.
2. Stk. 1 finder kun anvendelse, hvis retshandelen blev indgået mellem personer, der befandt sig på samme stats område.

Artikel 18

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse, selv om den lov, der udpeges efter disse bestemmelser, er loven i en ikkekontraherende stat.

Artikel 19

I dette kapitel forstås ved "lov" den lovgivning, der er gældende i en stat, bortset fra den pågældende stats lovvalgsregler.

Artikel 20

Dette kapitel er ikke til hinder for anvendelsen af de bestemmelser i loven i den stat, hvor den voksne skal beskyttes, der finder obligatorisk anvendelse, uanset hvilken lov der ellers ville være gældende.

Artikel 21

Anvendelsen af den lov, der udpeges efter bestemmelserne i dette kapitel, kan alene afvises, hvis denne anvendelse åbenbart ville stride mod grundlæggende retsprincipper.

KAPITEL IV – ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 22

1. Foranstaltninger, der træffes af myndighederne i en kontraherende stat, anerkendes uden videre i de øvrige kontraherende stater.
2. Anerkendelse kan dog afvises:
  - a) hvis foranstaltningen er truffet af en myndighed, hvis kompetence ikke var støttet på eller i overensstemmelse med et af de i bestemmelserne i kapitel II anførte grundlag;
  - b) hvis foranstaltningen, bortset fra i hastetilfælde, blev truffet i forbindelse med en retslig eller administrativ behandling, uden at den voksne havde haft mulighed for at blive hørt, i strid med grundlæggende retsplejprincipper i den stat, som anmodningen rettes til;
  - c) hvis anerkendelsen åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som anmodningen rettes til, eller være i konflikt med en bestemmelse i loven i denne stat, hvis anvendelse er obligatorisk, uanset hvilken lov der ellers ville være gældende;
  - d) hvis foranstaltningen er uforenelig med en senere foranstaltning truffet i en ikkekontraherende stat, som ville have haft kompetence efter artikel 5 til 9, og denne senere foranstaltning opfylder betingelserne for at blive anerkendt i den stat, som anmodningen rettes til;
  - e) hvis proceduren i artikel 33 ikke er blevet fulgt.

Artikel 23

Med forbehold af artikel 22, stk. 1, kan enhver berørt person anmode de kompetente myndigheder i en kontraherende stat om at træffe afgørelse om anerkendelse eller ikkeanerkendelse af en foranstaltning, der er truffet i en anden kontraherende stat. Proceduren reguleres efter loven i den stat, som anmodningen rettes til.

Artikel 24

Myndighederne i den stat, som anmodningen rettes til, er bundet af de faktiske omstændigheder, hvorpå myndigheden i den stat, hvor foranstaltningen er truffet, støttede sin kompetence.

Artikel 25

1. Hvis foranstaltninger, der er truffet i en kontraherende stat, og som kan fuldbyrdes dér, kræver fuldbyrdelseshandlinger i en anden kontraherende stat, skal de efter anmodning fra en berørt part erklæres for eksigible eller registreres med henblik på fuldbyrdelse i denne anden stat efter den procedure, der er foreskrevet i denne stats lov.
2. De enkelte kontraherende stater skal anvende en enkel og hurtig procedure, når de tager stilling til spørgsmålet om fuldbyrdelse eller registrering af en foranstaltning.
3. Fuldbyrdelse eller registrering kan alene afslås af en af de grunde, der er nævnt i artikel 22, stk. 2.

Artikel 26

Med forbehold af den efterprøvelse, der er nødvendig for anvendelsen af ovenstående bestemmelser, må en truffen foranstaltning ikke underkastes en realitetsprøvelse.

Artikel 27

Foranstaltninger, der er truffet i en kontraherende stat, og som er blevet erklæret for eksigible eller er blevet registreret med henblik på fuldbyrdelse i en anden kontraherende stat, fuldbyrdes i denne anden stat, som om de var truffet af myndighederne i den pågældende stat. Fuldbyrdelsen foretages efter loven i den stat, som anmodningen rettes til, inden for denne lovs grænser.

KAPITEL V – SAMARBEJDE

Artikel 28

1. Hver kontraherende stat udpeger en central myndighed til at varetage de opgaver, der pålægges en sådan myndighed ved denne konvention.
2. Forbundsstater, stater med mere end ét retssystem og stater, der har selvstyrende territoriale enheder, kan udpege mere end én central myndighed og angive disses territoriale eller personlige kompetence. Stater, som har udpeget mere end én central myndighed, angiver den centrale myndighed, som alle henvendelser kan rettes til med henblik på videresendelse til den kompetente centrale myndighed i den pågældende stat.

Artikel 29

1. De centrale myndigheder samarbejder indbyrdes og fremmer samarbejdet mellem de kompetente myndigheder i deres respektive stater med henblik på at opfylde denne konventions formål.
2. De tager i forbindelse med anvendelsen af denne konvention de forholdsregler, der er hensigtsmæssige for at formidle oplysninger om retsfor skrifter og om de tjenester, der er til rådighed i deres stater vedrørende beskyttelse af voksne.

Artikel 30

Den centrale myndighed i en kontraherende stat tager enten direkte eller gennem offentlige myndigheder eller andre organer alle nødvendige forholdsregler for:

- a) på alle måder at lette kommunikationen mellem de kompetente myndigheder i de situationer, der er omfattet af denne konvention;
- b) efter anmodning fra en kompetent myndighed i en anden kontraherende stat at yde bistand ved opklaringen af, hvor en voksen befinder sig, når der er tegn på, at vedkommende befinder sig på den pågældende stats område og har behov for beskyttelse.

Artikel 31

De kompetente myndigheder i en kontraherende stat kan enten direkte eller via andre organer tilskynde til brug af mægling, forligsforhandling eller tilsvarende midler for at fremme mindelige aftaler om beskyttelse af den voksnes person eller formue i situationer, der er omfattet af denne konvention.

Artikel 32

1. Når en beskyttelsesforanstaltning påtænkes truffet, kan de myndigheder, der er kompetente efter denne konvention, hvis den voksnes situation tilsiger det, anmode enhver myndighed i en anden kontraherende stat, der ligger inde med oplysninger af betydning for beskyttelsen af den voksne, om at fremsende disse oplysninger.
2. En kontraherende stat kan erklære, at anmodninger efter stk. 1 kun kan fremsendes til dens myndigheder gennem dens centrale myndighed.
3. De kompetente myndigheder i en kontraherende stat kan anmode myndighederne i en anden kontraherende stat om bistand ved gennemførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet efter denne konvention.

Artikel 33

1. Hvis en myndighed, der har kompetence efter artikel 5 til 8, påtænker at anbringe den voksne på en institution eller ethvert andet sted, hvor vedkommende er sikret beskyttelse, og denne anbringelse skal iværksættes i en anden kontraherende stat, skal myndigheden forinden forelægge sagen for den centrale myndighed eller en anden kompetent myndighed i sidstnævnte stat. Den fremsender i dette øjemed en redegørelse vedrørende den voksne med en begrundelse for den påtænkte anbringelse.
2. Der kan i den stat, som fremsætter anmodningen, ikke træffes afgørelse om anbringelse, hvis den centrale myndighed eller en anden kompetent myndighed i den stat, som anmodningen rettes til, inden for en rimelig frist tilkendegiver, at den modsætter sig dette.

Artikel 34

Er den voksne udsat for alvorlig fare, skal de kompetente myndigheder i den kontraherende stat, hvor der er truffet foranstaltninger til beskyttelse af den voksne, eller hvor sådanne foranstaltninger er under overvejelse, hvis de får oplysning om, at den voksnes opholdssted er ændret til en anden stat, eller at den voksne befinder sig i en anden stat, underrette myndighederne i denne anden stat om den pågældende fare og om de foranstaltninger, der er truffet eller overvejes truffet.

Artikel 35

En myndighed må ikke anmode om eller fremsende oplysninger efter dette kapitel, hvis den skønner, at dette vil kunne bringe den voksnes person eller formue i fare eller udgøre en alvorlig trussel mod et af den voksnes familiemedlemmers liv eller frihed.

Artikel 36

1. Uden at det berører muligheden for at opkræve rimelige gebyrer for bistand, afholder de centrale myndigheder og andre offentlige myndigheder i de kontraherende stater deres egne omkostninger i forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel.
2. En kontraherende stat kan indgå aftaler med en eller flere kontraherende stater om fordelingen af omkostningerne.

Artikel 37

Enhver kontraherende stat kan indgå aftaler med en eller flere kontraherende stater med henblik på at lette anvendelsen af dette kapitel i deres indbyrdes forhold. De stater, der har indgået en sådan aftale, skal fremsende en kopi til depositaren for denne konvention.

KAPITEL VI – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 38

1. Myndighederne i den kontraherende stat, hvor der er truffet en beskyttelsesforanstaltning, eller hvor der foreligger en bekræftet repræsentationsbeføjelse, kan efter anmodning fra den person, som er betroet beskyttelsen af den voksne person eller formue, udstede en attest, der angiver, i hvilken egenskab den pågældende har ret til at handle, og hvilke beføjelser der er tillagt den pågældende.
2. Den pågældende formodes at besidde den egenskab og de beføjelser, der er angivet i attesten, på tidspunktet for dens udstedelse, medmindre andet bevises.
3. Hver enkelt kontraherende stat udpeger de myndigheder, der er beføjede til at udfærdige attesten.

Artikel 39

Personoplysninger, der tilvejebringes eller videregives i medfør af denne konvention, må udelukkende bruges til de formål, til hvilke de er indsamlet eller videregivet.

Artikel 40

Myndigheder, der modtager oplysninger, skal sikre, at disse behandles fortroligt i overensstemmelse med loven i den pågældende stat.

Artikel 41

Alle dokumenter, der fremsendes eller udfærdiges efter denne konvention, er fritaget for legalisering eller andre tilsvarende formaliteter.

Artikel 42

Hver enkelt kontraherende stat udpeger de myndigheder, til hvilke der kan rettes anmodninger efter artikel 8 og artikel 33.

Artikel 43

1. De myndigheder, der er udpeget i henhold til artikel 28 og 42, meddeles Det Permanente Bureau under Haagerkonferencen om International Privatret senest samme dag som deponeringen af ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumentet vedrørende konventionen. Ændringer heraf meddeles også Det Permanente Bureau.
2. Den i artikel 32, stk. 2, omhandlede erklæring afgives over for denne konventions depositar.

Artikel 44

En kontraherende stat med forskellige retssystemer eller regelsæt vedrørende beskyttelse af den voksnes person eller formue er ikke forpligtet til at anvende denne konventions regler på konflikter, der udelukkende består mellem disse forskellige retssystemer eller regelsæt.

Artikel 45

For så vidt angår en stat, hvor to eller flere retssystemer eller regelsæt vedrørende sagsområder, der er omfattet af denne konvention, finder anvendelse i forskellige territoriale enheder:

- a) forstås en henvisning til sædvanligt opholdssted på denne stats område som en henvisning til sædvanligt opholdssted på en territorial enheds område;
- b) forstås en henvisning til, at den voksne befinder sig i den pågældende stat, som en henvisning til, at vedkommende befinder sig i en territorial enhed;
- c) forstås en henvisning til, at formue tilhørende den voksne befinder sig i den pågældende stat, som en henvisning til, at formue tilhørende den voksne befinder sig i en territorial enhed;
- d) forstås en henvisning til den stat, som den voksne er statsborger i, som en henvisning til den territoriale enhed, som loven i den pågældende stat udpeger, eller, hvis der ikke findes regler herom, til den territoriale enhed, som den voksne har den nærmeste tilknytning til;
- e) forstås en henvisning til den stat, hvis myndigheder den voksne har udpeget,
  - som en henvisning til den territoriale enhed, hvis den voksne har udpeget myndighederne i denne territoriale enhed;
  - som en henvisning til den territoriale enhed, som den voksne har den nærmeste tilknytning til, hvis den voksne har udpeget myndighederne i denne stat uden at angive en nærmere bestemt territorial enhed inden for denne stat;
- f) forstås en henvisning til loven i den stat, som sagen har en væsentlig tilknytning til, som en henvisning til loven i den territoriale enhed, som sagen har en sådan tilknytning til;
- g) forstås en henvisning til loven, de processuelle regler eller myndigheden i den stat, hvor der er truffet en foranstaltning, som en henvisning til loven, de processuelle regler eller myndigheden i den territoriale enhed, hvor den pågældende foranstaltning er truffet;
- h) forstås en henvisning til loven, de processuelle regler eller myndigheden i den stat, som en anmodning rettes til, som en henvisning til loven, de processuelle regler eller myndigheden i den territoriale enhed, hvor der anmodes om anerkendelse eller fuldbyrdelse;
- i) forstås en henvisning til den stat, hvor der skal gennemføres en beskyttelsesforanstaltning, som en henvisning til den territoriale enhed, hvor foranstaltningen skal gennemføres;
- j) forstås en henvisning til organer eller myndigheder i den pågældende stat, bortset fra de centrale myndigheder, som en henvisning til de myndigheder, der er beføjede til at handle i den berørte territoriale enhed.

Artikel 46

Med henblik på at fastslå, hvilken lov der skal anvendes efter kapitel III, for så vidt angår en stat, der består af to eller flere territoriale enheder med hver sit retssystem eller regelsæt vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, anvendes følgende regler:

- a) hvis der i den pågældende stat findes gældende regler, der fastslår, hvilken territorial enheds lov der skal anvendes, finder loven i den pågældende enhed anvendelse;
- b) hvis der ikke findes sådanne regler, finder loven i den territoriale enhed, der er udpeget efter artikel 45, anvendelse.

Artikel 47

Med henblik på at fastslå, hvilken lov der skal anvendes efter kapitel III, for så vidt angår en stat, der i spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, har to eller flere retssystemer eller regelsæt, der finder anvendelse på forskellige grupper af personer, anvendes følgende regler:

- a) hvis der i den pågældende stat findes gældende regler, der fastslår, hvilket af disse regelsæt der skal anvendes, finder dette regelsæt anvendelse;
- b) hvis der ikke findes sådanne regler, finder det retssystem eller regelsæt, som den voksne har den nærmeste tilknytning til, anvendelse.

Artikel 48

I forholdet mellem de kontraherende stater træder denne konvention i stedet for *Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues*, der blev undertegnet i Haag den 17. juli 1905.

Artikel 49

1. Denne konvention berører ikke internationale overenskomster, som de kontraherende stater har tiltrådt, og som indeholder bestemmelser om spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, medmindre en erklæring om det modsatte er afgivet af de stater, der er bundet af den pågældende overenskomst.
2. Denne konvention berører ikke muligheden for, at en eller flere kontraherende stater kan indgå aftaler, der, for så vidt angår voksne, der har deres sædvanlige opholdssted i en af de stater, der har tiltrådt sådanne aftaler, indeholder bestemmelser om spørgsmål, der er omfattet af denne konvention.
3. Aftaler, der måtte blive indgået af en eller flere kontraherende stater om spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, berører ikke anvendelsen af bestemmelserne i denne konvention i forholdet mellem de pågældende stater og andre kontraherende stater.
4. Stk. 1-3 finder endvidere anvendelse på ensartede lovgivninger baseret på særlig tilknytning af regional eller anden art mellem de berørte stater.

Artikel 50

1. Denne konvention finder kun anvendelse på foranstaltninger, der er truffet i en stat, efter at konventionen er trådt i kraft i forhold til den pågældende stat.
2. Konventionen finder anvendelse på anerkendelse og fuldbyrdelse af foranstaltninger, der er truffet efter dens ikrafttræden i forholdet mellem den stat, hvor foranstaltningerne er truffet, og den stat, som anmodningen rettes til.
3. Konventionen finder anvendelse på repræsentationsbeføjelser, som tidligere er tildelt på vilkår svarende til de i artikel 15 fastsatte, fra tidspunktet for dens ikrafttræden i en kontraherende stat.

Artikel 51

1. Enhver meddelelse til den centrale myndighed eller en anden myndighed i en kontraherende stat affattes på originalsproget og ledsages af en oversættelse til det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den pågældende stat, eller, hvis dette ikke er muligt, af en oversættelse til fransk eller engelsk.

2. En kontraherende stat kan dog ved at tage et forbehold som omhandlet i artikel 56 modsætte sig anvendelsen af enten fransk eller engelsk, men ikke begge sprog.

Artikel 52

Generalsekretæren for Haagerkonferencen om International Privatret indkalder med regelmæssige mellemrum et særligt udvalg med henblik på at vurdere, hvordan denne konvention virker i praksis.

KAPITEL VII – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 53

1. Konventionen er åben for undertegnelse for de stater, der var medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret den 2. oktober 1999.
2. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes, og ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrumenterne skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes Udenrigsministerium, der er konventionens depositar.

Artikel 54

1. Enhver anden stat kan tiltræde konventionen efter dens ikrafttræden i henhold til artikel 57, stk. 1.
2. Tiltrædelsesinstrumentet deponeres hos depositaren.
3. Tiltrædelsen får alene virkning i forholdet mellem den tiltrædende stat og de kontraherende stater, der ikke har gjort indsigelse mod denne tiltrædelse inden seks måneder efter modtagelsen af den i artikel 59, litra b, omhandlede meddelelse. En sådan indsigelse kan ligeledes fremsættes af enhver stat i forbindelse med ratifikation, accept eller godkendelse af konventionen efter tiltrædelse. Sådanne indsigelser skal meddeles til depositaren.

Artikel 55

1. En stat, der består af to eller flere territoriale enheder, hvor forskellige retssystemer finder anvendelse vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, kan ved undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen erklære, at konventionen skal finde anvendelse i samtlige dens territoriale enheder eller kun i en eller flere af disse, og den kan til enhver tid ændre en sådan erklæring ved at afgive en ny.
2. En sådan erklæring meddeles depositaren og skal udtrykkeligt angive, i hvilke territoriale enheder konventionen finder anvendelse.
3. Hvis en stat ikke afgiver nogen erklæring efter denne artikel, finder konventionen anvendelse i samtlige territoriale enheder i denne stat.

Artikel 56

1. Enhver stat kan senest ved ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen eller ved afgivelsen af en erklæring efter artikel 55 tage det i artikel 51, stk. 2, omhandlede forbehold. Der kan ikke tages andre forbehold.

2. Enhver stat kan til enhver tid tilbagekalde det forbehold, den har taget. Tilbagekaldelsen meddeles depositaren.
3. Forbeholdet ophører med at have virkning den første dag i den tredje kalendermåned efter den i stk. 2 omhandlede meddelelse.

Artikel 57

1. Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det tredje ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument, der er omhandlet i artikel 53.
2. Derefter træder konventionen i kraft:
  - a) for enhver stat, der ratificerer, accepterer eller godkender den på et senere tidspunkt, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af dens ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument;
  - b) for enhver tiltrædende stat den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter udløbet af den i artikel 54, stk. 3, fastsatte periode på seks måneder;
  - c) for enhver territorial enhed, i hvilken konventionen finder anvendelse i overensstemmelse med artikel 55, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den i nævnte artikel omhandlede meddelelse.

Artikel 58

1. Enhver stat, der er part i konventionen, kan opsigte denne ved skriftlig meddelelse til depositaren. En sådan opsigelse kan begrænses til visse territoriale enheder, som konventionen finder anvendelse i.
2. Opsigelsen har virkning fra den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på 12 måneder, efter at depositaren har modtaget meddelelse herom. Hvis der i meddelelsen er angivet en længere opsigelsesperiode, har opsigelsen virkning fra udløbet af denne længere periode.

Artikel 59

Depositaren underretter de stater, der er medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret, og de stater, der har tiltrådt denne konvention i overensstemmelse med artikel 54, om:

- a) enhver undertegnelse, ratifikation, accept og godkendelse som omhandlet i artikel 53;
- b) enhver tiltrædelse og indsigelse mod en tiltrædelse som omhandlet i artikel 54;
- c) datoen for konventionens ikrafttræden efter artikel 57;
- d) de i artikel 32, stk. 2, og artikel 55 omhandlede erklæringer;
- e) de i artikel 37 omhandlede aftaler;
- f) de i artikel 51, stk. 2, omhandlede forbehold og de i artikel 56, stk. 2, omhandlede tilbagekaldelser;
- g) opsigelser som omhandlet i artikel 58.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Haag den 13. januar 2000 på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i ét eksemplar, som skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes regerings arkiver, og hvoraf en bekræftet genpart vil blive fremsendt ad diplomatisk vej til hver af de stater, der er medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret.

**Henstilling vedtaget af den særlige kommission
af diplomatisk karakter om beskyttelse af voksne**

Den særlige kommission anbefaler de stater, der er parter i konventionen om beskyttelse af voksne, at bruge følgende standardformularer, når konventionen anvendes.

CERTIFICAT

Artikel 38 i konventionen om international beskyttelse af voksne
undertegnet i Haag den [...]

A. - Undertegnede myndighed:

Land: .....

Stat - region (hvis relevant): .....

Navn på den udstedende myndighed: .....

.....

Adresse: .....

.....

.....

Tlf.: ..... Fax: ..... E-mail: .....

attesterer, at:

 der er truffet en foranstaltning til beskyttelse bemyndigelsen til repræsentation er bekræftet

af: .....

.....

den: .....

B. - Den berørte voksne person:

Navn: ..... Fornavn(e): .....

Fødselsdato og fødested: .....

Sædvanligt opholdssted: .....

Adresse: .....

.....

.....

C. - Certifikatindehaver:

Navn: ..... Fornavn(e): .....

Fødselsdato og fødested: .....

Adresse: .....

.....

.....

Tlf.: ..... Fax: ..... E-mail: .....

D. - Certifikatindehaverens beføjelser:

1. - Certifikatindehaveren fungerer i egenskab af: .....

.....

i henhold til følgende lovgivning: .....

2. - Certifikatindehaverens beføjelser:

- a) vedrører den voksne og er:
- ubegrænsede
- begrænset til følgende kategorier af handlinger:
- .....
- .....
- .....
- begrænset til følgende handlinger:
- .....
- .....
- .....
- underlagt godkendelse fra: .....
- b) vedrører den voksnes ejendom og er:
- ubegrænsede
- begrænset til følgende kategorier af handlinger:
- .....
- .....
- .....
- begrænset til:
- løsøre
- fast ejendom
- følgende ejendom:
- .....
- .....
- .....
- underlagt godkendelse fra: .....
- .....

Certifikatindehaverens beføjelser:

- udløber den: .....
- er gældende, indtil de bliver ændret eller tilbagekaldt.

E. - Beføjelser, som den voksne bevarer:

a) hvad angår hans/hendes person:

.....
.....
.....

b) hvad angår hans/hendes ejendom:

.....
.....
.....

Bilag til nærværende certifikat:

- kopi af den gældende afgørelse eller bemyndigelse til repræsentation
- en udtømmende liste over certifikatindehaverens beføjelser og de beføjelser, som den voksne bevarer:

på:

 dansk engelsk

Den pågældende formodes at besidde den egenskab og de beføjelser, der er angivet i attesten, på den angivne dato, medmindre andet bevises.

For yderligere oplysninger kontakt venligst den udstedende myndighed.

Udfærdiget den ..... i .....

Underskrift

Stempel

FORANSTALTNINGER TIL BESKYTTELSE AF EN VOKSEN

Konventionen om international beskyttelse af voksne
 undertegnet i Haag den [...]

1.-Artikel 8, stk. 1, i konventionen

Undertegnede myndighed:

.....
 .....

underretter følgende myndighed:

.....
 .....

- om, at den på eget initiativ
 om, at den på anmodning fra følgende myndighed:

.....
 .....

kræver, at der træffes foranstaltninger til beskyttelse:

- af den voksne:

Navn: ..... Fornavn(e): .....

Fødselsdato og fødested:

.....

Adresse: .....

.....

.....

- vedrørende den voksnes ejendom
 vedrørende følgende ejendom:

.....

i henhold til artikel 8, stk. 2,

litra a, b, c, d, e, f, i konventionen

Udfærdiget i ..... den .....

Underskrift

Stempel

2. - Artikel 8, stk. 3, i konventionen:

Undertegnede myndighed :

.....
.....

svarer følgende på ovenstående anmodning:

- at den erklærer sig kompetent.
- at den ikke erklærer sig kompetent.

Udfærdiget i ..... den .....

Underskrift

Stempel

OPLYSNINGER OM FORANSTALTNINGER TIL BESKYTTELSE AF EN VOKSEN

Konventionen om international beskyttelse af voksne,
undertegnet i Haag den [...]

Undertegnede myndighed:

.....
.....

oplyser:

.....
.....

at følgende myndighed:

.....
.....

1. - i henhold til konventionens artikel 7

- overvejer foranstaltninger til beskyttelse
  - af den voksnes person (artikel 7, stk. 1)
  - vedrørende den voksnes ejendom (artikel 7, stk. 1)
- har truffet foranstaltninger til beskyttelse (artikel 7, stk. 2 og 3)
- har besluttet, at der ikke skal træffes foranstaltninger (artikel 7, stk. 2 og 3)
- har sager verserende vedrørende beskyttelsen af den voksne (artikel 7, stk. 2)

2. - i henhold til konventionens artikel 10

- har truffet hasteforanstaltninger (artikel 10, stk. 1)
- har truffet foranstaltninger til beskyttelse (artikel 10, stk. 2)

3. - i henhold til konventionens artikel 11

- overvejer foranstaltninger til beskyttelse af den voksne (artikel 11, stk. 1)
- har truffet afgørelse med hensyn til de beskyttelsesforanstaltninger, som situationen måtte tilsige (artikel 11, stk. 2)

vedrørende følgende voksne:

Navn: ..... Fornavn(e):
.....

Fødselsdato og fødested: .....

Adresse : .....

En kopi af de relevante afgørelser er vedlagt:

Ja

Nej

For yderligere oplysninger kontakt venligst:

undertegnede myndighed

den myndighed, der har truffet afgørelse

Udfærdiget i ..... den .....

Underskrift

Stempel

Rapport

FORKLARENDE RAPPORT OM KONVENTIONEN OM INTERNATIONAL BESKYTTELSE AF VOKSNE

udarbejdet af Paul LAGARDE

Indholdsfortegnelse

GENERELLE RAMMER, VIGTIGSTE RETNINGSLINJER OG KONVENTIONENS STRUKTUR	39
<i>Historie</i>	39
<i>Konventionens hovedsigte</i>	40
BEMÆRKNINGER TIL KONVENTIONEN ARTIKEL FOR ARTIKEL	41
<i>Konventionens titel og præambel</i>	41
KAPITEL I - KONVENTIONENS ANVENDELSESOMRÅDE	42
Artikel 1 (konventionens formål)	42
Stk. 1	42
Stk. 2	43
<i>Litra a)</i>	43
<i>Litra b) og c)</i>	43
<i>Litra d) og e)</i>	43
Artikel 2 (definition af udtrykket "voksen")	44
Artikel 3 (opregning af beskyttelsesforanstaltninger)	45
<i>Litra a)</i>	45
<i>Litra b)</i>	45
<i>Litra c)</i>	46
<i>Litra d)</i>	46
<i>Litra e)</i>	46
<i>Litra f)</i>	46
<i>Litra g)</i>	46
Artikel 4 (anliggender udelukket fra konventionens anvendelsesområde)	47
Stk. 1	47
<i>Litra a) (underholdspligt)</i>	47
<i>Litra b) (ægteskab)</i>	47
<i>Litra c) (formueforhold mellem ægtefæller)</i>	48
<i>Litra d) (trusts eller arv)</i>	48
<i>Litra e) (social sikring)</i>	49
<i>Litra f) (sundhed)</i>	50
<i>Litra g) (foranstaltninger i forbindelse med strafbare handlinger)</i>	50
<i>Litra h) (asyl og indvandring)</i>	51
<i>Litra i) (offentlig sikkerhed)</i>	51
Stk. 2	52
KAPITEL II – DOMSTOLSKOMPETENCE	53
Artikel 5 (kompetencen for myndighederne på det sted, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted)	53
Stk. 1	53
Stk. 2	54

Artikel 6 (voksne, der er flygtninge, fordrevne eller uden sædvanligt opholdssted)	54
Stk. 1	54
Stk. 2	55
Artikel 7 (samtidig subsidær kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger).....	55
Stk. 1	55
Stk. 2	56
Stk. 3	57
Artikel 8 (overførsel af kompetence til en egnet myndighed)	58
Stk. 1	58
Stk. 2	59
Stk. 3	60
Artikel 9 (kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksnes aktiver befinder sig)	60
Artikel 10 (kompetence i særligt hastende tilfælde).....	61
Stk. 1	61
Stk. 2	62
Stk. 3	62
Stk. 4	63
Artikel 11 (foranstaltninger af midlertidig karakter og med begrænset territorial virkning til beskyttelse af personen)	63
Stk. 1	63
Stk. 2	64
Artikel 12 (opretholdelse af foranstaltningerne i tilfælde af en ændring af omstændighederne).....	65
Afsluttende bemærkninger	66
KAPITEL III – LOVVALG	66
Artikel 13 (lovvalg ved beskyttelsesforanstaltninger).....	66
Stk. 1	66
Stk. 2	67
Artikel 14 (betingelser for gennemførelse af foranstaltningen)	67
Artikel 15 (bemyndigelse i tilfælde af svigtende åndsevner)	68
Stk. 1	68
Stk. 2	70
Stk. 3	71
Artikel 16 (ophævelse eller ændring af bemyndigelsen)	72
Artikel 17 (beskyttelse af tredjemand).....	72
Artikel 18 (lovvalgsreglernes universelle karakter)	73
Artikel 19 (undtagelse af renvoi).....	73
Artikel 20 (ufravigelige bestemmelser).....	74
Artikel 21 (grundlæggende retsprincipper).....	74
KAPITEL IV - ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE.....	74
Artikel 22 (anerkendelse og begrundelser for at nægte anerkendelse)	74
Stk. 1	74
Stk. 2	75
<i>Litra a)</i>	75
<i>Litra b)</i>	76
<i>Litra c)</i>	76

<i>Litra d)</i>	76
<i>Litra e)</i>	76
Artikel 23 (forebyggende tiltag vedrørende anerkendelse eller ikke-anerkendelse)	77
Artikel 24 (sagens faktiske og retlige omstændigheder)	77
Artikel 25 (erklæring om eksigibilitet)	77
Artikel 26 (forbud mod behandling af sagens realitet)	78
Artikel 27 (fuldbyrdelse)	78
KAPITEL V – SAMARBEJDE	79
Artikel 28 (udpegelse af en centralmyndighed)	79
Artikel 29 (generel forpligtelse til samarbejde)	79
Artikel 30 (kommunikation, lokalisering)	79
Artikel 31 (mægling)	80
Artikel 32 (anmodning om konkrete oplysninger og assistance med hensyn til en bestemt voksen)	80
Stk. 1	80
Stk. 2	81
Stk. 3	81
Artikel 33 (grænseoverskridende anbringelser)	81
Artikel 34 (voksen i alvorlig fare)	82
Artikel 35 (oplysninger, der udgør en risiko for den voksne)	82
Artikel 36 (omkostninger)	82
Artikel 37 (aftaler mellem kontraherende stater)	83
KAPITEL VI – ALMINDELIGE BESTEMMELSER	83
Artikel 38 (international attest)	83
Artikel 39 (Beskyttelse af personoplysninger)	84
Artikel 40 (fortrolig behandling af oplysninger)	84
Artikel 41 (fritagelse for legalisering)	85
Artikel 42 (Udpegelse af myndigheder)	85
Artikel 43 (meddelelse om udpegelser og afgørelser)	85
Artikel 44 til 47 (føderale bestemmelser)	85
Artikel 44 (ikke-anvendelse af konventionen på interne konflikter)	86
Artikel 45 (interterritoriale konflikter, generelle regler)	86
Artikel 46 (interterritoriale konflikter, særlige regler om lovvalg)	87
Artikel 47 (konflikter mellem personer, lovvalg)	87
Artikel 48 (erstatning af konventionen af 17. juli 1905)	88
Artikel 49 (konflikter med andre konventioner)	88
Stk. 1	88
Stk. 2	88
Stk. 3	89
Stk. 4	89
Artikel 50 (Konventionens tidsmæssige anvendelse)	90
Artikel 51 (kommunikationssprog)	90
Artikel 52 (tilsyn med konventionens anvendelse)	90
KAPITEL VII – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	91
Artikel 53 til 55 (afsluttende bestemmelser)	91

- 1 Oprindelsen af konventionen om international beskyttelse af voksne går tilbage til den afgørelse, der blev truffet den 29. maj 1993 af de stater, der var repræsenteret på Haagerkonferencens syttende møde om international privatret,

“om på dagsordenen for det attende møde at medtage revision af konventionen af 5. oktober 1961 om myndighedernes kompetence og lovvalg i sager vedrørende beskyttelse af mindreårige og en eventuel udvidelse af den nye konventions anvendelsesområde til beskyttelse af uarbejdsdygtige voksne”.¹

På konferencens attende møde blev halvdelen af dette program gennemført ved udarbejdelsen af Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om domstolskompetence, gældende lov, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældremyndighed og foranstaltninger til beskyttelse af børn, men man manglede tid til en nærmere undersøgelse af forholdene for voksne. Endvidere, efter at have bemærket, at arbejdet med en konvention om beskyttelse af voksne burde videreføres efter vedtagelsen af det, der er blevet konventionen af 19. oktober 1996 og efter at have overvejet, "at et eller flere efterfølgende møder i en særlige kommission sandsynligvis ville føre til vedtagelse af en konvention om beskyttelse af voksne", blev der med henblik herpå nedsat en særlig kommission, og det blev besluttet, "at udkastet til konventionen, der skal udarbejdes af en særlig kommission af diplomatisk karakter, skal inkorporeres i en slutakt, der skal forelægges til undertegnelse af de delegerede, der deltager i en sådan kommission".²

- 2 I henhold til denne afgørelse nedsatte Det permanente Bureau under Konferencen en særlig kommission, hvis arbejde blev forberedt af en arbejdsgruppe, der mødtes i Haag fra 14.-16. april 1997 under forsæde af professor Struycken, formand for den nederlandske regerings stående udvalg til kodificering af den internationale privatret. Denne gruppe havde på forhånd accepteret, at en lille redaktionskomité, som mødtes i Haag den 13. og 14. juni 1997, skulle udarbejde et udkast som grundlag for arbejdet i den særlige kommission. Den særlige kommission mødtes i Haag fra 3. til 12. september 1997. Denne kommission udarbejdede et udkast til en konvention, som sammen med den ledsagende rapport³ tjente som grundlag for en drøftelse af arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter, som mødtes i Haag fra den 20. september til den 2. oktober 1999. Ud over de delegerede fra Konferencens 30 medlemsstater deltog observatører fra 6 andre stater, fra to mellemstatslige organisationer og 3 ikke-statslige organisationer i forhandlingerne.

I begyndelsen af det første møde udpegede kommissionen af diplomatisk karakter Eric Clive, delegeret fra Det Forenede Kongerige, som formand og som næstformænd Andreas Bucher, delegeret fra Schweiz, Gloria F. DeHart, delegeret fra USA, og Kurt Siehr, delegeret fra Tyskland, som allerede havde disse poster i den særlige kommission, samt H.E. Antonio Boggiano, delegeret fra Argentina og H.E. Hua, delegeret fra Folkerepublikken Kina. Man udpegede også den franske delegerede P. Lagarde som referent. På et møde blev der nedsat en redaktionskomité under forsæde af Kurt Siehr, delegeret fra Tyskland⁴, en gruppe, der skulle undersøge de føderale bestemmelser under forsæde af Alegría Borrás, delegeret fra Spanien⁵, og en gruppe, der skulle udarbejde blanketter under forsæde af Marie-Odile Baur, delegeret fra Frankrig. Arbejdet i den diplomatiske kommission blev lettet betydeligt af de væsentlige indledende dokumenter, som konferencesekretariatet allerede havde stillet til rådighed for eksperterne i den særlige kommission af 1997⁶.

¹ Slutakten fra syttende møde, del B, 1.

² Slutakten fra attende møde, del B, 2.

³ Det foreløbige forslag og rapporten fra Paul Lagarde udgør det indledende dokument nr. 2 fra juni 1998 stilet til den særlige kommission af diplomatisk karakter.

⁴ Ud over formanden, ordføreren og medlemmerne af Det permanente Bureau under Konferencen, bestod dette udvalg af G.F. DeHart (USA), samt A. Bucher (Schweiz), S. Danielsen (Danmark) og P. Lortie (Canada). Sidstnævnte erstattede Louise Lussier, der havde repræsenteret Canada i denne særlige kommission.

⁵ Delegationerne fra USA, Canada, Australien, Mexico og Tyskland var også repræsenteret i dette udvalg.

⁶ Bemærkning om beskyttelse af umyndiggjorte voksne, udarbejdet af Adair Dyer i september 1996 (indl. dok. nr. 14 til attende møde); "Les majeurs protégés ont un droit international privé et la pratique notariale",

Denne rapport vedrører konventionen om international beskyttelse af voksne, der blev enstemmigt vedtaget af de tilstedeværende medlemsstater på plenarforsamlingen den 2. oktober 1999.

GENERELLE RAMMER, VIGTIGSTE RETNINGSLINJER OG KONVENTIONENS STRUKTUR

Historie

- 3 Mens Haagerkonferencen om international privatrets arbejde med hensyn til beskyttelse af voksne ikke er af samme omfang som resultaterne med hensyn til beskyttelse af udsatte børn, er det alligevel ikke ubetydeligt, og spørgsmålet har flere gange givet anledning til betænkeligheder. Før første verdenskrig blev konventionen vedtaget på det fjerde møde, og den blev undertegnet den 17. juli 1905 "concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues". Konventionen er fortsat i kraft mellem Italien, Polen, Portugal og Rumænien. I mellemkrigstiden blev der på det sjette møde i 1928 udarbejdet visse forslag med henblik på at supplere den⁷. Den bemærkelsesværdige afhandling, der i 1967 blev fremlagt af den daværende formand for Det permanente Bureau under Konferencen, Bernard Dutoit, (jf. note 7 ovenfor) gav anledning til, at Konferencen fik fornyet interesse for emnet, som faktisk i 1979 mellem trettede og fjortende møde blev genstand for en spørgeskemaundersøgelse, der blev gennemført i medlemsstaterne. Svarene⁸ antydede ikke på det tidspunkt nogen høj frekvens i forekomsten af praktiske problemer vedrørende beskyttelse af voksne i den internationale retsorden, og på den særlige kommissions møde i februar 1980, hvor Konferencens fremtidige program skulle fastlægges, blev emnet ikke taget op.

Siden da bliver den gennemsnitlige levetid i de udviklede lande stadigt højere ledsaget af en tilsvarende stigning i de sygdomme, der er knyttet til alderdommen. Generalsekretæren for Konferencen noterede sig prognoserne fra Det Økonomiske og Sociale Råd, der forudsier, at antallet af personer over 60 år vil stige fra 600 mio. i 2001 til 1,2 mia. i 2025, og antallet af personer i alderen 80 eller derover, som nu er 50 mio. vil stige til 137 mio. i 2025. Kendskabet til disse problemer har allerede i visse stater ført til en fuldstændig omarbejdelse af interne ordninger til beskyttelse af voksne, der lider af et handicap eller en mental forstyrrelse⁹. Naturlige bevægelser i befolkningen i moderne tid og især det temmelig høje antal personer, der når pensionsalderen og beslutter at tilbringe den sidste del af deres liv i et mildere klima, har gjort retshåndhævende myndigheder, og i særdeleshed notarer, mere optagede af at have sikre internationale privatretlige regler til rådighed. Eftersom de pågældende personer ofte råder over en vis formue, står notarerhvervet over for problemer i den internationale privatret vedrørende forvaltning eller salg af aktiver, der tilhører disse personer eller håndtering af arv, de modtager.

---

undersøgelse foretaget af Mariel Revillard for arbejdsgruppen; rapport fra Rådet for Europas gruppe af specialister vedr. uarbejdsdygtige og andre sårbare voksne udarbejdet af Eric Clive på anmodning af Europarådet 21. januar 1997; forslag fra den schweiziske delegation forelagt ved afslutningen af det attende møde, der næsten bogstaveligt gennemfører bestemmelserne i konventionen af 19. oktober 1996 for de voksnes vedkommende.

⁷ Actes, 1928, s. 421, citeret af Dutoit, La protection des incapables majeurs en droit international privé, Revue critique de droit international privé, 1967.465, s. 500-501.

⁸ Acts and Documents of the Fourteenth Session (1980), Tome I, Miscellaneous matters, pp. 114-147.

⁹ Jf. især i Tyskland Betreuungsgesetz af 12. september 1990, der trådte i kraft 1. januar 1992. Den delegerede fra Grækenland henviste til en græsk lov fra 1996. Se også Europarådets henstilling nr. R(99)4 af 26. februar 1999 om principper for juridisk beskyttelse af umyndiggjorte voksne.

Forekomsten i visse nylige kodificeringer af specifikke regler¹⁰ inden for den internationale privatret har gjort det muligt at forestille sig forhandling af en international konvention om international privatret vedr. dette spørgsmål af hensyn til den internationale harmoni. Muligheden for at genoptage denne idé og påbegynde arbejdet kom med beslutningen på syttende møde i 1993 om at revidere konventionen af 5. oktober 1961 om myndighedernes kompetence og gældende lov i sager vedrørende beskyttelse af mindreårige. Da problemerne er relaterede, i det mindste på den tekniske plan, var det hensigtsmæssigt at bede statslige sagkyndige om at undersøge, om de løsninger, som de ville have accepteret til beskyttelse af børn, ikke kunne anvendes med de nødvendige tilpasninger til beskyttelse af voksne.

Konventionens hovedsigte

- 4 Konventionen følger den generelle struktur i konventionen af 19. oktober 1996 og anvender på mange punkter de samme løsninger. Dette er ikke overraskende, da begge konventioner hovedsageligt blev forhandlet af de samme statslige eksperter, hvis specifikke opgave som allerede nævnt var at overveje, om de løsninger, der blev valgt af konventionen af 1996, kunne udvides til beskyttelse af voksne.

Dybest set var de vigtigste diskussioner mellem på den ene side eksperter, der insisterer på specificiteten af problemet med international beskyttelse af voksne, og som ikke ønsker at være bundet af modellen fra konventionen om beskyttelse af børn, og på den anden side dem, der var overbevist om komplementariteten mellem de to konventioner, og som mente, at det kun undtagelsesvist var nødvendigt at fravige konventionen af 1996. Det var spørgsmålet om myndighedernes kompetence, der gav anledning til den mest livlige debat. Det kompromis, som den særlige kommission nåede på dette punkt, blev ikke behandlet igen af den diplomatiske kommission

- 5 Ligesom konventionen af 1996 indeholder konventionen følgende syv kapitler: Konventionens anvendelsesområde, domstolskompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse, samarbejde, generelle bestemmelser og afsluttende bestemmelser.

I kapitel I (artikel 1-4) defineres konventionens formål og de personer, den finder anvendelse på, det indeholder en illustrativ, men temmelig fuldstændig opregning af de beskyttelsesforanstaltninger, der er omfattet af konventionen, og det angiver på en udtømmende måde de forhold, der ligger uden for konventionens anvendelsesområde.

Kapitel II, der omhandler kompetence (artikel 5-12) afviger lidt fra modellen fra 1996. Den pågældende model var præget af et ønske om i princippet at undgå enhver konkurrence mellem myndighederne i forskellige stater med hensyn til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af barnet eller dets ejendom og at koncentrere kompetencen til fordel for myndighederne i den stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted. Nogle delegerede ville gerne have udvidet ordningen til voksne. Dette forhold var imidlertid kun en mindre begrænsning her. Selv om det uden tvivl er ønskeligt, at beskyttelsen af den voksne bliver sikret af myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, bør det også erindres, at den voksne i modsætning til det barn, som er genstand for en tvist mellem forældrene, i de fleste tilfælde ikke er udsat for konkurrence mellem personer, der søger at udøve beskyttelse. Det er også tilrådeligt ikke i for høj grad at lægge hindringer i vejen for den gode vilje hos enhver, der ville være parat til at påtage sig denne forpligtelse. Hvis en sådan person ikke er bosat i samme stat som den voksne, der skal beskyttes, forekommer det hensigtsmæssigt at lade ham eller hende henvise til myndighederne så

---

¹⁰ For eksempel den schweiziske lov af 18. december 1987, artikel 85, stk. 2, som udvider Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 til voksne analogt. Se også Quebec Civil Code af 18. december 1991, art. 3085, der i princippet underlægger multinationale selskaber lovgivningen på deres domicil, og den tunesiske lov af 27. november 1998, art. 41, som underlægger værgemålet for en person under judicielt handicap værgemålets nationale lovgivning.

tæt som muligt på hans eller hendes bopæl og ikke at begrænse ham eller hende til at handle i den muligvis fjerntliggende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted. Det blev også understreget, at enekompetence hos myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, kunne gøre indgreb i hans eller hendes personlige frihed, især i en sag, hvor han ikke har valgt dette sædvanlige opholdssted. Denne betragtning taler for optagelse af en konkurrerende retskreds i det mindste for myndighederne i det land, hvor den pågældende er statsborger.

Kapitel II afspejler det kompromis, der blev indgået i den særlige kommission. I artikel 5 fastholdes hovedkompetencen hos myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, artikel 7 derimod giver samtidig konkurrerende, om end underordnet kompetence til myndighederne i det land, hvor den voksne er statsborger. Også artikel 8 giver myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, mulighed for af hensyn til den voksne at anmode om, at myndighederne i andre stater træffer beskyttelsesforanstaltninger. Artikel 9 giver en konkurrerende subsidær kompetence til myndighederne i den stat, hvor den voksnes ejendom er beliggende. Artikel 10 og 11 gentager artikel 11 og 12 i konventionen om beskyttelse af børn i særligt akutte tilfælde og om en række midlertidige foranstaltninger med begrænset territorial virkning.

Kapitel III om gældende lov (artikel 13-21) viderefører princippet fra konventionen af 1996, hvorefter hver myndighed, der træffer en beskyttelsesforanstaltning, anvender sin egen interne ret, jf. artikel 13. Den udpeger ligeledes den lov, der gælder ved bemyndigelse til repræsentation, som overdrages af en voksen, og som skal udøves, når en sådan voksen ikke er i stand til at beskytte sine egne interesser (artikel 15).

Kapitel IV (artikel 22-27) følger meget nøje modellen i konventionen af 1996 og regulerer i detaljer anerkendelse og fuldbyrdelse i en kontraherende stat af beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet i en anden kontraherende stat. Den skelner klart mellem anerkendelse, afgørelse om eksigibilitet eller registrering med henblik på fuldbyrdelse og den faktiske fuldbyrdelse.

Kapitel V (artikel 28-37) etablerer en mekanisme for samarbejde mellem kontraherende stater, som ligeledes følger det tilsvarende kapitel i konventionen af 1996 meget nøje. Denne mekanisme er i lighed med mange andre Haagerkonventioner baseret på oprettelse af en central myndighed (artikel 28) i hver kontraherende stat, hvis forpligtelser og beføjelser er fastsat i de efterfølgende bestemmelser.

Kapitel VI (artikel 38-52) omfatter de generelle bestemmelser, der skal lette gennemførelsen og overvågningen af konventionen samt beskytte fortroligheden af data og oplysninger, der er tilvejebragt i overensstemmelse hermed. Den angiver også dens anvendelse i tid (artikel 50), har til formål at forhindre konflikter mellem konventioner (artikel 48 og 49) og overfører artikel 46 til 49 i konventionen til beskyttelse af børn, som vedrører dens anvendelse i stater, der ikke har enstrengede retssystemer (såkaldte føderale bestemmelser, jf. artikel 44-47).

Kapitel VII (artikel 53-59) indeholder de sædvanlige bestemmelser om protokollen vedrørende undertegnelse, ikrafttrædelse, tiltrædelse og opsigelse af konventionen.

BEMÆRKNINGER TIL KONVENTIONEN ARTIKEL FOR ARTIKEL

Konventionens titel og præambel

- 6 Titlen "Konventionen om international beskyttelse af voksne" blev foretrukket frem for den meget længere titel til konventionen til beskyttelse af børn. Da der ikke var nogen fare for, at voksne ville forveksle denne konvention med en tidligere gældende konvention, var der alt at vinde ved at give konventionen en kort, udtryksfuld titel, som var let at citere.

- 7 Den temmelig korte præambel understreger betydningen af internationalt samarbejde om beskyttelse af voksne og om prioritering af den voksnes interesser og respekt for hans eller hendes værdighed og selvstændighed. Kommissionen har ikke lagt skjul på, at den voksnes interesser nogle gange kan være på kant med hans eller hendes selvstændighed, men ved at nævne dem begge, lægges der op til, at der skal findes en balance mellem disse to hensyn.

Kommissionen afviste forslaget fra nogle delegationer om, at der i præamblen burde henvises til andre internationale retsfor skrifter, navnlig De Forenede Nationers konventioner om borgerlige og politiske rettigheder samt om økonomiske, kulturelle og sociale rettigheder. Denne holdning indebærer ikke nogen undervurdering af vigtigheden af disse retsakter. De grundlæggende rettigheder for voksne med behov for beskyttelse har faktisk altid været et centralt anliggende for Kommissionen, men specifikke bestemmelser i de retsakter, der er nævnt ovenfor, optræder ikke i debatterne.

KAPITEL I - KONVENTIONENS ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1 (konventionens formål)¹¹

Stk. 1

- 8 Dette stykke, som ikke har noget sidestykke i konventionen af 1996, viser indledningsvis, at formålet med konventionen er at beskytte visse voksne. Disse beskyttelseshensyn fungerer som ledetråd og målestok i definitionen af konventionens anvendelsesområde. Som det illustreres i forbindelse med artikel 4, betyder det, at en foranstaltning, der er truffet af myndigheden i en stat, ligger inden eller uden for konventionen, alt efter om den har til formål at beskytte voksne eller ej.
- 9 I stk. 1 defineres de voksne, som konventionen finder anvendelse på. Der er naturligvis tale om dem, der har brug for beskyttelse, men for at gøre dette behov klart, har Kommissionen bevidst undgået at anvende juridiske termer i dette stykke såsom "den udsatte part", som har forskellige betydninger afhængigt af den lovgivning, der lægges til grund. Det blev derfor vurderet, at en faktisk beskrivelse af den voksne, der har behov for beskyttelse, var at foretrække.

Bestemmelsen indeholder to faktiske omstændigheder. Det første er det, der vedrører en voksen persons "begrænsede eller utilstrækkelige åndsevner". Konventionen finder derfor ikke anvendelse ved beskyttelse af voksne, der udsættes for ekstern vold, for eksempel voldsramte hustruer. Beskyttelsen af disse ofre skal nemlig ske ved politimæssige foranstaltninger i den almene, ikke-tekniske betydning af ordet og ikke i form af juridiske beskyttelsesforanstaltninger. De voksne, som konventionen har til hensigt at beskytte, er fysisk eller psykisk udsatte personer, der lider af "utilstrækkelige" åndsevner, samt som regel ældre personer med tilsvarende nedsatte åndsevner, især personer, der lider af Alzheimers sygdom. Selv om Kommissionen ikke ønsker at gøre detaljeret rede for det i konventionen for ikke at gøre den unødigt tung, accepterede den, at denne begrænsning eller utilstrækkelighed kan være permanent eller midlertidig, da den nødvendiggør en beskyttelsesforanstaltning.

Spørgsmålet om, hvorvidt ødselhed, der efter lovgivningen i visse lande kan begrunde en umyndiggørelse, er omfattet af denne ordlyd, blev rejst. Kommissionen fandt, at ødselhed som sådan ikke er omfattet af konventionen. Ødselhed kunne ikke desto mindre i kombination med andre faktorer være tegn på en begrænsning af den voksnes åndsevner og dermed nødvendiggøre en beskyttelsesforanstaltning efter konventionen.

¹¹ Titlerne vist i kursiv efter hver nævnt artikel er blevet tilføjet af referenten for at øge læsbarheden af hans rapport, men de vises ikke i konventionens tekst.

- 10 Den voksnes utilstrækkelige eller begrænsede åndsevner skal være af en sådan karakter, at han eller hun ikke er "i stand til at varetage sine interesser". Det andet element i definitionen skal forstås bredt. Bestemmelsen omhandler ikke kun den voksnes økonomiske interesser, som hans eller hendes fysiske eller psykiske tilstand kan forhindre ham eller hende i at forvalte korrekt, men mere generelt hans eller hendes personlige og helbredsmæssige interesser. Det faktum, at den voksne alvorligt forsømmer sine egne eller sine pårørendes personlige interesser eller økonomiske forhold, kan også tyde på en begrænsning af hans eller hendes åndsevner.

Kommissionen afviste et forslag fra Det Forenede Kongerige om at tydeliggøre, at den voksnes svækkede tilstand kan påvirke hans eller hendes psykiske tilstand eller evne til at kommunikere¹². Retten bør ikke være bundet af den nærmere karakter af den voksnes tilstand. Det første kriterium er nødvendigvis fortsat behovet for beskyttelse som følge af denne tilstand.

Efter forslag fra delegationerne fra Kina, Italien og Det Forenede Kongerige (arbejdsdokument nr. 95), søgte Kommissionen i artikel 1 at videreføre bemærkningen i præamblen om, at konventionen finder anvendelse "i internationale situationer". Dette vil være tilfældet, når mere end én stat er involveret. Kravet om, at situationen skal være international, bør ikke forhindre en stat med flere retsordener i at anvende konventionens regler på sine rent interne tvister, hvilket artikel 44 giver adgang til (se punkt 154 nedenfor).

Stk. 2

- 11 I dette stykke beskrives konventionens formål, og det fungerer som en slags indholdsfortegnelse for den. Det er stort set identisk med den tilsvarende artikel i konventionen af 1996 og giver anledning til tilsvarende bemærkninger.

Litra a)

- 12 I konventionen udpeges den stat, hvis myndigheder har kompetence, men ikke selve de kompetente myndigheder, der kan være retslige eller administrative og være beliggende hvor som helst på den pågældende stats område. Med hensyn til kompetencekonflikter, kan man sige, at konventionen fastlægger den internationale kompetence, men ikke den interne kompetence.

Det fastslås i første litra, at formålet er at beskytte den voksnes person og formue. Denne præcisering er i højere grad afgørende for den voksne end for barnet, da voksnes svækkede tilstand generelt fortsætter til en alder, hvor han eller hun råder over aktiver, som ikke kan forsømmes.

Litra b) og c)

- 13 I disse to litra henvises til bestemmelserne i kapitel III om lovvalg. Ved i første artikel at angive den lov, der gælder for repræsentation af den voksne, viser konventionen, at den relevante regel (artikel 13) vil være en lovvalgsregel og ikke en simpel regel om anerkendelse.

Litra d) og e)

- 14 Disse litra er klare og selvforklarende. Der henvises til kapitel IV (Anerkendelse og fuldbyrdelse) og V (Samarbejde) i konventionen.

---

¹² Arbejdsdokument nr. 1, protokol nr. 1, punkt 23 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 224].

Artikel 2 (definition af udtrykket "voksen")

- 15 En voksen er defineret i artikel 2, stk. 1, som "en person, der er fyldt 18 år."

Denne nedre grænse er meget naturligt sammenfaldende med den øvre grænse for anvendelse af konventionen om beskyttelse af børn. Således bør problemer med grænsen mellem anvendelsesområdet for de to konventioner med hensyn til personer kunne undgås. Mens der for eksempel i en kontraherende stat kan træffes særlige foranstaltninger til beskyttelse af voksne i alderen fra 16 år, som det er blevet nævnt er tilfældet i Skotland, er det konventionen af 1996 og ikke "Voksenbeskyttelseskonventionen", som skal gælde, hvis sådanne foranstaltninger påtænkes i forhold til en mindreårig under 18 år¹³.

Stk. 2 omhandler det lidt anderledes tilfælde, hvor de kompetente myndigheder, der anvender konventionen af 1996, har truffet foranstaltninger til beskyttelse af et udsat barn og påregner, at disse foranstaltninger fortsat skal gælde efter barnets myndighedsalder¹⁴, eller at de først vil få virkning, når han eller hun når myndighedsalderen¹⁵. Hovedformålet med stk. 2 er at henføre disse foranstaltninger under anvendelsesområdet for konventionen til "beskyttelse af voksne", så snart den mindreårige er fyldt 18 år. Denne bestemmelse er vigtig. Den gør det muligt at undgå afbrydelser af kontinuiteten mellem de to konventioner. Var den ikke blevet vedtaget, ville det ikke længere være muligt i de øvrige kontraherende stater at anerkende de foranstaltninger, der træffes for det mindreårige barn i henhold til konventionen af 1996 i overensstemmelse med den konvention, som ikke finder anvendelse på personer over 18 år, og de kunne ej heller være blevet anerkendt under "voksenkonventionen", da foranstaltningerne er blevet truffet, før de fyldte 18 år. I kraft af artikel 2, stk. 2, er det, når barnet fylder 18 år, den nye konvention, som gælder for anerkendelsen af disse tidligere foranstaltninger¹⁶ og også for deres gennemførelse i de andre kontraherende stater, og det er også den, der naturligt vil udpege de kompetente myndigheder, hvis det er nødvendigt at ophæve eller ændre disse foranstaltninger.

- 16 I den anden ende af livet kan man spørge, om den nye konvention stadig kan anvendes, efter at den beskyttede voksne er død. Svaret er i princippet benægtende. Derfor kan konventionen for eksempel ikke bruges til at sikre anerkendelse af post-mortem-bemyndigelse til repræsentation af den voksne. Imidlertid kan der være mulighed for at anvende visse bestemmelser i konventionen efter døden, i det omfang de vedrører handlinger eller foranstaltninger, der træffes i løbet af den voksnes liv, såsom afholdelse af begravelsen eller annullering af igangværende kontrakter såsom en huslejekontrakt.
- 17 Efter samme model som konventionen af 1996 om beskyttelse af børn, indeholder den nye konvention ikke en bestemmelse, der geografisk begrænser de personer, den gælder for. Resultatet er, at dens geografiske anvendelsesområde varierer med hver af dens bestemmelser. Når en af dens regler tillægger myndighederne på en voksen persons sædvanlige opholdssted kompetence, gælder det for alle voksne, der har deres sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat¹⁷. Når myndighederne i det land, hvor en voksen har bopæl, tillægges kompetencen ved en konventionsregel gælder den for alle voksne, der har deres bopæl i en kontraherende stat. Når en konventionsregel indeholder en lovvalgsregel for så vidt angår repræsentation af den voksne, er denne regel, medmindre andet er fastsat, en generel lovvalgsregel ligesom i alle de seneste Haagerkonventioner om lovvalg, der gælder for alle voksne uanset nationalitet og uanset bopæl (se punkt 46, 53 og 82 nedenfor).

¹³ Kommissionen afviste et ændringsforslag fra Det Forenede Kongerige (arbejdsdokument nr. 2) til støtte for i dette tilfælde at anse den mindreårige som myndig i henhold til konventionen.

¹⁴ For eksempel "Minorité prolongée" som omhandlet i artikel 487 bis i den belgiske civillovbog.

¹⁵ For eksempel "tutelle anticipé" som omhandlet i artikel 494, stk. 2 i den franske civillovbog.

¹⁶ Det faktum, at myndighedernes kompetenceregler ikke er identiske i de to konventioner kan betyde, at en foranstaltning truffet af den kompetente myndighed i henhold til konventionen af 1996 (f.eks. om værneting i en skilsmisssag), og som har til formål at strække sig ud over barnets myndighedsalder, ikke kan anerkendes under "voksenkonventionen" (se punkt 119 nedenfor, ad artikel 22, stk. 2, litra a)).

¹⁷ Med forbehold for sædvanligt opholdssted i en kontraherende stat i det tilfælde, hvor konventionen giver kompetence til myndighederne i den voksnes nationalstat; jf. nedenfor, artikel 7, stk. 1, punkt 59.

Artikel 3 (opregning af beskyttelsesforanstaltninger)

- 18** Ligesom artikel 3 i konventionen om beskyttelse af børn, opregnes i denne artikel de forhold, som foranstaltningerne til beskyttelse af voksne berører. Kommissionen har i nødvendigt omfang tilpasset denne liste, hvad angår voksne, samtidig med, at den så vidt muligt har fulgt det tidligere udkast for at undgå at give anledning til modsætningsslutninger. Da beskyttelsesforanstaltninger varierer med hvert retssystem, kan opregningen i denne artikel kun være illustrativ. Ikke desto mindre forsøger den at dække et meget bredt anvendelsesområde, og visse af disse elementer kan overlape hinanden, hvilket ikke gør den store forskel, da det regelsæt, som de alle er underlagt, er det samme. Det er for eksempel lidt nyttesløst at spørge, om en bestemt ordning, såsom den tyske Betreuung, er en "beskyttende ordning", som omhandlet i litra a), en "analog institution" som omhandlet i litra c) eller en "specifik intervention" som omhandlet i litra g), da den under alle omstændigheder udgør en vis beskyttelsesforanstaltning i henhold til konventionen.

Det er også muligt, at visse af de opregnede foranstaltninger er ukendte i nogle retssystemer. Dette betyder ikke, at de er tilgængelige for enhver myndighed, der har kompetence efter konventionen, men blot, at de kan træffes af en sådan myndighed, hvis de er fastsat i den lovgivning, der gælder i henhold til konventionen, og at de i så fald falder inden for konventionens anvendelsesområde.

- 19** Endelig skal det påpeges, at bestemmelsen kun vedrører beskyttelse af voksne, når dette giver anledning eller har givet anledning til beskyttelsesforanstaltninger. Gyldigheden af retshandling udført af en person med begrænsede åndsevner, men som ikke er blevet gjort til genstand for en beskyttelsesforanstaltning, falder fortsat uden for konventionens anvendelsesområde. En sådan gyldighed ligger nemlig på grænsen mellem habilitet og samtykke og ligger derfor, i overensstemmelse med de juridiske begrebsbestemmelser, mellem retsevne og retlige dispositioner, hvilket den fremtidige konvention ikke har til hensigt at regulere.

Litra a)

- 20** I visse retssystemer, stadig ganske mange, er omfanget af begrænsningen eller utilstrækkeligheden af personens åndsevner afgørende for graden af retsevne og dermed for arten af den beskyttende ordning, inden for rammerne af hvilken han eller hun vil blive placeret (forbud, værgemål, lavværgemål osv.). Beslutningen om at placere den voksne i en af disse kategorier udgør en beskyttelsesforanstaltning inden for rammerne af konventionen.

Den "beskyttende ordning", som der henvises til i dette stykke, kan være generel eller kun vedrøre visse af den voksnes handlinger eller blot ét område af hans eller hendes aktiviteter, og vedkommende er muligvis kun delvist svækket. Bestemmelsen omhandler ikke udtrykkeligt tilbagekaldelse af umyndiggørelser, men det er Kommissionens klare hensigt at medtage dette i konventionen og dermed også at forpligte de kontraherende stater til at anerkende en sådan tilbagekaldelse.

Litra b)

- 21** Beskyttelsen af den voksne indebærer ikke nødvendigvis en erklæring om hans eller hendes svækkede tilstand. Den voksne kan bevare kontrollen over sine anliggender, fortsætte med at forvalte dem uden bistand fra tredjemand men blive placeret "under beskyttelse af en retslig eller administrativ myndighed", som eksempelvis om nødvendigt kan omstøde eller foranledige omstødelse af visse af den voksnes tidligere dispositioner. Dette er især formålet med den franske institution "placement sous sauvegarde de justice"¹⁸.

---

¹⁸ Artikel 491 ff., i den franske civillovbog.

Litra c)

- 22 Beskyttelsesforanstaltningerne kan have indflydelse på værgemål, lavværgemål eller andre tilsvarende institutioner. Her er der medtaget beskyttende ordninger, som er etableret, når den voksne på grund af sin tilstand, skal være repræsenteret løbende eller blot bistås, overvåges eller rådgives i forbindelse med handlinger i det civile liv.

Litra d)

- 23 De anvendte udtryk er meget brede. Den "person eller det organ, der har ansvaret for den voksnes person eller formue, og som skal repræsentere eller bistå den voksne", kan være en værge, en kurator eller en Betreuer, men kan også blot være en administrerende værge i de tilfælde, hvor det ikke har syntes nødvendigt at oprette fuldt værgemål¹⁹, eller en procesværge udpeget til at repræsentere den voksne i retssager, der involverer en interessekonflikt med den retlige repræsentant, eller endda et plejehjem, der skal træffe beslutninger i forbindelse med behandlingen af den pågældende i fravær af den retlige repræsentant, osv.

Litra e)

- 24 Udtrykket "placering af den voksne på en institution eller et andet sted, hvor der kan ydes beskyttelse", er meget bredt og kan omfatte tilfælde, hvor denne foranstaltning er anordnet uden personens samtykke og selv mod hans eller hendes vilje såvel som frivillig anbringelse uden restriktioner af vedkommendes frihed. Nogle delegationer ønskede, at dette stykke skulle udgå med den begrundelse, at placering ofte er bestemt af overvejelser vedrørende sociale, lægelige eller endda grundlæggende retsprincipper, som bør holdes uden for konventionens anvendelsesområde. Et stort flertal²⁰ besluttede sig for at beholde stykket, både fordi det er vanskeligt at afgøre, om beskyttelse henhører under det privatretlige eller det offentligretlige område, og af hensyn til overensstemmelse med konventionen om beskyttelse af børn. Der findes imidlertid foranstaltninger til sikring af, at anbringelse ikke iværksættes imod myndighederne i placeringsstatens ønsker (artikel 33, jf. punkt 138 nedenfor).

Litra f)

- 25 Dette litra antages at have stor praktisk betydning for voksne. Beskyttelsesforanstaltningerne kan have indflydelse på "forvaltning, bevarelse eller afhændelse af den voksnes formue". Denne meget brede formulering omfatter alle formueretlige transaktioner, især salg af fast ejendom, forvaltning af værdipapirer, investeringer, regulering og håndtering af arv, der tilfalder den voksne.

Litra g)

- 26 Dette litra omhandler en situation, hvor beskyttelsen er begrænset til "godkendelse af en bestemt intervention", for eksempel et kirurgisk indgreb eller salg af et aktiv.
- 27 Fra listen over beskyttelsesforanstaltninger slettede Kommissionen den, der er indeholdt i artikel 3, litra f) i konventionen af 1996 (en offentlig myndigheds tilsyn med den omsorg for et barn, der varetages af enhver person, der har barnet i sin varetægt), da der ikke kunne gives overbevisende konkrete eksempler på dens nytte for voksne.
- 28 Der blev spurgt om, hvorvidt listen over beskyttende foranstaltninger ikke burde suppleres med en bestemmelse om, at beslutningen om ikke at træffe en beskyttelsesforanstaltning også bør betragtes som en foranstaltning, der falder ind under konventionens

¹⁹ Se for eksempel Artikel 499, i den franske civillovbog.

²⁰ Med 11 stemmer mod 2, med 8 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 1, nr. 66 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 227].

anvendelsesområde²¹. Kommissionen fandt ikke, at det tjente noget formål at indsætte en sådan bestemmelse i konventionen, men accepterede konsekvensen heraf, nemlig, at de kontraherende stater er forpligtede til at anerkende en sådan negativ afgørelse truffet af en kompetent myndighed fra deres egen midte²².

Artikel 4 (anliggender udelukket fra konventionens anvendelsesområde)

- 29** I denne artikel opregnes visse anliggender eller spørgsmål, der er undtaget fra konventionens anvendelsesområde. I modsætning til det, der gælder for artikel 3, hvori adverbiet "navnlig" indgår, er denne opregning udtømmende. Enhver foranstaltning rettet mod at beskytte en voksens person eller formue, som ikke er undtaget i henhold til artikel 4, er omfattet af konventionen.
- 30** Igen skal det understreges, at foranstaltningen specifikt vedrører beskyttelse af den voksne. Ellers er det åbenlyst, at den ville ligge uden for konventionens rammer. Eksempelvis falder alle spørgsmål om den voksnes statsborgerskab naturligvis uden for konventionen, og på samme måde erstatning til den voksne som følge af anvendelsen af almindelige erstatningsretlige regler, bortset fra udpegelsen af den person, der har beføjelse til at oppebære det tilkendte beløb, og om nødvendigt at disponere over det. Samtidig bør det, der undertiden kaldes "capacité délictuelle" hos den svækkede person, dvs. hans eller hendes evne til at ifalde ansvar for skadevoldende handlinger, udelukkes fra konventionens anvendelsesområde og falde ind under spørgsmålet om tilregnelighed. Konventionen vedrører ikke foranstaltninger til beskyttelse af en voksen, der foretager en skadevoldende handling.
- 31** De undtagelser, der er fastsat i artikel 4, er begrundet på forskellig vis. Nogle vedrører det faktum, at det anliggende, der undtages, allerede er reguleret af andre konventioner, eller at reglerne i konventionen, især den manglende principielle sondring mellem værning og ret, ikke ville være hensigtsmæssig. Som for andre undtagelser, der berører offentlig ret, syntes det ikke at være muligt at pålægge de kontraherende stater et traktatmæssigt bånd på deres kompetence i anliggender, der berører væsentlige samfundsinteresser (strafferetlige forhold, indvandring).

Stk. 1

Litra a) (underholdspligt)

- 32** De to Haagerkonventioner af 2. oktober 1973 regulerer gældende ret for underholdsforpligtelser (bidrag) samt anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende disse. Desuden regulerer Bruxelles- og Luganokonventionerne for stater i Den Europæiske Union og Den Europæiske Frihandelssammenslutning kompetencespørgsmålet i relation til underholdspligt og også anerkendelse og fuldbyrdelse. I disse forhold ville den nye konvention derfor enten have været meningsløs eller en kilde til konflikt mellem konventioner. Undtagelsen af underholdspligt var derfor nødvendig.

Litra b) (ægteskab)

- 33** Undtagelsen af ægteskab er begrundet i ønsket om at undgå en konflikt med konventionen af 14. marts 1978 om indgåelse af ægteskab og anerkendelse af ægteskabs gyldighed. Artikel 11, stk. 4 i denne konvention giver en kontraherende stat mulighed for ikke at anerkende gyldigheden af et ægteskab i medfør af sin lovgivning, hvis en af ægtefællerne ikke har den mentale kapacitet til at give sit samtykke. Medtagelsen af ægteskab i den nye konvention ville forpligte denne stat til at anerkende gyldigheden af et sådant ægteskab, hvis det var indgået inden for rammerne af en beskyttelsesforanstaltning, der godtager det, hvilket ville være i modstrid med konventionen af 1978.

²¹ Jf. i denne henseende arbejdsdokument nr. 84 fra den japanske delegation.

²² Jf. f.eks. artikel 7, stk. 3.

Konventionen behandler "lignende relationer" på lige fod med ægteskab for at undtage dem fra dens anvendelsesområde. Selv om relationerne ikke er angivet, var hensigten, at dette udtryk skal forstås som officielt anerkendte samlivsformer, uanset om de er heteroseksuelle eller homoseksuelle, såsom registreret partnerskab i de nordiske landes lovgivning og i Holland eller den solidariske civilpagt ("pacte civil de solidarité" - "PACS"), som siden er blevet indført i fransk ret²³.

- 34** Undtagelsen dækker indgåelse, omstødelse eller opløsning af partnerskabet, og også, i tilfælde af ægteskab alene, legal separation. Konventionen vil derfor ikke finde anvendelse på vurderingen af, om en psykisk svækket person kan eller ikke kan indgå ægteskab, eller hvorvidt en tilstand, der opstår eller afsløres sent hos en af ægtefællerne, kan være en begrundelse for at omstøde eller opløse ægteskabet.
- 35** På den anden side finder konventionen anvendelse på retsvirkningerne af ægteskab og lignende relationer. Kommissionen afviste alle forslag, der søger at undtage dem. Alle regler, der regulerer forholdet mellem partnere og især repræsentationen mellem dem uafhængigt af det gældende formueforhold, bør faktisk være omfattet af konventionen, for så vidt de er rettet mod at beskytte den svækkede partner. I modsat fald følger undtagelsen af artikel 1, stk. 1. Derfor er den bemyndigelse, en partner kan anmode en domstol om til at repræsentere hans eller hendes partner, der ikke er i stand til at give udtryk for sine ønsker (jf. artikel 219 i den franske civillovbog), en beskyttende foranstaltning i henhold til konventionen, da den er rettet mod den svækkede partner. Det modsatte gør sig gældende for en bemyndigelse, som den raske partner anmoder retten om alene med henblik på at indgå en retshandel, til hvilken den raske partner skal bruge hjælp fra hans eller hendes partner (jf. artikel 217 i den franske civillovbog), og som tjener den raske partners eller familiens, men ikke den svækkede partners, interesser. Denne ligger derfor uden for rammerne af konventionen, som defineret i artikel 1, stk. 1. Tilsvarende er reglerne om tildeling af familiens bolig ikke rettet mod at beskytte den svækkede partner og er således i princippet ikke omfattet af konventionen. En domstols afgørelse om at anvende disse regler med henblik på i et konkret tilfælde at beskytte denne partner bør imidlertid betragtes som en beskyttelsesforanstaltning efter konventionen.

Litra c) (formueforhold mellem ægtefæller)

- 36** Undtagelsen af formueforholdet mellem ægtefæller synes naturligt på grund af konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller²⁴. Af hensyn til sammenhængen er det udvidet til "ethvert lignende forhold".

Optagelsen i konventionen af retsvirkningerne af et ægteskabs indgåelse og undtagelsen af formueforholdet mellem ægtefæller vil give anledning til et kvalifikationsproblem, der kendes fra retssystemer, hvor disse to kategorier er underlagt forskellige tilknytningskriterier. Her lader det imidlertid til, at problemet er meget begrænset, da de regler for repræsentation mellem partnerne, der henhører under formueforholdet mellem ægtefæller, i teorien er rettet mod ordningens funktion, mens det kan antages, at de regler, der vedrører beskyttelse af den svækkede partner, falder ind under ægteskabets retsvirkninger.

Litra d) (trusts eller arv)

- 37** Undtagelsen af trusts er forståelig i betragtning af det synspunkt, at konventionen ikke bør gribe ind i formueretlige ordninger og mere generelt i de forskellige formuerettigheder. Desuden er spørgsmål om international privatret vedrørende trusts allerede behandlet i en særlig konvention²⁵.

²³ Lov nr. 99-944 af 15. november 1999.

²⁴ Dette til trods for, at denne konvention undtager ægtefællers myndighed fra sit anvendelsesområde (artikel 1, stk. 2, jf. punkt 3).

²⁵ Haagerkonventionen af 1. juli 1985 om lovvalg for trusts og om deres anerkendelse.

Undtagelsen skal forstås restriktivt og være begrænset til regler for trustens funktion. For at tage et praktisk eksempel vil konsekvensen af at undtage trusts være, at hvis en trustforvalter er død, og trust-dokumentet ikke har taget højde for en efterfølger, kan en juridisk myndigheds nominering af en anden trustforvalter ikke anses for at være en beskyttelsesforanstaltning, der er omfattet af konventionen²⁶. Derimod falder udpegelsen af en repræsentant for den voksne, der er bemyndiget til at modtage trustindtægter fra trustforvalteren eller til i den voksnes navn at modtage trustformuen ved opløsning af den, ind under konventionen, fordi det er en beskyttelsesforanstaltning for den voksne. Desuden indeholder trustkonventionen en undtagelse for ufravigelige bestemmelser i den lov, som er angivet af værningens lovvalgsregler i forhold til beskyttelse af mindreårige og svækkede parter²⁷.

- 38 Den fuldstændige undtagelse af arv er også taget fra konventionen om beskyttelse af børn for især at undgå enhver konflikt med Haagerkonventionen af 1. august 1989 om lovvalg ved arv efter dødsfald.

Det betyder for eksempel, at hvis den lov, der regulerer arvesagen, fastlægger, at en voksen arving kun kan vedgå eller give afkald på arv eller indgå en arveaftale ved hjælp af visse beskyttelsesforanstaltninger, vil konventionen ikke gælde disse beskyttelsesforanstaltninger. Det vil højst kunne antages, at hvis den lov, der regulerer arvesagen, forudsætter, at den juridiske repræsentant for den voksne arving medvirker, vil denne repræsentant blive udpeget ved anvendelse af konventionens regler.

Litra e) (social sikring)

- 39 Undtagelsen af social sikring forklares med, at ydelserne betales af organer, hvis afgørelser afhænger af præcise tilknytningsfaktorer under hensyntagen til arbejdsstedet eller det sædvanlige opholdssted for de personer, der er omfattet af en social sikringsordning, og som ikke nødvendigvis svarer til konventionens regler. På den anden side falder udpegelsen af den voksnes repræsentant, der er berettiget til at modtage sociale ydelser, inden for rammerne af konventionen, undtagen hvis forordningerne om social sikring indeholder specifikke regler.

Kommissionen tiltrådte ikke et forslag fra delegationerne fra Danmark, Finland, Norge og Sverige om at udvide undtagelsen til også at omfatte sociale tjenesteydelser²⁸, men dens klart udtrykte hensigt var, at begrebet social sikring som omhandlet i dette litra skal forstås i bred forstand, og at det går ud over, hvad der i lovgivningen i hver kontraherende stat falder ind under social sikring i snæver forstand.

Det kan eventuelt accepteres, at kontanthjælp, der har til formål at kompensere for manglende ressourcer, eller endda at visse naturalydelser også skal undtages fra Dette ville medføre, at enhver stat kan beslutte på sit eget område at tildele dem i henhold til egne regler til enhver udsat voksen på dette område uden at være bundet af konventionens kompetenceregler og uden, at de andre kontraherende stater bliver forpligtet til at anerkende disse beslutninger og i givet fald påtage sig ansvaret for at gennemføre dem.

---

²⁶ Artikel 8, litra a) i trustkonventionen omfatter inden for rammerne af den gældende lovgivning for trusten "udnævnelse, tilbagetræden og fjernelse af trustforvaltere, kompetence til at fungere som trustforvalter og overdragelse af trustforvalterens kontor".

²⁷ Artikel 15, litra a).

²⁸ Arbejdsdokument nr. 11, protokol nr. 2, nr. 40-49 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 230].

Litra f) (sundhed)

- 40 Det er ikke helheden, der udgøres af uddannelse og sundhed, som er undtaget fra konventionen, men kun, inden for denne helhed, de offentlige foranstaltninger af generel karakter såsom dem, der gør vaccination obligatorisk. Placeringen af en bestemt voksen i en bestemt plejehjem eller en beslutning om at lade vedkommende underkaste et kirurgisk indgreb er eksempler på beslutninger, der er omfattet af konventionen.
- 41 Kommissionen nåede kun frem til denne løsning, som den særlige kommission allerede har vedtaget, efter meget lange diskussioner om det hensigtsmæssige i at undtage medicinske og sundhedsmæssige forhold i deres helhed fra konventionens anvendelsesområde. En særlig arbejdsgruppe under forsæde af Nygh, der er delegeret fra Australien, blev endda nedsat i et forsøg på at nå frem til en løsning, som de fleste delegationer kunne tilslutte sig.

De argumenter, der blev fremsat af dem, der går ind for at undtage medicinske spørgsmål, var som følger: Hvis disse spørgsmål blev medtaget, frygtede nogle delegationer, at de kunne blive forpligtet til at anerkende eller endog gennemføre individuelle beslutninger af lægelig karakter imod deres tro, såsom foranstaltninger, der indebærer abort eller sterilisering af umyndiggjorte voksne. Andre befrygtede, at hospitalssystemet ville blive lammet, hvis læger, inden ordination af et behandlingsforløb eller ved udførelse af en operation, blev forpligtede, selv i ikke-akutte sager, til at opnå den nødvendige tilladelse fra de kompetente myndigheder i en anden kontraherende stat med risiko for at ifalde erstatningsansvar. På den anden side fremførte modstanderne af en sådan undtagelse, at hvis medicinske spørgsmål skulle udgå af konventionen, ville den i væsentlig grad forfejle sit mål om at beskytte de syge og ældre og ville blive reduceret til en konvention om den voksnes formueforhold.

Under disse langvarige drøftelser overvejede Kommissionen alternativer til en sådan undtagelse såsom vedtagelsen af kompetenceregler for specifikke medicinske forhold, hvoraf de mest radikale ville have medført forelæggelse af spørgsmål om samtykke og godkendelse på dette område for myndighederne og retssystemet i den stat, hvor lægen praktiserer.

- 42 Til sidst fandt Kommissionens en acceptabel løsning for alle delegationer²⁹. Den så bort fra alle forslag om enten hel eller delvis undtagelse af medicinske og sundhedsmæssige spørgsmål eller om, at de skulle henføres under en særlig kompetenceordning. Den fandt, at medicinske handlinger, der i sig selv hører ind under lægevidenskabens område og er et domæne for praktiserende læger, der ikke er myndigheder i konventionens forstand, falder uden for konventionens anvendelsesområde, uden at der er behov for at specificere det i teksten, men at retsspørgsmål vedrørende repræsentation af den voksne forbundet med disse medicinske handlinger (tilladelser eller udpegelse af den juridiske ad hoc-repræsentant) på den anden side falder ind under konventionen og er nødt til at være omfattet af de generelle regler uden at være genstand for undtagelser. Dette er grunden til, bortset fra artikel 4, stk. 1 litra f), at der ikke er henvisninger i konventionen til medicinske eller sundhedsmæssige anliggender. De kompetenceregler, der oftest vil blive anvendt på det medicinske område (artikel 10 og 11) uden at behandlingssystemet lammes, vil fremgå af det nedenfor anførte. Endvidere imødekommer bestemmelserne i artikel 20 om ufravigelige love og i artikel 22, der indeholder bestemmelser om ikke-ankendelse af en foranstaltning i strid med den offentlige orden eller en obligatorisk lov i den anmodede stat, betænkelighederne i de stater, der oprindeligt ønskede at undtage medicinske spørgsmål fra konventionens anvendelsesområde.

Litra g) (foranstaltninger i forbindelse med strafbare handlinger)

- 43 Konventionen bør beskæftige sig med beskyttelse af voksne og ikke med strafferetlige sanktioner. Det er imidlertid vanskeligt at trække grænsen. Kommissionen opgav tanken om at etablere en sondring mellem foranstaltninger af repressiv karakter og foranstaltninger af uddannelsesmæssig karakter. En sådan sondring ville have givet anledning til store

---

²⁹ Arbejdsdokument nr. 114, fremlagt af tyve delegationer.

problemer med kvalificering. Desuden ville det i tilfælde af strafbar, kriminel adfærd (for eksempel mord, voldtægt, overfald med et dødbringende våben) ikke være ønskeligt, at staten det sted, hvor overtrædelsen fandt sted, kunne pålægge sanktioner i henhold til sine generelle regler, men ikke, hvis den fandt det mere hensigtsmæssigt, være i stand til at træffe en foranstaltning, der involverede placering i en specialiseret institution eller anordne en medico-social løsning³⁰, fordi den manglede kompetence til at træffe beskyttelsesforanstaltninger for den voksne i henhold til konventionen. Undtagelse fra konventionens anvendelsesområde af foranstaltninger truffet som følge af strafbare handlinger begået af den person, der har behov for beskyttelse, er et udtryk for Kommissionens ønske om ikke at sætte nogen grænse for kontraherende staters kompetence til at reagere med de foranstaltninger, de finder relevante, hvad enten de er straffende eller uddannelsesmæssige, til imødegåelse af sådanne strafbare handlinger.

Udtrykket "foranstaltninger, der træffes vedrørende en person, som et resultat af strafbare handlinger begået af den pågældende person", angiver, at kun foranstaltninger, som følge af lovovertrædelser begået af den person, der kræver beskyttelse og vedrører denne person, og ikke lovovertrædelser begået af tredjemand og eventuelt begrundet særlige foranstaltninger til beskyttelse af voksne, som konventionen gælder.

Ved at bruge ordet "person" i stedet for ordet "voksen", har man i litra g) søgt at skabe kontinuitet med konventionen til beskyttelse af børn. Litra g) finder anvendelse i tilfælde, hvor den strafbare handling er begået af den person, der kræver beskyttelse, mens han eller hun stadig er mindreårig, og foranstaltningen først træffes, efter at gerningsmanden er fyldt 18 år.

For at undtage de under litra g) nævnte foranstaltninger, er det nødvendigt og tilstrækkeligt, at den handling, der er begået af den person, der har behov for beskyttelse, er en strafbar handling, når den er begået af en hvilken som helst person. Det kræves efter bestemmelsens ordlyd ikke i det konkrete tilfælde, at den person, der har begået handlingen, er tilregnelig og dermed kan tiltales i en straffesag. Hans eller hendes mentale tilstand beskytter ham eller hende fra en sådan retsforfølgelse.

Litra h) (asyl og indvandring)

- 44 Ved dette litra i artikel 4 undtages "afgørelser om ret til asyl og om indvandring" fra konventionen, da dette er afgørelser, som udspringer af staternes enekompetence. Kun afgørelser om disse spørgsmål er undtaget, det vil sige tildeling af asyl eller opholdstilladelse. På den anden side falder beskyttelse og repræsentation af voksne, der ansøger om asyl eller opholdstilladelse, ind under konventionen. Et forslag fra den amerikanske delegation (arbejdsdokument nr. 12) om udtrykkeligt at undtage beslutninger vedrørende statsborgerskab fra konventionens anvendelsesområde blev trukket tilbage, da det blev konstateret, at en sådan undtagelse var givet på forhånd, da sådanne afgørelser ikke er beskyttelsesforanstaltninger.

Litra i) (offentlig sikkerhed)

- 45 Denne undtagelse, som både er ny i forhold til konventionen af 1996 og den særlige kommissions foreløbige udkast til konvention, vedrører primært frihedsberøvelse af voksne, der er til fare for tredjemand på grund af deres mentale tilstand.

Nogle delegationer ville gerne have undtaget alle foranstaltninger af tvungen placering af psykiatriske årsager fra konventionens anvendelsesområde for at undgå problemer på anerkendelses- og fuldbyrdelsesstadiet³¹. Men det var vanskeligt at forene en sådan undtagelse med henvisningen til medtagelse af foranstaltningerne på listen i artikel 3, litra e) inden for konventionens rammer (jf. punkt 24 ovenfor). Af denne grund ændrede disse

³⁰ Fastsat i en aktuel lovgivning for at forebygge recidivisme i tilfælde af pædofilihandlinger.

³¹ Jf. arbejdsdokument nr. 4, 11 og 13 og den meget tætte afstemning om arbejdsdokument nr. 13 (protokol nr. 2, nr. 103 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 234]).

delegationer deres forslag således, at kun fuldbyrdede anbringelsesforanstaltninger i forhold til farlige voksne skulle undtages³². Tanken var, at den anbringelse, der skal undtages, er af en art, der er anordnet af hensyn til den offentlige sikkerhed, hvilket er irrelevant for formålet med konventionen, og ikke af en sådan art, at den er pålagt for at beskytte den voksne. Da en voksen med en psykiatrisk lidelse også kan være til fare for sig selv og har brug for beskyttende internering, viste det sig imidlertid at være mere hensigtsmæssigt på dette punkt ikke at henvise til anbringelse, men kun til den offentlige sikkerhed³³. Den ordlyd af bestemmelsen, der endelig blev vedtaget, begrænser anvendelsesområdet for undtagelsen væsentligt. Det er kun "foranstaltninger, der udelukkende er rettet mod den offentlige sikkerhed"³⁴, som er undtaget. Derfor er en tvungen anbringelsesforanstaltning, der er anordnet både af hensyn til den offentlige sikkerhed og den voksne, stadig omfattet af konventionen.

Stk. 2

- 46 Formålet med dette stykke er at begrænse de relevante undtagelser til det strengt nødvendige, med andre ord, hvad der falder direkte inden for de regler, der gælder for de undtagne anliggender, men ikke for de generelle beskyttelsesforanstaltninger, der skal træffes, selv når de vedrører disse anliggender. Undtagelsen i stk. 1, litra a), indebærer således, at den voksnes krav på underhold ikke falder ind under konventionen, men det fremgår af stk. 2, at konventionen finder anvendelse på afgørelser om hvilken person, der skal give møde i en sag på den voksnes vegne. Tilsvarende er spørgsmålet om, hvorvidt en umyndiggjort voksen skal have tilladelse af dennes retlige repræsentant til at indgå ægteskab, ikke omfattet af konventionens stk. 1, litra b), men beslutningen om den retlige repræsentant, der om fornødent kan inddrages for at kunne give tilladelse til ægteskabet, er, sammen med andre funktioner, omfattet af konventionen. Eller igen, selv om vedkommendes nationalitet i sig selv er fremmed for konventionens anvendelsesområde, uden at det er nødvendigt med en udtrykkelig undtagelse³⁵, og at konventionen derfor ikke finder anvendelse på spørgsmålet om, hvorvidt den svækkede voksne skal bistås eller repræsenteres ved indgivelse af en ansøgning om opnåelse af indfødsret, er udpegelsen af den person, der er beføjet til at hjælpe eller repræsentere ham eller hende en foranstaltning, der er omfattet af konventionen. Generelt er virkningen af artikel 4 at undtage spørgsmål fra konventionen, der i henhold til den internationale privatret for den adresserede myndighed falder inden for den udelukkede kategori, såsom formueforholdet mellem ægtefæller eller arv, men hvis der i denne sammenhæng, opstår et problem med repræsentation, for eksempel med henblik på indgåelse af en ægtepagt eller aftale om arv, skal konventionen gælde.

Ifølge ordlyden sikrer stk. 2 alene anvendelsen af konventionen på de områder, der er undtaget, for så vidt angår "en persons ret til at handle som repræsentant for den voksne", og denne repræsentants beføjelser falder som hovedregel ind under den lov, der regulerer det anliggende, der er undtaget. Hvis den lov, der eksempelvis finder anvendelse på den arv, som er tilfaldet den voksne, forhindrer hans eller hendes repræsentant i uden videre at vedgå den arv, som er tilfaldet ham eller hende³⁶, er det denne lov, der skal gælde for denne begrænsning af repræsentantens beføjelser og ikke den, der i henhold til konventionen var gældende ved udpegelsen af den pågældende repræsentant.

---

³² Arbejdsdokument nr. 60.

³³ Arbejdsdokument nr. 52 og dets vedtagelse, protokol nr. 8, nr. 4058 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 278].

³⁴ Arbejdsdokument nr. 86 og dets vedtagelse, protokol nr. 15, nr. 50 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 325].

³⁵ Jf. ovenfor, nr. 44 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 325].

³⁶ Jf. f.eks. artikel 461, sektion 495, den franske civillovbog.

KAPITEL II – DOMSTOLSKOMPETENCE

- 47 Dette kapitel er resultatet af et kompromis mellem de divergerende opfattelser i den særlige kommission.

Efter den første opfattelse var det af hensyn til den voksnes beskyttelse og for at kunne give et tilgængeligt forum til de få mennesker, der var indstillet på at tage hånd om ham eller hende, ønskeligt at indføre en ordning med konkurrerende kompetence suppleret med bestemmelser om udsættelse af sagen for at eliminere eventuelle kompetencekonflikter. Myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, ville derfor være placeret på lige fod med den stat, hvor vedkommende er statsborger, i givet fald styrket af en supplerende forbindelse (tilstedeværelsen af formuegoder, den voksnes tidligere bopæl, opholdssted for personer, der er indstillet på at tage sig af ham eller hende) og måske myndighederne på det sted, hvor den voksne tidligere havde sædvanligt opholdssted, forstærket af de samme elementer. Desuden ville myndighederne i den stat, hvor den voksne aktiver befinder sig, have kompetence til at træffe beskyttelsesforanstaltninger for så vidt angår sådanne aktiver.

Den anden opfattelse gik ud på som hovedprincip – ligesom i konventionen af 1996 – at tillægge kompetence til myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, og at gøre alle andre myndigheds kompetence betinget af disses samtykke, uanset om disse myndigheder er beliggende der, hvor den voksne tidligere havde sædvanligt opholdssted, i den stat, hvor den voksne er statsborger, hvor vedkommende besidder formuegoder, eller hvor pårørende har sædvanligt opholdssted. Det blev også foreslået at foretrække de domstole, som den voksne selv har udpeget som værende kompetente, og i mangel heraf at tillægge kompetencen til myndighederne i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, eller til den domstol, som disse myndigheder har godkendt.

- 48 Den særlige kommission formåede at overvinde disse modsætninger, og den generelle opbygning af den tekst, den nåede frem til, blev opretholdt af den diplomatiske kommission. Hovedkompetencen tillægges myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted (artikel 5), men en konkurrerende om end subsidiær kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger (artikel 7), og en række supplerende fora er også anerkendt. Disse er ikke desto mindre stadig betinget af et samtykke fra myndighederne i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted (artikel 8). Det anerkendes ligeledes, at myndighederne i den stat, hvor den voksne ejer formuegoder, har kompetence til at træffe beskyttelsesforanstaltninger vedrørende disse (artikel 9), og at den stat, på hvis territorium den voksne (artikel 10 og 11) eller dennes formue (artikel 10) befinder sig, har kompetence til at træffe hasteforanstaltninger (artikel 10) eller midlertidige foranstaltninger med begrænset territorial virkning for at beskytte personen (artikel 11).

Artikel 5 (kompetencen for myndighederne på det sted, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted)

Stk. 1

- 49 Dette stykke er en ordret gengivelse af artikel 5, stk. 1, i konventionen om beskyttelse af børn. Hovedkompetencen hos myndighederne i den kontraherende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, har ikke givet anledning til vanskeligheder og blev accepteret enstemmigt. Der blev ikke givet nogen definition af sædvanligt opholdssted, som trods de vigtige retsvirkninger, der er knyttet til det, bør forblive et faktisk koncept. Ulempen ved at give en kvantitativ eller kvalitativ definition af sædvanligt opholdssted i en konvention, ville være at rejse tvivl om fortolkningen af dette udtryk i de talrige andre konventioner, hvor det anvendes.

Stk. 2

- 50 Stadig tro mod konventionen om beskyttelse af børn accepterede Kommissionen med samme enstemmighed, at kompetencen i tilfælde af en ændring af den voksnes sædvanlige opholdssted til en anden kontraherende stat, overgår til myndighederne i den stat, hvor den pågældende får nyt sædvanligt opholdssted. Spørgsmålet om opretholdelse af foranstaltninger, der er truffet i den første stat, er omfattet af artikel 12 (jf. nedenfor).

Ændringen af sædvanligt opholdssted indebærer både tabet af det tidligere sædvanlige opholdssted og erhvervelse af et nyt sædvanligt opholdssted. Det kan være, at der er et vist tidsrum mellem disse to elementer, men erhvervelsen af dette nye sædvanlige opholdssted kan også være øjeblikkelig, hvis den pågældende blot er flyttet, når dette er sket på lang sigt, hvis ikke endeligt. Dette er så et spørgsmål om faktum, som det påhviler de myndigheder, der skal træffe en afgørelse, at vurdere.

- 51 Kommissionen har ikke igen diskuteret visse spørgsmål i forbindelse med skift af sædvanligt opholdssted, der blev drøftet i detaljer under forhandlingerne om konventionen om beskyttelse af børn. Den har således implicit accepteret de løsninger, man nåede til der. Hvis ændringen af den voksnes sædvanlige opholdssted fra en stat til en anden sker på et tidspunkt, hvor myndighederne på det første sædvanlige opholdssted får en anmodning om en vis beskyttelse, burde *perpetuatio fori* derfor afvises i den forstand, at ændringen af det sædvanlige opholdssted *ipso facto* fratager myndighederne på det tidligere sædvanlige opholdssted deres kompetence og forpligter dem til at afstå fra at udøve den³⁷.

- 52 Artikel 5 forudsætter, at den voksne har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat. I tilfælde af en ændring af sædvanligt opholdssted fra en kontraherende stat til en ikke-kontraherende stat kan artikel 5 ikke længere anvendes fra tidspunktet for ændringen af bopæl, og der er intet til hinder for bibeholdelse af kompetence i henhold til national procesret hos myndigheden, som har fået sagen, i den kontraherende stat med det første sædvanlige opholdssted, selv om de øvrige kontraherende stater ikke er bundet af konventionen til at anerkende de foranstaltninger, som kan træffes af denne myndighed³⁸.

Artikel 6 (voksne, der er flygtninge, fordrevne eller uden sædvanligt opholdssted)

- 53 Denne artikel er en nøjagtig gengivelse af artikel 6 i konventionen om beskyttelse af børn og kræver derfor de samme bemærkninger.

Stk. 1

- 54 De voksne, som dette stykke er møntet på, har ofte brug for, at deres beskyttelse, bortset fra hastesituationer, tilrettelægges på lang sigt. De kan for eksempel blive forledt til at søge asyl eller sælge de aktiver, de besidder i den stat, hvor de befinder sig. Det er derfor nødvendigt at tilrettelægge deres beskyttelse, og den normale kompetence, der efter konventionen tildeles myndighederne i den stat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, er irrelevant her, da disse voksne må antages at have brudt alle forbindelser med den stat, hvor de tidligere havde sædvanligt opholdssted, og usikkerheden i forbindelse med deres ophold i den stat, hvor de foreløbig har søgt tilflugt, ikke gør det muligt at antage, at de har fået sædvanligt opholdssted der. Den enkleste løsning var derfor, som i tilfældet med børn, i disse situationer at overføre den generelle kompetence, som normalt tillægges myndighederne i den stat, hvor vedkommende har sædvanligt opholdssted, til den stat, på hvis område disse voksne befinder sig.

³⁷ Jf. den forklarende rapport om konventionen om beskyttelse af børn, se punkt 42.

³⁸ Løsningen er accepteret i konventionen om beskyttelse af børn. Jf. referencerne, ovennævnte rapport, note 30.

Stk. 2

- 55 Dette stykke udvider løsningen i stk. 1 "til voksne, hvis sædvanlige opholdssted ikke kan fastslås". Retten på det sted, hvor den voksne befinder sig, har her kompetence i nødstilfælde. Denne kompetence skal ophøre, når det er fastslået, at den voksne har et sædvanligt opholdssted et sted. Hvis dette sædvanlige opholdssted er på en kontraherende stats område, vil myndighederne i denne stat fremover have kompetence. Hvis opholdsstedet er beliggende i en ikke-kontraherende stat, vil myndighederne i den stat, på hvis område denne voksne befinder sig, ikke længere have mere end den begrænsede kompetence, der blev tillagt dem efter artikel 10 og 11 (jf. nedenfor og punkt 89).

Den situation, som denne tekst tager sigte på, bør nøje adskilles fra den, der vedrører ændringen af sædvanligt opholdssted som omhandlet i artikel 5, stk. 2. I tilfælde af en ændring af sædvanligt opholdssted fra en stat til en anden bevarer myndighederne på det tidligere sædvanlige opholdssted deres kompetence, så længe den voksne ikke har fået sædvanligt opholdssted i den stat, som han eller hun er flyttet til. Artikel 6, stk. 2, bør ikke anvendes til straks at give en generel kompetence til myndighederne i denne sidstnævnte stat på det grundlag, at den voksne ville have mistet sit tidligere sædvanlige opholdssted uden endnu at have erhvervet et nyt. Denne fejlagtige fortolkning ville være særlig farlig i det tilfælde, hvor overførslen af den voksne er blevet besluttet uden hans eller hendes samtykke. Det ville i realiteten fratage myndighederne der, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, forud for hans eller hendes flytning enhver mulighed for at tilbagesende den voksne på grund af den forrang, der er anerkendt i artikel 7, stk. 2 og 3, som er knyttet til kompetencespørgsmålet og til de foranstaltninger, der er truffet af myndighederne i den stat, som den voksne er blevet flyttet til. En rimelig ventetid er derfor nødvendig, før artikel 6, stk. 2, påberåbes, for at sikre, at det tidligere sædvanlige opholdssted, i sig selv veletableret, er blevet endeligt opgivet.

Artikel 7 (samtidig subsidiær kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger)

- 56 Denne bestemmelse er det første og det vigtigste element i det kompromis, der er beskrevet ovenfor mellem tilhængere af konkurrerende, ikke-hierarkiske kompetencer og tilhængere af kompetencer, der er helt underordnet myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted³⁹. I stk. 1 fastsættes princippet om konkurrerende kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger, og fastlægger betingelserne herfor. I stk. 2 og 3 angives dens subsidiære karakter.

Stk. 1

- 57 De myndigheder, tillægges kompetence ved dette stykke, er myndighederne "i en kontraherende stat, i hvilken den voksne er statsborger". Brugen af den ubestemte artikel viser, at hvis den voksne skulle besidde flere nationaliteter, ville kompetencen samtidig blive tillagt myndighederne i hver af de stater, som han eller hun er statsborger i.

Den nationale stats (eller en national stats) kompetence gælder uden behov for supplerende tilknytningsfaktorer såsom den voksnes tidligere opholdssted, de pårørendes opholdssted eller tilstedeværelsen af aktiver, og uden at der er anmodet om godkendelse fra myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted. Det er helt klart et eksempel på konkurrerende kompetence.

Denne kompetence er generel, ligesom den er det hos myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted, og kan have indflydelse på foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue.

---

³⁹ Se ovenfor, Introduktion til kapitel II.

- 58 Denne kompetence er ikke desto mindre udelukket "for voksne, der er flygtninge, eller som på grund af uroligheder i deres nationalstat er internationalt fordrevne". Myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger, ville faktisk være dårligt rustet til at sørge for beskyttelse af en voksen, der er blevet tvunget til at forlade denne stat, uanset om det skyldes, at den voksne er offer for eller har været truet af forfølgelse (flygtningesituationen) eller på grund af forstyrrelser, som hersker der. I tilfælde af flere nationaliteter skal teksten fortolkes således, at myndighederne i en nationalstat, der er en anden end den, den voksne har måttet forlade, kan udøve den kompetence, der er omhandlet i artikel 7.
- 59 Selv om det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, hviler den på en formodning om, at den voksne har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat. Hvis dette ikke er tilfældet, er der intet, der forhindrer den kontraherende stat, i hvilken den voksne er statsborger, i at træffe beskyttelsesforanstaltninger efter national lovgivning. Da det imidlertid i artikel 7 kræves, at myndighederne i nationalstaten underretter myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted, som nødvendigvis er en kontraherende stat⁴⁰, eller dem, der træder i stedet for dem, ses der bort fra det tilfælde, hvor en voksen har sit sædvanlige opholdssted eller befinder sig (i den i artikel 6 omhandlede situation) i en ikke-kontraherende stat. Andre kontraherende stater ville ikke i dette tilfælde være forpligtet til at anerkende foranstaltninger, der træffes af myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger.
- 60 Ud over kravet om på forhånd at underrette de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 eller 6, stk. 2⁴¹, kan myndighederne i nationalstaten kun beholde deres kompetence, "hvis de finder, at de er bedre egnede til at vurdere den voksnes interesser". I denne vurdering kan de tage hensyn til tilstedeværelsen af andre tilknytningskriterier såsom dem, der er anført ovenfor under punkt 57. Denne positive betingelse for myndighedernes udøvelse af kompetence i den stat, hvor den voksne er statsborger, er samtidig et fleksibelt element, der giver disse myndigheder mulighed for at give afkald på deres kompetence, hvis de finder, at myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted, eller enhver anden stat, som myndighederne på det sædvanlige opholdssted i medfør af artikel 8 (jf. nedenfor) har anmodet om at udøve beskyttende kompetence, er bedre i stand til at vurdere disse interesser.

Stk. 2

- 61 Af dette stykke, så vel som af det følgende fremgår det, at kompetencen for myndighederne i den voksnes nationalstat er af subsidiær karakter.

Tre omstændigheder kan forhindre udøvelsen af denne kompetence: når de kompetente myndigheder i henhold til artikel 5, artikel 6, stk. 2, eller artikel 8⁴², har truffet alle de foranstaltninger, som situationen tilsiger, når de har besluttet, at der ikke skal træffes nogen foranstaltning, eller endelig, når der er verserende sager. Når dette er tilfældet, skal de nationale myndigheder give afkald på deres kompetence, og de skal, hvis sagen blev indbragt for dem først, endda henlægge sagen, hvis de erfarer, at der er indledt en sag ved en af de nævnte myndigheder.

Navnlig med hensyn til denne sidste omstændighed anføres det ikke i bestemmelsen, at sager, der er indbragt for myndigheder, der har kompetence i medfør af artikel 5 eller artikel 6, stk. 2, skal "have samme formål" som dem, der indbringes for myndighederne i den stat,

⁴⁰ Artikel 7, stk. 1, henviser til de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 eller artikel 6, stk. 2, som således er myndighederne i de kontraherende stater.

⁴¹ En tilstand, der allerede er indført ved artikel 4, stk. 1 i konventionen af 5. oktober 1961 om myndighedernes kompetence og lovvalg i forbindelse med beskyttelse af mindreårige, men som næppe blev respekteret i fraværet af en samarbejdsmechanisme.

⁴² Det forhold, at artikel 7, stk. 2 ikke nævner de kompetente myndigheder i henhold til artikel 6, stk. 1, er indlysende, da de nationale myndigheder ikke har kompetence i sager, der er omfattet af artikel 6, stk. 1 (flygtninge eller fordrevne personer). I grænsetilfældet som det ovenfor i punkt 58 nævnte vedrørende en person med dobbelt statsborgerskab, der er forpligtet til at forlade en af sine nationalstater, ville kompetencen hos myndighederne i den stat, hvor han eller hun befinder sig, fortsat have prioritet.

hvor den voksne er statsborger. Denne præcisering ville have gjort det muligt for de nationale myndigheder, der fik forelagt en anmodning om en beskyttelsesforanstaltning vedrørende den voksnes formue, at beholde deres kompetence, hvis myndighederne på det sædvanlige opholdssted blev forelagt en anmodning vedrørende hans eller hendes person. Denne præcisering blev imidlertid afvist, fordi de to aspekter næsten altid synes at være blandet sammen, og der kunne for eksempel blive anmodet om tilladelse til at afhænde aktiver for at give den voksne et minimum af ressourcer, hvilket ville være i vedkommendes personlige interesse.

62 Myndighedernes kompetence i den stat, hvor den voksne er statsborger, bortfalder kun, hvis disse myndigheder er blevet informeret om et af de tre forhold, der nævnes i bestemmelsen, af den kompetente myndighed i henhold til artikel 5, artikel 6, stk. 2, eller artikel 8, der har udøvet eller udøver sin kompetence. Det ville ikke være nok for dem at have haft kendskab til det, selv på grundlag af dokumenterne i sagen. Den nationale myndigheds forpligtelse til at informere, efter at have givet meddelelse om, at den har til hensigt at udøve sin kompetence, er afgørende, da den giver sikkerhed for, at det på det tidspunkt, hvor den nationale myndighed bliver klar til at gribe ind, er den myndighed, der normalt er kompetent, der skal vurdere de omstændigheder, der berettiger udøvelsen af den nationale myndigheds kompetence. For eksempel ville forekomsten af tidligere afgørelser, som er truffet af myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted, og som de nationale myndigheder angiveligt ikke har fået officiel meddelelse om, derfor ikke hindre dem i at udøve deres kompetence i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, da situationen kan have ændret sig, siden disse afgørelser blev truffet.

63 Ved at give den kompetente myndighed mulighed for i henhold til artikel 8⁴³ at blokere de nationale myndigheds kompetence, ønskede Kommissionen at eliminere risikoen for konkurrerende kompetence, som kunne udnyttes parallelt og modstridende. I tilfælde, hvor denne delegerede kompetence i henhold til artikel 8 er begrænset til et specifikt beskyttelsesaspekt (jf. punkt 66 nedenfor), er det rimeligt at antage, at den delegerende myndighed bør afholde sig fra at blokere den nationale myndigheds kompetence med hensyn til andre aspekter af beskyttelsen.

Under alle omstændigheder må den kompetente myndighed i henhold til artikel 8 for at underrette den nationale myndighed om ikke at udøve sin kompetence, selv være blevet informeret om sidstnævntes intentioner. Bestemmelsens ordlyd viser, at den kun kan have fået denne information fra den kompetente myndighed i henhold til artikel 5 eller artikel 6, stk. 2, idet den selv er blevet underrettet af de nationale myndigheder i henhold til artikel 7, stk. 1.

Stk. 3

64 Kompetencens underordnede karakter hos myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger, påvirker de foranstaltninger, de har truffet, i den forstand at disse foranstaltninger "bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 eller artikel 6, stk. 2, eller artikel 8, har truffet de foranstaltninger, som situationen tilsiger, eller har besluttet, at der ikke skal træffes foranstaltninger."

Paralleliteten med punkt 2 er tilsigtet. Som netop forklaret, forhindrer disse omstændigheder den nationale myndighed i at udøve sin kompetence (stk. 2). Når de opstår, efter at den nationale myndighed har udøvet sin kompetence, og truffet beskyttelsesforanstaltninger, har de den virkning, at disse foranstaltninger ophæves (stk. 3). Det ville ikke være acceptabelt, hvis konkurrerende kompetence skulle resultere i beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet på en ukontrolleret eller selvmodsigende måde. Derfor gives der i bestemmelsen forrang til de beslutninger, der i sidste ende træffes af de myndigheder, der normalt har kompetence i henhold til artikel 5 eller 6, stk. 2, eller artikel 8,

---

⁴³ Med andre ord til en myndighed, som myndigheden på det sædvanlige opholdssted (eller der, hvor den pågældende befinder, jf. artikel 6), som på en eller anden måde har delegeret sin kompetence til, jf. punkt 65 ff.

i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted – uanset om disse beslutninger er positive og omfatter en beskyttelsesforanstaltning, eller negative i den forstand, at de beslutter, at der ikke er behov for at træffe en beskyttelsesforanstaltning.

Paralleliteten med stk. 2 fortsætter, idet de kompetente myndigheder i henhold til artikel 5, artikel 6, stk. 2, eller artikel 8 skal underrette de nationale myndigheder om de foranstaltninger, de har truffet, eller deres beslutning om ikke at træffe nogen. Men det angives ikke, selv om det er obligatorisk, at denne information er en betingelse for at fortrænge de foranstaltninger, som den nationale myndighed har truffet.

Artikel 8 (overførsel af kompetence til en egnet myndighed)

- 65 Denne artikel, som er beslægtet med artikel 8 og 9 i konventionen om beskyttelse af børn, er det andet element i det ovennævnte kompromis mellem de to holdninger til kompetencespørgsmålet. Det lægges vægt på forrangen for myndighederne i den kontraherende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, idet de får mulighed for, hvis det er i den voksnes interesse, at lade ham eller hende beskytte af myndighederne i en anden kontraherende stat.

Stk. 1

- 66 Det kan være, at myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, som er tillagt hovedkompetencen (artikel 5), eller i endnu højere grad myndighederne i den stat, hvor den voksne simpelthen befinder sig (artikel 6), ikke er de bedst egnede til at vurdere den voksnes interesser i et konkret tilfælde. Hvis den voksne for eksempel bor i en anden stat end nationalstaten, hvor han eller hun er under beskyttelse af en person, der netop er død, og den eneste slægtning, der er i stand til at sørge for hans eller hendes beskyttelse i fremtiden, har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat, kan myndighederne i denne stat uden tvivl bedst vurdere denne slægtnings egnethed og fastsætte de betingelser, hvorunder beskyttelsen skal udøves.

Artikel 8, stk. 1, der kombinerer de to procedurer, der er fastsat i artikel 8 og 9 i Konventionen om beskyttelse af børn, bestemmer, at myndighederne i den kontraherende stat, der har kompetence i henhold til artikel 5 (sædvanligt opholdssted) eller artikel 6 (tilstedeværelse, for flygtninge, fordrevne personer eller personer uden etableret sædvanligt opholdssted), er i stand til, enten på eget initiativ eller på anmodning af myndighederne i en anden kontraherende stat, at fremsætte en anmodning til myndighederne i den kontraherende stat, som de synes er bedst egnede til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af den voksne⁴⁴.

Denne mulighed for at anmode om overførsel af kompetencen er forbeholdt myndighederne i den kontraherende stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted eller, i de tænkte tilfælde i artikel 6, til myndighederne på det område i den stat, hvor den voksne befinder sig. Denne formulering udelukker myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger. Disse kan udøve deres kompetence direkte, "hvis de mener, at de er bedre egnede til at vurdere den voksnes interesser" (artikel 7), men de kan kun afstå herfra, hvis dette ikke er tilfældet.

Formålet med den anmodning, der rettes til myndighederne i en anden kontraherende stat, er at "træffe foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue". Det tilføjes, at denne anmodning kan vedrøre "alle eller nogle aspekter af en sådan beskyttelse". Der er således indført en grad af fleksibilitet i dette maskineri til uddelegering af kompetencen. For eksempel kan en anmodning, der er rettet til den stat, hvor aktiverne befinder sig, således

---

⁴⁴ En arbejdsgruppe under forsæde af Bauer, delegeret fra Frankrig, udarbejdede en modelformular, der kan bruges af den anmodende myndighed og den adresserede myndighed ved anvendelsen af artikel 8 (arbejdsdokument nr. 91). Denne model, som Kommissionen har godkendt, er ikke indarbejdet i konventionen, men Det permanente Bureau under Konferencen vil anbefale, at de kontraherende stater bruger den.

være begrænset til beskyttelsen af de aktiver, der befinder sig der.

Stk. 2

- 67** I dette stykke opregnes de stater, hvis myndigheder kan modtage en henvendelse under de betingelser, der er fastsat i det foregående stykke, dvs. på anmodning fra myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted.
- 68** Der henvises indledningsvis til "en stat, hvor den voksne er statsborger". Der er her ingen overlappning med hovedkompetencen hos myndighederne i den voksnes nationalstat i henhold til artikel 7. I forhold til artikel 7 er denne konkurrerende kompetence subsidiær og ophører med at have virkning, hvis myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, beslutter at udøve deres kompetence. Hvad angår artikel 8, har de nationale myndigheder frit råderum inden for rammerne af den delegerede beføjelse, som de er blevet bedt om at acceptere, da myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, har trukket sig til fordel for deres kompetence. Hvad angår en flygtning eller en person, der ufrivilligt er blevet flyttet fra en stat, hvor han eller hun er statsborger, må det antages, selv om Kommissionen ikke ønskede at afklare dette⁴⁵, at myndighederne i det land, hvor den voksne befinder sig, og som har kompetence i henhold til artikel 6, stk. 1, vil afstå fra enhver delegation af kompetence til myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger, medmindre omstændighederne ændrer sig.
- 69** Derefter henvises til "staten, hvor den voksne sidst havde sit sædvanlige opholdssted". Ved disse udtryk skal forstås staten med det sidste sædvanlige opholdssted og ikke noget tidligere sædvanligt opholdssted⁴⁶. Myndighederne på det nuværende sædvanlige opholdssted vil især tage hensyn til, om dette sidste sædvanlige opholdssted var mere eller mindre nyt, og om der er personer, der har kendt den voksne.
- 70** Endelig henvises for det tredje til "en stat, hvor den voksne har aktiver". Det er nødvendigt her at foretage en observation svarende til den, der er gjort ovenfor i forbindelse med den stat, hvor den voksne er statsborger. Kompetencen hos myndighederne i den stat, hvor aktiverne befinder sig, er anført som en primær overskrift i artikel 9, men er her afgrænset, som det vil fremgå, af foranstaltninger truffet af myndighederne, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, og begrænset til foranstaltninger vedrørende formuen, mens kompetencen i henhold til artikel 8 i den stat, hvor aktiverne befinder sig, på en måde er delegeret og ikke er begrænset til foranstaltninger vedrørende formuen.
- 71** Der henvises for det fjerde til "den stat, hvis myndigheder er blevet udvalgt skriftligt af den voksne til at træffe foranstaltninger vedrørende hans eller hendes beskyttelse". Denne mulighed for selvbestemmelse imødekommer et ønske om at anerkende og fremme behovet for selvstændighed hos den svækkede person. Da sådanne personers sårbarhed over for de ydre påvirkninger, som de kan blive udsat for, også skal tages i betragtning, blev det imidlertid besluttet at afgrænse denne autonomi ved at underlægge den en kontrol udført af den kompetente myndighed, der hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted⁴⁷.
- 72** For det femte nævnes i litra e) "den stat, hvor en person, der har sit sædvanlige opholdssted tæt på den voksne, er indstillet på at sørge for hans eller hendes beskyttelse". Kompetencen hos myndighederne i denne stat er så meget mere forståelig, som at det er denne stats beskyttelse, der vil blive udøvet, og det er måske i denne stat, den voksne bliver nødt til at

---

⁴⁵ Jf. debatten vedrørende dette punkt, protokol nr. 4, nr. 20-36 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 244-245].

⁴⁶ Artikel 8, stk. 2, litra b), adskiller sig på dette punkt fra artikel 15, stk. 2, litra b), som gør det muligt for den voksne at udpege lovgivningen i "staten, hvor den voksne sidst havde sædvanligt opholdssted", der skal regulere bemyndigelsen i tilfælde af uarbejdsdygtighed, jf. nedenfor nr. 102.

⁴⁷ Kommissionen afviste et forslag fra delegationen fra USA til fordel for at tillade delegering af kompetence til den stat, hvis lovgivning regulerer bemyndigelsen i tilfælde af uarbejdsdygtighed, fastsat i artikel 15. Jf. arbejdsdokument nr. 26 og debatten herom, protokol nr. 4, nr. 58-65 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 246-247].

opholde sig. Denne kompetence er også tildelt under tilsyn af myndighederne dér, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, og som vil foretage en prima facie-vurdering af, om den pågældende person har pålidelige legitimationsoplysninger – hvilket vil blive fastslået af myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted – så de kan påtage sig beskyttelsen af den voksne.

Kommissionen fastholdt udtrykket "person tæt på den voksne" frem for det tilsyneladende mere præcise "pårørende til den voksne" for at udvide begrebet til at omfatte personer, såsom venner eller partnere, der er knyttet til den pågældende, selv om de ikke har nogen familierelationer.

- 73** Endelig nævnes i litra f) den stat, på hvis område den voksne befinder sig, i forbindelse med beskyttelsen af personen. Kompetencen på det sted, hvor den voksne befinder sig, er allerede fastsat som princip i artikel 6 i de i bestemmelsen beskrevne situationer, og også i artikel 10 i hastetilfælde og artikel 11 for så vidt angår midlertidige og begrænsede foranstaltninger. Efter artikel 8 kan myndighederne i den stat, hvor den voksne befinder sig, få en delegation fra myndighederne i den stat, hvor den pågældende har sædvanligt opholdssted⁴⁸ for at sikre beskyttelse af personen uden andre begrænsninger end dem, der indgår i anmodningen fra disse myndigheder. Dette nye tilfælde af delegation blev først bragt ind i drøftelserne med den hensigt, at den kun skulle gælde for det medicinske område. Den ovenfor (punkt 42) nævnte beslutning om ikke at fastsætte eventuelle særregler for dette område indebar en udvidelse af denne mulighed for delegation til en generel beskyttelse af den voksnes person.

Stk. 3

- 74** De delegerende myndigheder har ikke beføjelse til at tvinge de myndigheder, de retter henvendelse til, til at acceptere den kompetence, som de beder dem om at udøve. For at undgå et hul i beskyttelsen, foreskrives det i stk. 3, at hvis de myndigheder, der er blevet anmodet herom, ikke accepterer kompetencen, bevarer de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 eller 6, fortsat kompetencen.

Det angives ikke, på hvilken måde kompetencen kan afvises. Dette kunne naturligvis ske ved en formel afvisning af kompetencen, men tilsyneladende også ved en langtrukken unkladelse af at svare⁴⁹.

Artikel 9 (kompetence for myndighederne i den stat, hvor den voksnes aktiver befinder sig)

- 75** Behovet for at medtage kompetence hos myndighederne i den stat, hvor den voksnes aktiver befinder sig, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger vedrørende disse aktiver forklares ved, at voksne med behov for beskyttelse generelt, i modsætning til børn, besidder aktiver. Når sådanne aktiver befinder sig i en anden kontraherende stat end den, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, vil de kompetencer, der tilkommer myndighederne i den stat, hvor aktiverne befinder sig, gøre det muligt at træffe beskyttelsesforanstaltninger, der er tilpasset lovkravene i denne stat, og som let lader sig implementere. Hvis der eksempelvis i lovgivningen i den stat, hvor aktiverne befinder sig, stilles krav om en retlig tilladelse ved afhændelse af aktiver eller omvendt ved vedgåelse af en arv, som vedkommende er afhængig af, eller om en registrering ved transaktioner over fast ejendom, og lovgivningen på det sædvanlige opholdssted ikke indeholder regler om en sådan tilladelse, er det mere hensigtsmæssigt at indgive sagen direkte til myndighederne i den stat, hvor aktiverne befinder sig.

---

⁴⁸ I præcis dette tilfælde kan delegering af kompetence i teorien kun komme fra de kompetente myndigheder i henhold til artikel 5.

⁴⁹ Brugen af den ovenfor i fodnote 44 nævnte formular skulle gøre det muligt at undgå usikkerheden ved en stiltiende afvisning.

- 76 Den kompetence, der tilkommer myndighederne til at træffe foranstaltninger vedrørende aktiver i den stat, hvor disse aktiver befinder sig, er kun accepteret "i det omfang, disse foranstaltninger er forenelige med dem, der allerede er truffet af de myndigheder, der har kompetence efter artikel 5 til 8".

Denne begrænsning er selvforklarende og har til formål at undgå enhver uoverensstemmelse mellem de foranstaltninger, som de lokale myndigheder kan træffe til beskyttelse af aktiver, og dem, der træffes af de myndigheder, der har generel kompetence til at iværksætte beskyttelse. Det skal bemærkes, at de foranstaltninger, der er truffet af myndighederne med generel kompetence, kan være truffet før eller efter dem, der træffes af myndighederne i den stat, hvor aktiverne befinder sig⁵⁰. Hvis de er blevet truffet efterfølgende, vil de medføre en ophævelse af de foranstaltninger, som er truffet af myndighederne der, hvor aktiverne befinder sig, i det omfang, de er indbyrdes modstridende.

Artikel 10 (kompetence i særligt hastende tilfælde)

- 77 Denne bestemmelse er en ordret gengivelse af artikel 11 i konventionen om beskyttelse af børn og blev vedtaget uden debat bortset fra tilføjelsen af et fjerde stykke.

Stk. 1

- 78 Ved denne bestemmelse tildeles myndighederne i hver enkelt kontraherende stat, på hvis område den voksne eller dennes aktiver befinder sig, kompetence til at træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse i hastetilfælde.

En presserende situation opstår i de tilfælde, hvor situationen, hvis der kun blev søgt afhjælpende foranstaltninger via de normale kanaler efter artikel 5 til 9, kan medføre uoprettelig skade på den voksne eller vedkommendes aktiver. Den presserende situation berettiger derfor en undtagelse fra hovedreglen, og bør af denne grund fortolkes temmelig strengt. I medicinske spørgsmål skal især artikel 10 ikke bruges som generel begrundelse for myndighedskompetence i den stat, hvor den voksne befinder sig. Som eksempel er nævnt er afbrydelse af svangerskabet, når den gravide er en ung tilbagestående kvinde. Selv om et sådant indgreb nødvendigvis skal udføres inden for en bestemt frist, er det normalt ikke et hastetilfælde af den art, der er omfattet af artikel 10. På dette område havde nogle delegationer foretrukket, at kompetencen blev tillagt myndighederne på det sted, hvor den voksne befinder sig, men afvisningen af forslagene herom⁵¹ kan ikke begrunde en fravigelse af kompetencen i hastetilfælde.

Kompetencen efter artikel 10 er konkurrerende med kompetencen hos myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted. Dens berettigelse er netop eksistensen af et hastetilfælde. Hvis denne kompetence ikke var blevet fastlagt, kunne de forsinkelser, der ville være forårsaget af forpligtelsen til at fremsætte en anmodning for myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, kunne bringe beskyttelsen af den voksnes interesser i fare. Denne konkurrerende kompetence vil for eksempel blive udnyttet, hvis det er nødvendigt for at sikre repræsentation af en voksen, der er væk fra sit sædvanlige opholdssted, og som skal gennemgå et akut kirurgisk indgreb, eller hvis letfordærlige varer, der tilhører den voksne, skal sælges hurtigt.

- 79 De stater, hvis myndigheder, der kan rettes henvendelse til i tilfælde af uopsættelighed, er de stater, på hvis område den voksne eller dennes aktiver befinder sig. For så vidt angår myndigheden i den stat, hvor den voksne befinder sig, udvides dennes kompetence

---

⁵⁰ Denne løsning skyldes vedtagelsen af et forslag fra USA om at slette adverbiet "allerede" (de foranstaltninger, der allerede er truffet) i den særlige kommissions foreløbige udkast, jf. arbejdsdokument nr. 101 og protokol nr. 15, nr. 76-77 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 326].

⁵¹ Jf. forslaget fra de tre nordiske lande (arbejdsdokument nr. 19 og debatten herom, protokol nr. 4, nr. 66-100 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 247-249]).

hypotetisk til andre voksne end flygtninge eller fordrevne voksne som omhandlet i artikel 6, stk. 1, eller voksne uden sædvanligt opholdssted som omhandlet i artikel 6, stk. 2. For disse voksne har de myndigheder, hvor den voksne befinder sig, i mangel af en stat med et opholdssted, som er etableret eller er tilgængeligt, generel kompetence. Her har kompetencen baseret på tilstedeværelse til gengæld et omfang, der er begrænset til hastetilfælde.

Myndighederne i den stat, på hvis område den voksnes aktiver befinder sig, har i hastetilfælde en kompetence, som ikke er begrænset til beskyttelsen af disse aktiver. Det er nemlig muligt at forestille sig, at den hastende situation gør det nødvendigt at foretage et salg af aktiver i det land, hvor den voksnes aktiver befinder sig, for at udstyre ham eller hende med de ressourcer, der umiddelbart er nødvendige i det land, hvor han eller hun befinder sig (se punkt 61 ovenfor).

Stk. 2

- 80** Kompetence baseret på uopsættelighed, selv om den er konkurrerende med kompetencen hos de myndigheder, der som hovedregel har kompetence efter konventionens regler, skal forblive en undtagelse. Således bestemmes det i artikel 10, stk. 2, - dog kun i tilfælde, hvor den pågældende har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat -, at de foranstaltninger, der træffes i medfør af stk. 1 "bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 til 9, har truffet de foranstaltninger, som situationen tilsiger" (sammenlign artikel 7, stk. 2). I det øjeblik, bliver situationen kontrolleret af de myndigheder, der normalt har kompetencen, og der er ikke længere nogen grund til at opretholde kompetencen hos myndighederne i den stat, hvor den voksne befinder sig, eller de foranstaltninger, de har truffet i hastetilfælde, og som, indtil da skulle anerkendes i alle kontraherende stater (jf. art. 22).

Stk. 3

- 81** I dette stykke reguleres spørgsmålet om varigheden af de foranstaltninger, der er truffet af den ret, der har kompetence i hastende tilfælde, men under den hypotese, at den voksne ikke har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat. Hvis myndighederne i den ikke-kontraherende stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, eller i givet fald i en anden stat, hvis kompetence kan anerkendes, har truffet de foranstaltninger, som situationen tilsiger, er der ingen grund til at opretholde de foranstaltninger, der er truffet af retten inden for rammerne af en hastekompetence.

Årsagen til denne konklusion er den samme som gælder for så vidt angår stk. 2 med den særlige vanskelighed i denne situation, at den myndighed, som sædvanligvis ville have kompetence, er en ikke-kontraherende stat, som teoretisk set ikke kan tillægges kompetence i kraft af konventionen, og hvis afgørelser ikke nødvendigvis anerkendes i de kontraherende stater. Anerkendelsen i de kontraherende stater af de foranstaltninger, der er truffet af en ikke-kontraherende stat, kan kun afhænge af den nationale lovgivning i hver af de berørte kontraherende stater med det resultat, at ophøret af virkningerne af foranstaltninger, der træffes af den ret, der handler inden for rammerne af en hastekompetence, ikke vil forekomme på en ensartet måde og samtidigt i de forskellige kontraherende stater. Det vil ske forskelligt i hver af disse stater, "så snart [de] er anerkendt i den pågældende kontraherende stat", det vil sige, så snart de beslutninger, der er truffet af en ikke-kontraherende stat, er anerkendt i hver af de kontraherende stater (og ikke kun i den stat, hvis myndighed har truffet en hasteforanstaltning).

Indholdet af artikel 10, stk. 3, kan forekomme indlysende. Bestemmelsen har i det mindste den fordel at det gøres klart, at det at træffe en hasteforanstaltning i en kontraherende stat ikke udgør en hindring for, at de øvrige kontraherende stater anerkender foranstaltninger, der truffet i en ikke-kontraherende stat.

Stk. 4

- 82 I dette stykke fastsættes en forpligtelse for de kompetente myndigheder til i henhold til stk. 1 at underrette myndighederne i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, om de trufne foranstaltninger. Denne bestemmelse er igen udtryk for, at myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, gives forrang, og kan sammenlignes med den underretningspligt, der er pålagt myndighederne i den voksnes nationalstat i henhold til artikel 7, stk. 1. Informationspligten er dog mere lempelig her. Den gælder kun "om muligt", og kun når foranstaltningerne er truffet. Da disse teoretisk set er hasteforanstaltninger, ville en forpligtelse til at informere på forhånd af den art, der er fastsat i artikel 7, stk. 1, være vanskeligt forståelig. At informere myndighederne på det sædvanlige opholdssted er således ikke en betingelse for kompetence efter artikel 10, og undladelse af at informere kan derfor ikke være en grund til at afslå anerkendelse af hasteforanstaltningerne.

En anden forskel fra artikel 7, stk. 1, er, at de myndigheder, der har truffet hasteforanstaltningerne, kun skal underrette myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, om dem, og ikke de myndigheder, som kunne have haft kompetence i henhold til artikel 6. Denne begrænsning er forståelig. Hvis den myndighed, der har truffet hasteforanstaltninger, er fra den stat, hvor den voksne befinder sig, kan den forveksles med den, der er fastsat i artikel 6. Hvis det er myndigheden i den stat, hvor aktiverne befinder sig, der har truffet en hasteforanstaltning til beskyttelse af formuen, er der ingen grund til at pålægge den en forpligtelse til at underrette myndighederne i den stat, hvor aktiverne befinder sig, som den ikke er pålagt efter artikel 9, når den træffer afgørelse i ikke-hastende sager⁵². I virkeligheden pålægger artikel 9 heller ikke nogen forpligtelse til at underrette den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, og i den forbindelse vejer pligt til at oplyse i hastetilfælde tungere end i den normale situation.

Artikel 11 (foranstaltninger af midlertidig karakter og med begrænset territorial virkning til beskyttelse af personen)

Stk. 1

- 83 Uafhængigt af hastetilfældene tillægger artikel 11 også myndighederne i hver kontraherende stat, på hvis område den voksne befinder sig, ekstraordinær konkurrerende kompetence til at træffe foranstaltninger vedrørende beskyttelse af hans eller hendes person, foranstaltninger som er af midlertidig karakter, og hvis territoriale effekt er begrænset til den pågældende stat.

Baggrunden for denne bestemmelse, der er inspireret af artikel 12 i konventionen om beskyttelse af børn, går tilbage til den diplomatiske kommissions lange diskussion om medicinske emner (jf. ovenfor punkt 41 ff. vedrørende artikel 4, stk. 1 litra f)). Delegationerne fra USA, Finland og Schweiz⁵³ havde foreslået ganske enkelt at overføre artikel 12 til voksne, idet de antog, at de dermed blandt andet kunne løse medicinske problemer. Dette forslag blev afvist⁵⁴, blandt andet fordi begrebet begrænset territorial effekt næppe har nogen betydning i medicinske spørgsmål. Forslaget blev senere genoptaget og godkendt af Kommissionen under andenbehandlingen i form af en ordlyd, der var begrænset til foranstaltninger vedrørende medicinsk behandling, og som ikke længere indeholdt et krav om begrænset territorial virkning⁵⁵. Det var i sidste fase af forhandlingerne, at den endelige

---

⁵² Det er kun, når myndighederne i den stat, hvor ejendommen er beliggende, undtagelsesvis er blevet opfordret til at træffe en hasteforanstaltning til beskyttelse af den voksnes person, at man kunne forestille sig en forpligtelse til at underrette myndighederne i den stat, hvor den voksne er stede, i de situationer, der er opstillet i artikel 6. Kommissionen ønskede ikke at gøre deres opgave vanskeligere. Arbejdsdokument nr. 15.

⁵³ Med 8 stemmer mod 6, med 7 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 4, nr. 103 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 249].

⁵⁵ Jf. arbejdsdokument nr. 82 og debatten herom, protokol nr. 13, nr. 1-18 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 310-311] og teksten, der blev præsenteret efter

ordlyd af bestemmelsen i en ånd af kompromis blev vedtaget uden debat⁵⁶, herunder uden yderligere henvisning til medicinsk behandling og med genindførelse af kravet om begrænset territorial virkning.

- 84** Kun i særlige tilfælde overføres denne kompetence til myndighederne i den stat, hvor den voksne befinder sig. De foranstaltninger, som kan træffes, vedrører alene den voksnes person i modsætning til artikel 12 i konventionen om beskyttelse af børn, som også nævner beskyttelse af barnets formue. På baggrund af ovennævnte drøftelser, kan det naturligvis tænkes, at disse foranstaltninger kan have et medicinsk formål. Dog kan disse foranstaltninger kun være af midlertidig karakter og med en territorial gyldighed, der er begrænset til den pågældende stat. Man kan forestille sig en situation, hvor den stat, på hvis område en ung person med et beskyttelsesbehov midlertidigt befinder sig, ud fra et beskyttelseshensyn beslutter at afsondre ham eller hende fra visse personer i hans eller hendes nærmeste omgivelser under hans eller hendes ophold i denne stat eller foranlediger en anbringelse eller midlertidig indlæggelse, selv i et ikke-hastende tilfælde. Ved denne bestemmelse tillægges den stat, hvor den voksne befinder sig, imidlertid ikke kompetence til at give tilladelse til indgribende, uigenkaldelige medicinske indgreb såsom abort, sterilisation eller et kirurgisk indgreb, der indebærer, at et organ fjernes, eller en legemsdel amputeres.

Den kompetence, der udspringer af denne artikel, er stadig begrænset på den måde, at de foranstaltninger, der træffes på dette grundlag af myndighederne i den stat, hvor den voksne befinder sig, ikke må være uforenelige med de foranstaltninger, der træffes af myndighederne i den stat, hvor hun eller han har sit sædvanlige opholdssted. Der er således ingen grund til at frygte, at de myndigheder, der udleder deres kompetence af artikel 11, kan iværksætte en form for særskilt beskyttelse af den voksne på deres stats område, da de skal overholde alle de foranstaltninger, der allerede er truffet af de myndigheder, der normalt har kompetence. Denne begrænsning adskiller artikel 11 fra artikel 10. Kun i tilfælde af uopsættelighed kan de kompetente myndigheder i den stat, hvor den voksne befinder sig, tilsidesætte de foranstaltninger, der tidligere er truffet af de myndigheder, der normalt er kompetente.

Desuden er kompetencen efter artikel 11 i lighed med den, der er tillagt myndighederne i den voksnes nationalstat i medfør af artikel 7, afhængig af, at myndighederne på det sædvanlige opholdssted bliver informeret på forhånd.

Stk. 2

- 85** I vendinger, der er meget lig, men alligevel forskellige, fra dem, der anvendes i artikel 10, stk. 2, og som er møntet på samme tilfælde som gælder for en person, der har sit sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat, foreskrives det i dette stykke, at de midlertidige foranstaltninger, der således er truffet, bortfalder, så snart de myndigheder, der har kompetence i henhold til artikel 5 til 8⁵⁷, "har truffet en afgørelse med hensyn til de beskyttelsesforanstaltninger, som situationen måtte tilsige". Denne sidste del af sætningen er forskellig fra den, der er benyttet i artikel 10. Det kan være, at de myndigheder, der normalt har kompetencen, efter at have undersøgt situationen kan nå frem til, at det ikke er nødvendigt at træffe nogen foranstaltning. I et sådant tilfælde er der ikke længere nogen grund til at forlænge de midlertidige foranstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 11.

Artikel 11 gentager ikke artikel 12, stk. 3, i konventionen om beskyttelse af børn, idet det er indlysende, at i tilfælde hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted i en ikke-kontraherende stat (der ikke er reguleret af konventionen), vil en anerkendelse fra den kontraherende stat, der har truffet foranstaltninger med hjemmel i artikel 11, af de

---

denne drøftelse i redaktionsudvalget, arbejdsdokument nr. 88, artikel 10b, og den videre drøftelse, protokol nr. 15, nr. 78-100 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 326-328].

⁵⁶ Arbejdsdokument nr. 114.

⁵⁷ Henvisningen til artikel 6 er meningsløs her, idet artikel 6 ligesom artikel 11 giver kompetence til den stat, hvor den voksne er til stede.

foranstaltninger, der er truffet af den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, have den virkning, at de foranstaltninger, den har truffet på grundlag af artikel 11, vil blive frataget deres virkning i den berørte kontraherende stat.

Artikel 12 (opretholdelse af foranstaltningerne i tilfælde af en ændring af omstændighederne)

- 86** Ved denne artikel, der er identisk med artikel 14 i konventionen om beskyttelse af børn, sikres opretholdelsen af foranstaltninger, der træffes af den kompetente myndighed, selv når grundlaget for denne myndigheds kompetence efterfølgende er forsvundet som følge af en ændring af omstændighederne, så længe de myndigheder, der har kompetence efter denne ændring, ikke har ændret, erstattet eller ophævet dem.

Denne opretholdelse er nødvendig for at sikre en vis kontinuitet i beskyttelsen af den voksne. Hvis der for eksempel er udpeget en værge af myndighederne på den voksnes første sædvanlige opholdssted, er det nødvendigt, at denne værge kan fortsætte med at udøve sine funktioner i tilfælde af, at den voksne får sædvanligt opholdssted i en anden stat. I overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, har myndighederne i denne nye stat ganske vist kompetence til fremover at træffe beskyttelsesforanstaltninger for den voksne, og eventuelt til at ophæve dem, der tidligere er truffet (se punkt 20 ovenfor), men så længe de ikke har handlet, bør de foranstaltninger, der er truffet før vedkommende fik nyt opholdssted, forblive i kraft for at sikre en kontinuerlig beskyttelse.

Det princip, der er fastsat i artikel 22, stk. 1, (jf. punkt 116 nedenfor), om anerkendelse ved lov i alle de kontraherende stater af foranstaltninger truffet af myndighederne i en af dem, ville ikke være nok til at opnå dette resultat. Artikel 22 sikrer ganske vist anerkendelse af foranstaltninger, som er i kraft, men det problem, der løses af artikel 12, og som kommenteres her, er netop at vide, om foranstaltningerne forbliver i kraft efter ændringen af omstændighederne.

- 87** Artikel 12 finder anvendelse på foranstaltninger, der er truffet i medfør af artikel 5 til 9. Såvel hastende foranstaltninger, der er truffet i medfør af artikel 10 – som reguleres af dennes stk. 3 - og midlertidige foranstaltninger til beskyttelse af den voksnes person, der er truffet i medfør af artikel 11, lades uden for bestemmelsens anvendelsesområde. På den anden side finder den anvendelse på foranstaltninger, der træffes af myndighederne i den stat, hvor den voksne er statsborger (artikel 7), dog med undtagelse af artikel 7, stk. 3, der bestemmer den måde, hvorpå disse foranstaltninger ophører med at have virkning (jf. punkt 64 ovenfor).

- 88** De "ændrede omstændigheder", der sigtes til, vil i relation til artikel 5 og 6 være henholdsvis ændring af den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, eller kun af det sted, hvor den pågældende befinder sig. De foranstaltninger, der træffes, vil fortsat have virkning i overensstemmelse med artikel 12, men betingelserne for deres anvendelse vil fra tidspunktet for ændringen blive reguleret efter lovgivningen i den stat, hvor det nye sædvanlige opholdssted er, jf. artikel 14 (se nedenfor). Hvad angår artikel 7 og 9, vil de "ændrede omstændigheder" være henholdsvis ændring af den voksnes statsborgerskab eller af det sted, hvor dennes aktiver befinder sig. Bestemmelsen vil finde mindre hyppig anvendelse i forbindelse med artikel 8, da visse kompetenceregler, der er fastsat i bestemmelsen (litra b) og d)), er tidsbestemte. Den kan imidlertid bringes i anvendelse i tilfælde af en ændring af den voksnes statsborgerskab, af aktivernes placering, at det sted, hvor den voksne opholder sig eller af de pårørendes sædvanlige opholdssted.

Opretholdelsen af foranstaltningerne sikres kun "ifølge deres vilkår". Denne præcisering tager sigte på en situation, hvor den kompetente myndighed i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, kan have truffet foranstaltninger, der kun gælder, så længe den voksne er bosat i denne stat. For eksempel kan den have bestemt, at enhver flytning skal anmeldes til myndighederne på det nye opholdssted. En sådan forpligtelse kan ikke have ekstraterritorial virkning og vil ikke bestå efter en ændring af det sædvanlige opholdssted til en anden stat. På samme måde er det klart, at denne foranstaltning, såfremt en voksen af

den samme myndighed er blevet stillet under en social myndigheds tilsyn, ikke kan opretholdes, efter at den voksne har fået sædvanligt ophold i en anden stat, idet den relevante socialforvaltning kun kan udøve sine beføjelser på sin hjemstats område.

Afsluttende bemærkninger

- 89** De kompetenceregler, der er indeholdt i kapitel II, og som er blevet analyseret ovenfor, danner et komplet og lukket system, der gælder som en integreret helhed for kontraherende stater, når den voksne har sit sædvanlige opholdssted på en af disses område. I dette tilfælde kan en kontraherende stat ikke udøve kompetence over en voksen, hvis en sådan kompetence ikke er fastsat i konventionen. Den samme løsning er almindelig i de situationer, der er beskrevet i artikel 6, hvor den voksne befinder sig i en kontraherende stat.

I de andre situationer giver den voksnes blotte tilstedeværelse anledning til anvendelse af artikel 10 og 11, men disse artikler udelukker ikke det bredere grundlag for kompetence, som de kontraherende stater kan tillægge deres myndigheder under anvendelse af den nationale lovgivning. Bortset fra dette, har de andre kontraherende stater i dette tilfælde slet ikke pligt til at anerkende dette udvidede grundlag for kompetence, som falder uden for konventionen. Det samme er tilfældet, men i endnu højere grad, for de voksne, der ikke har deres sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat, og som ikke engang befinder sig i en af dem.

KAPITEL III – LOVVALG

- 90** Dette kapitel følger generelt det tilsvarende kapitel i konventionen om beskyttelse af børn og især princippet om, at den kompetente myndighed anvender sin egen lov, det afviger dog alligevel herfra på to vigtige punkter.

Det første er, at enhver begrænsning af en voksens retsevne eller endda af den frie rådighed over hans eller hendes rettigheder, kun kan være resultatet af en beskyttelsesforanstaltning. Man vil derfor ikke finde en bestemmelse i konventionen svarende til dem, der i konventionen af 1996 afgør, hvilken lov der finder anvendelse ved tildelingen eller ophør af forældreansvar efter loven. Kommissionen afviste et forslag fra de finske og svenske delegationer om at anvende loven på den voksnes sædvanlige opholdssted til ex lege-repræsentation af ham eller hende⁵⁸. Det praktiske eksempel var repræsentation ved lov af den ene ægtefælle for den anden for at tage medicinske beslutninger efter en ulykke, der bragte førstnævnte i koma. Dvs. at dette spørgsmål ikke er reguleret af konventionen, selv om det falder ind under dens anvendelsesområde som følge af ægteskabet (se punkt 35 ovenfor ad art. 4, stk. 1, litra b)).

Den anden forskel har at gøre med det tilfælde, hvor den voksne har været i stand til på forhånd at organisere en beskyttelsesordning i tilfælde af, at han eller hun ikke længere er i stand til at varetage sine egne interesser. Udviklingen i visse retssystemer, for eksempel i Canada, af disse "mandats d'inaptitude" begrundede medtagning i konventionen af en bestemmelse om, hvilken lov der finder anvendelse på dem (jf. punkt 96 nedenfor, ad artikel 15).

Artikel 13 (lovvalg ved beskyttelsesforanstaltninger)

Stk. 1

- 91** Kommissionen vedtog uden debat det princip, der er fastsat ved konventionen af 1996, som allerede fandtes i konventionen af 5. oktober 1961 om beskyttelse af mindreårige, i henhold

⁵⁸ Arbejdsdokument nr. 29, afvist med 10 stemmer mod 3, og 9 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 6, nr. 61 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 264].

til hvilket "myndighederne i de kontraherende stater under udøvelsen af deres kompetence efter bestemmelserne i kapitel II, skal anvende deres egen lov".

Således vil opgaven for den myndighed, der udøver kompetence, og som vil anvende den lov, den kender bedst, blive lettet. Da foranstaltningerne desuden oftest vil blive gennemført i staten med den myndighed, der har truffet dem, vil udførelsen af dem være mere gnidningsløs, da de vil være i overensstemmelse med lovgivningen i denne stat. For ikke desto mindre at undgå enhver risiko for manglende fleksibilitet, giver konventionen, ligesom den fra 1996, en vis fleksibilitet til bestemmelsen af den lov, der gælder for beskyttelsesforanstaltningen. Dette fremgår af stk. 2.

Stk. 2

- 92** Dette stykke indeholder en undtagelsesbestemmelse, der ikke er baseret på princippet om nærhed (den nærmeste tilknytning), men på det, der tjener den voksnes interesser bedst. Hvis for eksempel der anmodes om en tilladelse fra myndighederne på det sædvanlige opholdssted (og ikke myndighederne i beliggenhedsstaten, som det ville være tilladt i henhold til artikel 9) til at afhænde aktiver, der tilhører den voksne, og som er i udlandet, er det at foretrække, at den myndighed, der har kompetence, skal være i stand til at anvende eller tage hensyn til loven på det sted, hvor aktiverne er beliggende og give tilladelse i henhold til denne lov, selv om den kompetente myndigheds lovgivning kræver, at der ikke gives tilladelse i et sådant tilfælde.

Artikel 14 (betingelser for gennemførelse af foranstaltningen)

- 93** Artikel 14 er resultatet af en sammenlægning af artikel 12, stk. 3, og artikel 14 i den særlige kommissions foreløbige udkast, som søgte at løse to forskellige situationer på grundlag af de samme principper.

Den ene situation er en lovændring, hvor det tydeligste eksempel er en ændring af den voksnes sædvanlige opholdssted fra det øjeblik, hvor en beskyttelsesforanstaltning træffes, og til den bliver gennemført. Det er denne situation, der blev reguleret af artikel 12, stk. 3, i det foreløbige udkast, selv om det var utilstrækkeligt udtrykt⁵⁹. Tanken var, at betingelserne for gennemførelsen af foranstaltningen i staten med det nye sædvanlige opholdssted skulle være underlagt lovgivningen i denne stat.

Den anden situation er mere generelt udøvelsen af beføjelser om repræsentation – uanset om de er knyttet til en beskyttelsesforanstaltning eller den voksne selv har anmodet om en sådan foranstaltning på grund af svigtende åndsevner – i en anden stat end den, hvis lovgivning de har fået tillagt. Det er denne situation, der blev reguleret, med en sådan tilbageholdenhed⁶⁰ i artikel 14 i det foreløbige udkast, på den måde at proceduren for udøvelsen af disse beføjelser er underordnet lovgivningen i den stat, hvor de udøves.

I begge situationer var tanken at gøre plads til loven på stedet for gennemførelse af foranstaltningerne eller udøvelse af beføjelserne, men det var vanskeligt at skelne, hvad der henhørte under betingelserne for gennemførelse af foranstaltningerne (i tilfælde af en ændring af loven), og hvad der var et led i proceduren for udøvelsen af beføjelserne.

- 94** Formålet med artikel 14, som den diplomatiske kommission besluttede sig for, er gennemførelse af beskyttelsesforanstaltninger i en anden stat end den, hvor de er truffet, uanset om denne situation skyldes en ændring af loven eller ej. Den gælder ikke for gennemførelsen af de repræsentationsbeføjelser, som den voksne selv har anmodet om, jf. artikel 15, stk. 3 (se nedenfor).

---

⁵⁹ Jf. forklarende rapport om det foreløbige udkast, nr. 86-89.

⁶⁰ Jf. den forklarende rapport om det foreløbige udkast, nr. 100-102.

I henhold til artikel 14 er betingelserne for gennemførelsen af foranstaltningen reguleret af lovgivningen i den kontraherende stat, hvor foranstaltningen gennemføres. Udtrykket "betingelser for gennemførelse" skal forstås i ganske bred forstand. Tag eksemplet med en værge, der er udpeget for den voksne i det land, hvor han havde sit tidligere faste opholdssted, og som skal udøve sine beføjelser, med andre ord gennemføre den beskyttelsesforanstaltning, han eller hun er udpeget til, i en anden stat, uanset om den er det nye sædvanlige opholdssted, eller der, hvor den voksne ejer aktiver, der skal afhændes. Hvis lovgivningen i denne anden stat gør den handling, der skal udføres af værgen, såsom salg af aktiverne, til genstand for tilladelse fra en værgemålsdommer, er det en "betingelse for gennemførelse", som derfor skal overholdes. Omvendt kan det være, at lovgivningen i den stat, hvor værgen er udpeget, kræver denne bemyndigelse, mens loven, der hvor foranstaltningen skal gennemføres, ikke gør det. Paralleliteten mellem situationerne ville også i dette tilfælde betyde, at loven på gennemførelsesstedet skulle anvendes. Dog kan kravet om tilladelse efter lovgivningen i oprindelseslandet ses som en integreret del af selve eksistensen af beføjelserne, og det foreslås værgen, at en sådan tilladelse påkræves. Dette bør især være tilfældet, når værgen besidder det certifikat, der henvises til i artikel 38, og som indikerer, at visse dispositioner kræver tilladelse.

Artikel 15 (bemyndigelse i tilfælde af svigtende åndsevner)

Stk. 1

- 95** Denne artikel omhandler den situation, hvor den voksne selv på forhånd arrangerer sin beskyttelse for det tidspunkt, hvor han eller hun ikke vil være i stand til at varetage sine egne interesser. Han eller hun gør dette ved frivilligt at bemyndige en person efter eget valg til at optræde på dennes vegne i form af en aftale med denne person eller en ensidig handling. Til sammenligning omhandler konventionen om beskyttelse af børn (artikel 16, stk. 2) forældremyndighed overdraget ved en aftale eller en ensidig handling, men overdrageren eller overdragerne ifølge aftalen eller handlingen er forældrene eller en forælder til barnet, mens overdrageren i denne konvention er den voksne, som skal beskyttes.
- 96** Den situation, der betragtes her, er kendetegnet ved, at bemyndigelsen på den ene side ikke generelt kan udøves, før den voksne, der har givet afgivet den, ikke længere er i stand til at beskytte sine egne interesser, og at deres retsvirkning på den anden side kræver intervention fra den kompetente myndighed til at fastslå begrænsningen i vedkommende åndsevner i hvert fald i visse retssystemer såsom de i Quebec⁶¹. Bemyndigelsens omfang kan således variere meget. Den har at gøre med forvaltningen af den voksnes formue samt hans eller hendes personlige pleje. De indeholder ofte instruktion til den udpegede person om at afvise ethvert vedvarende behandlingsforløb i tilfælde af uhelbredelig sygdom. Denne type bemyndigelse, som synes at være helt almindelig i visse stater og især i Nordamerika, er ukendt i en række europæiske lande, herunder Frankrig, hvor bemyndigelsen nødvendigvis bringes til ophør i tilfælde af svigtende åndsevner⁶². Hvilket er årsag til interessen i at have en lovvalgsregel om emnet.
- 97** Denne bemyndigelse i tilfælde af uarbejdsdygtighed er helt forskellig fra den almindelige bemyndigelse, som en voksen med fuld retsevne overdrager til en person til at varetage sine interesser. En sådan bemyndigelse, som straks får virkning, og i de fleste retssystemer ender med den voksnes begyndende mentale svækkelse eller ved bestemmelse af hans eller hendes manglende evne til at varetage sine interesser, er et internationalt privatretligt anliggende, der reguleres af Haagerkonventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for agenturer. I kraft af denne konvention er bemyndigelsen i princippet, hvis der ikke er truffet noget valg,

⁶¹ I den særlige kommission udarbejdede den canadiske delegation om dette emne et vigtigt informationsdokument om status af loven på dette område i Quebec og British Columbia (arbejdsdokument nr. 41 E og F).

⁶² Undtagen, i det mindste i fransk lovgivning, i det særlige tilfælde, hvor en bemyndigelse overdrages i tilfælde af anbringelse eller med henblik på anbringelse, "sous la sauvegarde de justice" (Art. 491-3 i den franske civillov).

reguleret efter lovgivningen i etableringsstaten eller lovgivningen på agentens sædvanlige opholdssted (artikel 6), og det er denne lov, som gælder navnlig ophør af agentens beføjelser (artikel 8, litra a)).

Tilfældet med en almindelig bemyndigelse, der er afgivet af den voksne med øjeblikkelig virkning, men som udmærker sig ved, at den også udtrykkeligt er blevet givet, så den fortsat vil kunne udøves, efter at der er opstået symptomer på åndelig svækkelse, kan ikke udelukkes. Det kan eventuelt accepteres, at en sådan bemyndigelse kan deles, idet den falder ind under konventionen af 1978, indtil det tidspunkt, hvor den mentale svækkelse indtræder, og konventionen om beskyttelse af voksne efter denne dato.

- 98** Bemyndigelsen i tilfælde af svækkede åndsevner, derimod, er i henhold til artikel 15, stk. 1, i konventionen reguleret efter lovgivningen i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalen eller den ensidige handling. Når den er overdraget, selv i Frankrig, af en fransk person, der har sit sædvanlige opholdssted i New York, er den gyldig og bliver ved med at være det, hvis denne person senere kommer til at få sædvanligt opholdssted i Frankrig. Omvendt, når den er overdraget af en amerikaner, som har sit sædvanlige opholdssted i Paris, er den virkningsløs og bliver ved med at være det, hvis denne amerikaner flytter til New York. Her understøtter bestemmelsen ikke gyldighed, men den gør det muligt for overdrageren at vælge den lov, der skal gælde (jf. stk. 2).
- 99** Omfanget af den gældende lov dækker "eksistensen, omfanget, ændringen og ophævelsen af bemyndigelser". Det nye træk, når man sammenligner med konventionen af 1996, er omtalen her af "omfanget" af beføjelserne. I konventionen af 1996 skelnes der på den ene side mellem "tildeling"⁶³ og "ophævelse" af forældremyndighed, der er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted på tidspunktet for de begivenheder, der giver anledning til denne tildeling eller ophævelse og på den anden side "udøvelsen" af dette ansvar, der i nødvendigt omfang er underlagt lovgivningen i den stat, hvor barnet har sit nye sædvanlige opholdssted (artikel 16, stk. 1, og artikel 17). Resultatet er, at omfanget af forældremyndigheden, dvs. de handlinger, som indehaveren kan udføre alene eller med en tilladelse, eller som han eller hun ikke kan udføre, kommer ind under overskriften udøvelse af forældremyndighed. Hvad angår den artikel, der er undersøgt her, lader den eksistensen, omfanget og ophævelsen af de beføjelser, der er overdraget af den voksne, være underlagt lovgivningen i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted på tidspunktet for aftalen eller den ensidige handling. Dette er en forenkling, men stk. 3 bruger begrebet "måden... udøves på" om beføjelserne mere restriktivt end "omfanget" af beføjelser og kræver i forhold til dem, at det er loven i den stat, hvor de udøves, der skal anvendes (jf. nedenfor under stk. 3).
- 100** Forbindelsen mellem lovgivningen i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted og befinder sig, omfanget og ophævelsen af den bemyndigelse, som han eller hun har afgivet, bevares kun, hvis den voksne selv har udpeget en anden lovgivning til at regulere dem. Med hensyn til de beføjelser, der er overdraget ved en frivillig handling, kan accepten af princippet om ret til lovvalg ikke anfægtes. Drøftelserne koncentrerede sig om det hensigtsmæssige i at give den voksne fuldstændig frihed til at vælge, hvilket lands lovgivning, der skal finde anvendelse, eller, på den anden side, at sætte grænser for denne valgfrihed ved på forhånd at fastsætte de lovgivninger, der kan vælges. Sidstnævnte løsning blev accepteret af Kommissionen med et stort flertal⁶⁴ (15 stemmer mod 6 og 2 hverken for eller imod).

---

⁶³ Dette svarer i nærværende konvention til "eksistensen" af beføjelserne, da forskellen i terminologi opstår som følge af, at konventionen af 1996 vedrører forældremyndighed i kraft af loven, mens det foreløbige udkast henviser til de beføjelser, der kun kan udlede deres eksistens fra den voksnes egen vilje.

⁶⁴ Den afviste et forslag fra delegationen fra Nederlandene, der åbnede mulighed for ubegrænset valgfrihed med 13 stemmer for, 5 imod og 3 hverken for eller imod (arbejdsdokument nr. 35 og protokol nr. 6, nr. 22 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 261]).

- 101** Efter stk. 1 er det endeligt et krav, at den valgte lov er blevet "udtrykkeligt udpeget skriftligt". Denne formulering undgår i nævneværdig grad den, der anvendes i konventionerne om lovvalg for kontrakter, nemlig Romkonventionen af 19. juni 1980 indgået mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union, Haagerkonventionerne af 15. juni 1955 og 22. december 1986 om salg og af 14. marts 1978 om gældende ret for agenturer. Med forskellige formuleringer tillader disse forskellige konventioner i større eller mindre grad et implicit, om end i princippet bestemt, valg af hvilken lovgivning, der skal finde anvendelse. Det blev tydeligt, at der var meget bred enighed til fordel for helt at forbyde implicit valg her ud fra et ønske om at undgå enhver usikkerhed i forbindelse med den lovgivning, som vil være gældende for de beføjelser, der hypotetisk vil blive udøvet på et tidspunkt, hvor den voksne, der har overdraget dem, ikke længere er i en stand til at beskytte sine interesser.

Stk. 2

- 102** Dette stykke begrænser sig til at opstille en liste over de love, der kan anvendes af den voksne. Kommissionen bekræftede udgangspunktet for det foreløbige udkast til fordel for en lukket liste, der ikke gav plads til rettens vurdering⁶⁵. Den lovgivning, der kan vælges, er loven i en stat, hvor den voksne er statsborger⁶⁶, staten, hvor den voksne tidligere har haft fast opholdssted⁶⁷, og staten, hvor den voksnes aktiver befinder sig, men kun for så vidt angår de pågældende aktiver⁶⁸. Kommissionen afviste forslag, der søger at tilføje den stats love, på hvis område den voksne har til hensigt at etablere sædvanligt opholdssted⁶⁹, til listen med mulige lovgivninger og lovene i den stat, hvor en slægtning til den voksne har sit sædvanlige opholdssted, og som er indstillet på at sikre hans eller hendes beskyttelse⁷⁰.
- 103** Bestemmelsen bør fortolkes sådan, at det er underforstået, at den gør det muligt for den voksne at vælge flere love til at regulere bemyndigelsen i tilfælde af begrænsede åndsevner ved at opdele dens elementer for at underlægge hver af dem de forskellige love. Den særlige kommission accepterede udtrykkeligt denne beføjelse til "opdeling", som syntes særlig begrundet i den situation, hvor den voksne besidder aktiver i forskellige stater. Den fandt dog, at det ikke var nødvendigt at udarbejde en udtrykkelig bestemmelse herom. Denne løsning blev ikke drøftet igen af den diplomatiske kommission. Den bør derfor betragtes som godkendt.

Muligheden for, at den voksne kan gøre bemyndigelsen som helhed til genstand for flere lovgivninger enten som alternativ (til fordel for gyldighed) eller kumulativt (gyldighed underlagt alle de love, der er udpeget), blev ikke drøftet, men der synes intet at være til hinder for det.

- 104** Beføjelsen til at lade den voksne vælge den lovgivning, der skal være gældende for bemyndigelsen i tilfælde af begrænsede åndsevner medfører nogle problemer, fordi en række love ikke anerkender denne type bemyndigelse eller forbyder det. Kommissionen afviste et forslag fra de nordiske staters delegationer, som ville have begrænset anvendelsen af stk. 2, med andre ord af beføjelsen til at vælge den anvendelige lovgivning i de tilfælde, hvor lovgivningen i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted har anerkendt

⁶⁵ Den særlige kommission afviste med et lille flertal enhver formulering med åbent valg såsom muligheden for at vælge loven i en stat, som den voksne har tæt tilknytning til, og der blev ikke fremlagt forslag herom i den diplomatiske kommission.

⁶⁶ Derfor gælder den ene eller anden af de nationale lovgivninger i tilfælde med flere nationaliteter og ikke kun

⁶⁷ den på det sidste sædvanlige opholdssted i modsætning til, hvad der er fastsat for delegering af kompetence i artikel 8, stk. 2, litra b) (ovenfor, nr.69). Kommissionen afviste med 11 stemmer mod 7 med 5 hverken for eller imod et forslag herom fra delegationerne i de nordiske lande (arbejdsdokument nr. 28 og protokol nr. 6, nr. 22 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 261]).

⁶⁸ Arbejdsdokument nr. 28, der blev vedtaget om dette punkt med 20 stemmer mod 1 og 2 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 6, nr. 36 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 262].

⁶⁹ Arbejdsdokument nr. 41, trukket tilbage af forfatteren.

⁷⁰ Arbejdsdokument nr. 44, trukket tilbage af forfatteren.

bemyndigelsen i tilfælde af begrænsede åndsevner⁷¹. Disse delegationer ønskede ikke at forpligte stater, der ikke anerkender denne institution, til dermed at indføre den i deres lovgivning ad bagdøren. Men drøftelsen viste imidlertid, at denne begrænsning i overdreven grad ville have begrænset den frie vilje og den måde, hvorpå den voksne ønskede at træffe foranstaltninger i forbindelse med sin svækkelse. Især virkede det som om, den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, ikke havde nogen legitim interesse i at forhindre udøvelsen af en bemyndigelse i udlandet i den stat, hvor aktiverne befinder sig, som følge af bemyndigelse i tilfælde af begrænsede åndsevner.

- 105** Kommissionen drøftede også, men uden at nå en beslutning, det tilfælde, hvor det er den lov, den voksne vælger (og ikke loven på hans eller hendes sædvanlige opholdssted), som ikke anerkender (eller forbyder) bemyndigelse i tilfælde af svækkelse.

Den særlige kommission afviste et forslag inspireret af artikel 5 i Haagerkonventionen af 1. juli 1985 om lovvalg i forbindelse med trusts og om deres anerkendelse⁷², og som erklærede stk. 2 (med andre ord, den beføjelse, der skal vælges) ikke-anvendelig, når den udpegede lov ikke indeholder denne kategori af bemyndigelse. Dette forslag ville i dette tilfælde have medført tilbagevenden til lovgivningen i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted i henhold til stk. 1. Ingen yderligere forslag blev forelagt den diplomatiske kommission. Konklusionen i rapporten om det foreløbige udkast (punkt 99) er fortsat gyldig, nemlig at betragte de beføjelser, der er overdraget af den voksne, som ugyldige og at udløse en beskyttelsesforanstaltning fra den kompetente myndighed.

Stk. 3

- 106** Ved dette stykke bliver udøvelsen af den bemyndigelse, der er afgivet som følge af begrænsede åndsevner, underlagt lovgivningen i den stat, hvor de udøves. Det skal sammenlignes med artikel 14, som underkaster betingelserne for gennemførelsen af de beskyttelsesforanstaltninger, der træffes af en kompetent myndighed i en kontraherende stat, lovgivningen i den stat, hvori de gennemføres (se ovenfor punkt 94). Anvendelsesområdet for lovgivningen på det sted, hvor bemyndigelsen udøves, er således mere begrænset, når det er et spørgsmål om en bemyndigelse, som den voksne selv har givet, end når de stammer fra en beskyttelsesforanstaltning. Nogle delegationer udtrykte frygt for, at mere eller mindre samvittighedsfulde udenlandske mandatarer kunne påberåbe sig deres bemyndigelse i strid med lokal lovgivning til at give tilladelse til blodtransfusioner eller organtransplantationer for den voksne. Kommissionen negligerede denne frygt, som vil blive neutraliseret ved anvendelse af grundlæggende retsprincipper det sted, hvor beføjelserne udøves, og besluttede ved en formel afstemning⁷³ at begrænse anvendelsen af loven på stedet for udøvelsen af den bemyndigelse, der er afgivet af den voksne, til "udøvelsesmåden", og ved samme afstemning afviste Kommissionen at udvide den til at omfatte "udøvelsen" af disse beføjelser. På den anden side blev det besluttet, at loven skal være "anvendt", ikke bare taget til efterretning, som det foreløbige udkast fastsatte.

⁷¹ Arbejdsdokument nr. 28, afvist med 13 stemmer mod 5, og 4 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 6, nr. 54 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 263].

⁷² Haagerkonventionen af 1. juli 1985 om lovvalg for trusts og om deres anerkendelse. "Konventionen gælder ikke i det omfang, at den lov, der er specificeret i kapitel II, ikke indeholder bestemmelser om trusts eller om den pågældende kategori af trusts". I trustskonventionen forklares denne bestemmelse ved et underliggende princip til fordel for trustens gyldighed, hvilket klart fremgår af artikel 6, stk. 2. Stk. 1 tillader stifteren at vælge den lovgivning, der skal gælde for trusten, og stk. 2 tilføjer: "Hvor den lov, der i henhold til det foregående stykke ikke indeholder bestemmelser om trusts eller om den pågældende kategori af trusts, skal valget ikke have retsvirkning, og lovgivning, som er omhandlet i artikel 7, finder anvendelse." Artikel 6 fordobler dermed chancen for, at trusten vil være gyldig (den valgte lov eller i dens fravær loven, der objektivt finder anvendelse), og artikel 5 tilføjer en tredje, som er den lov, der udpeges uden for konventionen af den myndighed, sagen indbringes for. Gennemførelsen af disse bestemmelser i konventionen om beskyttelse af voksne ville have krævet en dybere drøftelse af, hvorvidt der skulle gives præference til bemyndigelsen i tilfælde af uarbejdsdygtighed.

⁷³ Med 11 stemmer mod 7, med 4 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 6, nr. 82 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 265].

- 107** Forestillingen om udøvelsesmåden er, som nævnt i punkt 99 ovenfor (vedrørende artikel 15, stk. 1), mere restriktiv end "omfanget" af beføjelserne. Den bør kun omfatte detailspørgsmål (Art und Weise på tysk). Disse blev ikke gjort udtrykkelige under drøftelserne, men man kan her som eksempel anføre verifikation af eksistensen og omfanget af bemyndigelsen i henhold til en lokal procedure, deponering af det dokument, hvorved den afgives, eller godkendelsesproceduren, når bemyndigelsen i tilfælde af begrænsede åndsevner indebærer et krav om tilladelse.

Artikel 16 (ophævelse eller ændring af bemyndigelsen)

- 108** Denne artikel, der svarer lidt til artikel 18 i konventionen om beskyttelse af børn, giver mulighed for, at de myndigheder, der har kompetence i henhold til konventionen, kan ophæve eller ændre⁷⁴ den bemyndigelse, som den voksne har afgivet efter artikel 15.

Den vedtagne ordlyd, der er mere omfattende end i det foreløbige udkast, tilsigter at forene respekt for den voksnes ønsker, udtrykt da han eller hun stadig var i stand til at beskytte sine egne interesser og behovet for at beskytte den voksne, når hans eller hendes tilstand er forværret, og når denne bemyndigelse skal udøves.

Ønsket om at respektere den voksnes ønsker førte til, at nogle delegationer opfordrede til, at denne artikel skulle udgå, og at loven i medfør af artikel 15 om ændring eller ophør af den bemyndigelse, som den voksne har afgivet, skulle anvendes. Omvendt søgte de delegationer, der fandt det afgørende at sikre den voksnes umiddelbare beskyttelse, at give myndigheder, der har kompetence i henhold til konventionen, til opgave at ophæve eller ændre denne bemyndigelse i overensstemmelse med den lov, der normalt finder anvendelse på de beskyttelsesforanstaltninger, der er fastsat i artikel 15.

Artikel 16 er resultatet af et kompromis mellem disse to synspunkter⁷⁵. Først og fremmest fastsættes det, i hvilke tilfælde de beføjelser, der følger af bemyndigelsen, vil blive ændret eller ophævet. Det er kun, "når de ikke udøves på en måde, der er tilstrækkelig til at sikre beskyttelsen af den voksnes person eller formue". Dette forebygger risikoen for, at myndighederne på den voksnes sædvanlige opholdssted kan erstatte beskyttelse i henhold til lovene med det, der er ønsket af den voksne. De vil være nødt til først at konstatere, at udøvelsen af disse beføjelser af den bemyndigede person er dårlig eller utilstrækkelig. For det andet anmodes de kompetente myndigheder, for at ophæve eller ændre denne bemyndigelse, om i videst muligt omfang om at tage hensyn til den lovgivning, der er fastsat i artikel 15, med andre ord, den lovgivning, der regulerer bemyndigelsen i tilfælde af svigtende åndsevner, og som kan være valgt af den voksne. Der var et særligt behov for denne bestemmelse i tilfælde, hvor lovgivningen hos den kompetente myndighed ikke anerkender bemyndigelsen i tilfælde af åndelig svækkelse.

Artikel 17 (beskyttelse af tredjemand)

- 109** Artikel 17 er direkte inspireret af artikel 19 i konventionen om beskyttelse af børn og har til formål at beskytte en tredjemand, som i god tro har behandlet "en anden person, der ville være berettiget til at fungere som den voksnes repræsentant efter loven i den stat, hvor transaktionen blev indgået". Gyldigheden af retshandelen opretholdes, og tredjemand er beskyttet mod ethvert ansvar som følge af denne fejl, "medmindre tredjemand vidste eller

⁷⁴ Ændringen kan for eksempel bestå i at indføre overvågning af den bemyndigede person.

⁷⁵ Illustreret af afstemningen efter forslag nr. 50 og 55, der repræsenterer de to modsatrettede synspunkter. Jf. protokol nr. 7, nr. 103 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 272]. Forslag, der blev forelagt i andenbehandlingen, forsøgte at sætte spørgsmålstegn ved dette forlig enten ved at erstatte tillægsformen "implementeret" med ordene "tages i betragtning" (arbejdsdokument nr. 93) eller omvendt, ved at slette det andet punktum i artikel 16 (arbejdsdokument nr. 94). Alle blev afvist (jf. protokol nr. 16, nr. 21 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 330]).

burde have vidst, at en sådan kapacitet blev reguleret af [loven, der fastsættes ved bestemmelserne i dette kapitel]". Det er derfor god tro forstærket af en pligt til omhu, der kræves af tredjemand⁷⁶.

Bestemmelsen gælder også, når kapaciteten til at handle som repræsentant er blevet overdraget ved en beskyttelsesforanstaltning, som når den er resultatet af en frivillig handling fra den voksne selv.

De retshandler, hvis gyldighed ikke kan anfægtes på grund af en fejl i den voksnes åbenbare repræsentants ret til at disponere, og for hvilke tredjemands ansvar ikke kan opstå, skal forstås meget bredt. Disse kan lige så godt være handlinger, der involverer aktiver, såsom en bankmands udlevering af midler til den voksnes åbenbare repræsentant, som medicinske handlinger, såsom et kirurgisk indgreb eller medicinsk behandling, der udføres på anmodning af denne åbenbare repræsentant⁷⁷.

- 110** Bestemmelsen gælder kun i det tilfælde, hvor tredjemand har beskæftiget sig med den åbenbare repræsentant. Den finder ikke anvendelse, når tredjemand har beskæftiget sig med den voksne selv i uvidenhed om det faktum, at han eller hun er blevet frataget sine beføjelser til at varetage sine egne anliggender. Forklaringen på denne mangel er, at denne situation er omfattet af artikel 11 i Romkonventionen af 19. juni 1980 om lovvalg for kontraktlige forpligtelser, som medlemsstaterne i Den Europæiske Union tager del i, og at det var hensigtsmæssigt at undgå en eventuel konflikt mellem konventioner⁷⁸. Denne situation vil derfor være reguleret af artikel 11 i Romkonventionen for de stater, der tager del i den, og af den nationale lovgivning i de øvrige stater.

Artikel 18 (lovvalgsreglernes universelle karakter)

- 111** Denne artikel er almindelig i Haagerkonventionerne om lovvalg. Den finder dog ikke anvendelse, når konventionen udtrykkeligt, som i artikel 14, henviser til lovgivningen i en kontraherende stat.

Artikel 19 (undtagelse af renvoi)

- 112** I denne artikel, der ligeledes sædvanligvis indgår i Haagerkonventionerne om lovvalg, opstilles det princip, at renvoi er en undtagelse.

I modsætning til artikel 21 i konventionen om beskyttelse af børn, indeholder den ikke en regel, der regulerer konflikter mellem lovvalgsordninger. Denne regel var begrundet i det tilfælde, hvor forældremyndigheden i henhold til denne konvention udsprang af selve loven. Den var derfor hensigtsmæssig for at undgå en situation, hvor konventionens lovvalgsregel i kombination med undtagelse af renvoi kunne resultere i, at den harmoniske regulering af forældremyndighed blev bragt i fare som et resultat af overensstemmelse mellem konfliktbestemmelserne i ikke-kontraherende stater, som situationen havde de tætteste forbindelser med. I forbindelse med beskyttelse af voksne var denne forholdsregel ikke nødvendig, da konventionen ikke indeholder nogen lovvalgsregel vedrørende ex lege-repræsentation af den voksne (jf. punkt 90 ovenfor).

---

⁷⁶ Jf. forklaringerne i den forklarende rapport vedrørende konventionen om beskyttelse af børn nr. 111 til 114.

⁷⁷ Dette punkt blev accepteret af den særlige kommission. Den diplomatiske kommission drøftede ikke artikel 17 igen bortset fra et mindre udkast (protokol nr. 7, nr. 17-23 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 267]).

⁷⁸ Romkonventionen, artikel 11: "I en aftale mellem personer, der befinder sig i samme land, kan en fysisk person, som ville have handlevne efter loven i dette land, kun påberåbe sig sin manglende handlevne efter en anden lov, såfremt den anden aftalepart ved aftalens indgåelse var klar over denne manglende handlevne på tidspunktet for aftalens indgåelse eller ikke var klar over den som følge af uagtsomhed."

Artikel 20 (ufravigelige bestemmelser)

113 Undtagelsen for ufravigelig lovgivning⁷⁹ i den stat, hvor den voksne skal beskyttes, blev især indført med det medicinske område for øje. Den var især en modvægt til den mulighed, den voksne fik for at vælge den lov, der skulle anvendes i forbindelse med repræsentationsbemyndigelse. Delegationen fra Nederlandene har udmøntet en hollandsk lov, som den betragter som en obligatorisk lov, der fastsætter særlige former for repræsentation af den voksne i medicinske spørgsmål, og som afviger fra de fælles regler for værgemål og samværgemål. Derfor er det ægtefællen, der repræsenterer patienten ved indlæggelse på et psykiatrisk hospital eller en geriatrisk klinik, selv om denne patient har en værge eller kurator. Det kræves efter samme lov, at repræsentanten skal have tilladelse før enhver form for indespærring. Ved at undtage ufravigelige love, ønskede Kommissionen at tillade stater, der har indført sådanne regler, at gennemføre dem på deres eget område, selv om beskyttelsen af den voksne er tilrettelagt i henhold til en anden lov. Selv om Kommissionen ved slutningen af samlingen slettede henvisningen til det medicinske område, vil artikel 20 i overensstemmelse med den generelle beslutning, der allerede er anført (se punkt 42 ovenfor), blive anvendt hyppigt i medicinske spørgsmål og skulle gøre det muligt at regulere hovedparten af de problemer, der blev mødt på dette område under forhandlingerne.

Én delegation ville have foretrukket, at hver kontraherende stat udarbejdede en liste over de bestemmelser, som den anså for at være obligatoriske for at give de øvrige kontraherende stater mulighed for så vidt muligt at respektere dem, når de traf beskyttelsesforanstaltninger, der henhørte under deres kompetence og var beregnet til implementering i en anden stat. Dette forslag blev ikke fulgt på grund af problemer med gennemførelsen.

Artikel 21 (grundlæggende retsprincipper)

114 Denne artikel gengiver den sædvanlige bestemmelse i Haagerkonventionerne om undtagelse fra de grundlæggende retsprincipper. Henvisningen til den voksnes bedste interesse, som figurerede i det foreløbige forslag, blev slettet. Det blev bemærket, at udtrykket "barnets tarv" findes i De Forenede Nationers Konvention om Barnets Rettigheder, men at der ikke findes nogen sammenlignelig folkeretstekst for voksne⁸⁰.

KAPITEL IV - ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

115 Dette kapitel følger meget nøje det tilsvarende kapitel i konventionen om beskyttelse af børn⁸¹. Det adskiller på samme måde anerkendelse (artikel 22-24), afgørelsen om eksigibilitet og registrering med henblik på fuldbyrdelse (artikel 25 og 26) og endelig fuldbyrdelse (artikel 27).

Artikel 22 (anerkendelse og begrundelser for at nægte anerkendelse)

Stk. 1

116 I dette stykke opstilles princippet for anerkendelse af de foranstaltninger, der træffes i en anden kontraherende stat i henhold til gældende lovgivning i hver enkelt kontraherende

⁷⁹ Det franske udtryk "lois de police" blev ikke brugt, selv om omskrivningen i teksten ("bestemmelser ... hvor anvendelsen af disse bestemmelser er obligatorisk, uanset hvilken lovgivning der ellers ville være gældende") meget præcist svarer til definitionen af det. Nogle delegationer bemærkede problemer med at oversætte udtrykket.

⁸⁰ Jf. diskussionen og noten i protokol nr. 7, nr. 74-36 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 270-271].

⁸¹ Denne rapport gentager derfor visse dele af rapporten om konventionen af 1996. Det samme gælder for det følgende kapitel.

stat⁸². Anerkendelse har som sin genstand foranstaltningen, som den eksisterer i den kontraherende stat, hvor den er blevet truffet, herunder når det drejer sig om genoprettelse af den retsevne, som en voksen er blevet frataget. Ligeledes bør den repræsentationsbemyndigelse, der er overdraget ved foranstaltningen eller gennem tilsynsinstitutionen på den voksnes sædvanlige opholdssted, anerkendes.

Anerkendelse i henhold til gældende lovgivning betyder, at det ikke vil være nødvendigt at ty til en procedure med henblik på at opnå en sådan godkendelse, så længe den person, der er afhængig af foranstaltningen, ikke tager skridt til fuldbyrdelse. Det er den part, mod hvem foranstaltningen gøres gældende, for eksempel i forbindelse med en retssag, som skal påberåbe sig en grund til at afslå anerkendelse henhold til stk. 2. Konventionen udelukker dog ikke en forebyggende procedure, begrænset til anerkendelse eller ikke-ankendelse af foranstaltningen (se artikel 23 nedenfor).

- 117** For at blive anerkendt, skal en foranstaltning naturligvis dokumenteres. Denne dokumentation består normalt af det skriftlige dokument, der stammer fra myndigheden i oprindelseslandet, og som omfatter den afgørelse, den har truffet. I hastetilfælde kan det imidlertid ske, at foranstaltningen er truffet telefonisk og simpelthen giver anledning til en håndskrevet note i sagsakten. For at undgå eventuelle bureaukratiske omveje undlod man i konventionen at betinge anerkendelsen af udarbejdelse af et skriftligt dokument, der er dateret og underskrevet af myndigheden i oprindelseslandet. Derfor kan for eksempel en fax eller en e-mail tjene som bevis for en beskyttelsesforanstaltning med henblik på anerkendelse.

Stk. 2

- 118** I stk. 2 opregnes de grunde, der kan føre til afvisning af anerkendelse. Dette er de eneste grunde til ikke-ankendelse, der kan gøres gældende af den stat, der er rettet henvendelse til. Især har den myndighed, der er rettet henvendelse til, ikke kompetence til at prøve den lov, der anvendes af myndigheden i oprindelseslandet. Desuden skal det bemærkes, at stk. 2, her godkender afslag på anerkendelse, men ikke pålægger anerkendelse.

Litra a)

- 119** Anerkendelse kan nægtes, hvis foranstaltningen er truffet af en myndighed, hvis kompetence ikke var baseret på eller ikke var i overensstemmelse med en af de grunde, der er fastsat i bestemmelserne i kapitel II. Henvisningen til, at kompetencen hos myndigheden i oprindelseslandet er i overensstemmelse med kapitel II i konventionen, er forståelig, hvis den sammenlignes med artikel 2, stk. 2, i konventionen. Konventionen finder anvendelse på foranstaltninger, der er truffet, da den voksne stadig var mindreårig og formentlig efter andre kompetenceregler end dem i konventionen. Anerkendelse af disse foranstaltninger kan afvises, hvis disse kompetenceregler ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i konventionen. Hvis foranstaltningen, der vedrører en daværende mindreårig person, er truffet under konventionen af 1996, kan den derfor nægtes anerkendelse, hvis den er truffet under en kompetenceregel fastsat ved konventionen af 1996 (såsom det skilsmisseforum, der er fastsat i artikel 10), men ikke ved konventionen om beskyttelse af voksne (jf. punkt 15 ovenfor, fodnote 16).

Litra a) indebærer, at den ansøgte myndighed har beføjelse til at kontrollere kompetencen hos myndigheden i oprindelseslandet med henblik på anerkendelse. Den er imidlertid som led i denne kontrol bundet af de faktiske omstændigheder, som myndigheden i oprindelseslandet har baseret sin kompetence på (artikel 24, jf. nedenfor).

---

⁸² Anerkendelsen i en kontraherende stat af de foranstaltninger, der træffes af myndighederne i en ikkekontraherende stat, er omfattet af den nationale lovgivning i hver kontraherende stat.

Litra b)

- 120** Afslag på anerkendelse er mulig, hvis foranstaltningen, undtagen i hastetilfælde, er truffet inden for rammerne af retslige eller administrative procedurer, uden at den voksne er givet mulighed for at blive hørt i strid med grundlæggende retsprincipper i den anmodede stat. Denne grund til afslag betyder ikke, at den voksne bør høres i alle tilfælde. Det kan forekomme, at en sådan høring taler imod den voksnes interesser, men for ham eller hende skal dette være en undtagelse. Der bør på dette punkt ikke skelnes mellem, om foranstaltningen er truffet inden for rammerne af en retslig eller en administrativ procedure. Dette svarer til en særlig bestemmelse i processuelle retsprincipper. Den finder ikke anvendelse i hastetilfælde, hvor kravene til proceduremæssig retssikkerhed bør fortolkes mere fleksibelt.

Litra c)

- 121** I bestemmelsen henvises til åbenbar uforenelighed med grundlæggende retsprincipper i den anmodede stat som grund til at afslå anerkendelse. Af hensyn til overensstemmelse med artikel 20 tilføjer teksten også uforenelighed med en ufravigelig lov i den anmodede stat⁸³.

Litra d)

- 122** Dette stykke, hvis udkast er tæt på artikel 27, stk. 5, i Bruxelles- og Lugano-konventionerne⁸⁴, vedrører en situation, hvor der er konflikt mellem den foranstaltning, der skal anerkendes, truffet i en kontraherende stat, og en anden foranstaltning truffet senere i en ikke-kontraherende stat, som ville have haft kompetence i henhold til artikel 5 til 9, i konventionen, og som opfylder kravene for anerkendelse i den anmodede stat. I et sådant tilfælde, hvis de to foranstaltninger er uforenelige, vil den anden og nyere, der er truffet af en myndighed tættere på den voksne, og som er bedre i stand til at vurdere den voksnes interesser, blive foretrukket.

Denne fortrinsret, der gives til den foranstaltning, der efterfølgende er truffet i en ikke-kontraherende stat, forudsætter, at sidstnævnte stat havde kompetence efter artikel 5 til 9, i konventionen. Den er derfor bredere her end i konventionen om beskyttelse af børn, hvor den blev begrænset til foranstaltninger, der træffes af en myndighed i den ikke-kontraherende stat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted.

Litra e)

- 123** Denne sidste begrundelse for at afvise anerkendelse er knyttet til artikel 33 (jf. nedenfor), som indfører en obligatorisk høringsprocedure før enhver form for anbringelse af en voksen i en anden kontraherende stat. Artikel 22, stk. 2, litra e), undgår at præsentere den stat, hvor anbringelsen skal udføres, for et *fait accompli*, og tillader, at den afviser anerkendelse, hvis høringsproceduren ikke er blevet fulgt.

⁸³ En række delegerede observerede, at denne tilføjelse var meningsløs, og at undtagelsen af grundlæggende retsprincipper i anerkendelsesfasen var tilstrækkelig til at opnå det ønskede resultat, især til at nægte at anerkende en medicinsk foranstaltning i strid med en obligatorisk lov i den anmodede stat (se diskussionen i protokol nr. 7, nr. 126-142 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 273-274]).

⁸⁴ Der er dog den forskel, at disse konventioner giver fortrinsret til den afgørelse, der tidligere er afsagt i en ikkekontraherende stat, og som opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den anmodede stat, da *res judicata*-status af den første beslutning udelukker anerkendelse af en senere afgørelse, som er uforenelig med den. Derimod er det i denne konvention den foranstaltning, der er truffet senere i den ikkekontraherende stat, som foretrækkes, fordi de truffne foranstaltninger efter ånden i artikel 10, stk. 2, artikel 11, stk. 2, og artikel 12, altid kan ændres eller erstattes af den myndighed, der har kompetence i henhold til konventionen.

Artikel 23 (forebyggende tiltag vedrørende anerkendelse eller ikke-ankendelse)

- 124** Da anerkendelse er lovbestemt, er det kun på det tidspunkt, hvor foranstaltningen påberåbes i en stat, at en eventuel tvist om eksistensen af en grund til at afslå anerkendelse vil blive genstand for en afgørelse. Denne dato kan være for sen, og enhver berørt person kan have en legitim interesse i straks at afvise enhver tvivl, der måtte eksistere vedrørende eksistensen af en sådan grund til at afslå anerkendelse.

Ved bestemmelsens ordlyd begrænses lovligheden af den forebyggende indsats til anerkendelse eller ikke-ankendelse af foranstaltningerne. Den muliggør ikke en sådan handling for eksempel med henblik på en afgørelse af spørgsmålet om gyldighed eller omstødelse af en bemyndigelse i tilfælde af begrænsede åndsevner.

Konventionen overlader det til lovgivningen i den anmodede stat at definere proceduren for denne forebyggende indsats. Denne fremgangsmåde hviler ikke nødvendigvis på den fremgangsmåde, der følges ved at søge eksigibilitet, og konventionen indeholder ikke, som den gør det for erklæringer om eksigibilitet, en "enkel og hurtig" procedure (artikel 25, stk. 2). Faktisk burde proceduren for en erklæring om eksigibilitet i en international konvention, der har til formål at sikre en form for fri bevægelighed for afgørelser, være hurtig og vil ofte være ubestridt i sin første fase⁸⁵. På den anden side har den forebyggende procedure tendens til straks at give anledning til en tvist om foranstaltningens internationale gyldighed og i tilfælde af en sag om en manglende anerkendelse af foranstaltningen at lamme dens frie bevægelighed. En sådan tvist bør logisk set indebære berømmelse af et retsmøde, der normalt ville tage mere tid end en fremskyndet procedure om en afgørelse om eksigibilitet.

Artikel 24 (sagens faktiske og retlige omstændigheder)

- 125** Som allerede anført i forbindelse med artikel 22, stk. 2, litra a, (jf. punkt 119 ovenfor) er myndigheden i den anmodede stat bundet af de faktiske omstændigheder, som myndigheden i oprindelseslandet har baseret sin kompetence på. Hvis myndigheden i oprindelseslandet for eksempel har truffet en beslutning i sin egenskab af myndighed i staten, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, vil myndigheden i den anmodede stat ikke være i stand til at gennemgå de faktiske omstændigheder, som myndigheden i oprindelseslandet har baseret sin vurdering af sædvanligt opholdssted på. Tilsvarende, hvor kompetencen er baseret på en foreløbig vurdering af den voksnes bedste interesser af myndigheden i oprindelseslandet⁸⁶, binder denne vurdering myndigheden i den anmodede stat. Denne regel støder man på i andre konventioner⁸⁷.

Artikel 25 (erklæring om eksigibilitet)

- 126** Denne artikel tager sigte på det tilfælde, hvor de foranstaltninger, der træffes i en kontraherende stat og er eksigible der, kræver fuldbyrdelse i en anden kontraherende stat. Hvis dette ikke er tilfældet, er artikel 22 – med andre ord anerkendelse – tilstrækkelig til, at foranstaltningen kan virke efter hensigten. For eksempel vil den bemyndigelse, der er afgivet til en juridisk repræsentant ved en foranstaltning truffet i en kontraherende stat, tillade denne repræsentant at indgå retshandler på vegne af den voksne i en anden kontraherende stat, hvis der ikke er grund til at afslå anerkendelse, og transaktionerne vedrører beskyttelse af den voksnes person eller formue. Hvis foranstaltningen kræver fuldbyrdelse, for eksempel ved et tvunget salg af aktiver, er det imidlertid nødvendigt, at foranstaltningen bliver genstand for en erklæring om eksigibilitet i den anden stat eller for registrering med henblik på fuldbyrdelse efter den procedure, der finder anvendelse i visse stater.

---

⁸⁵ Jf. fremgangsmåden vedrørende anvendelser, der er etableret af konventionerne i Bruxelles og Lugano, artikel 31 ff.

⁸⁶ Jf. artikel 7, stk. 1, artikel 8, stk. 1, og artikel 13, stk. 2.

⁸⁷ Jf. artikel 9, Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt; artikel 28, stk. 2, Bruxelles- og Lugano-konventionerne.

Artikel 25, stk. 1, henviser til denne nødvendighed og det angives, at proceduren vil blive indledt i den anmodede stat, "efter anmodning fra en berørt part, ... efter fremgangsmåden i lovgivningen i den [anmodede] stat". Udtrykket "requête" bør ikke tillægges den præcise processuelle betydning, som det har i fransk juridisk sprogbrug, nemlig som angivende det indledende skridt i en ex parte-procedure, der er henvendt direkte til retten, for det var ikke hensigten, at der ved en henvisning til proceduren i lovgivningen i den anmodede stat på samme måde som Bruxelles-konventionen, skulle tages stilling til den fremgangsmåde, der skal følges.

Stk. 2 begrænser sig til at fastsætte, at den anmodede stat vil anvende "en enkel og hurtig procedure", men stiller denne stat helt frit med hensyn til midlerne til at opnå dette og fastsætter ingen frist herfor. Dette er således en *lex imperfecta*.

I stk. 3 angives det ligesom i artikel 34, stk. 2, i Bruxelles-konventionen, at en erklæring om eksigibilitet eller registrering kun kan afslås af en af de grunde, der er anført i artikel 22, stk. 2.

Artikel 26 (forbud mod behandling af sagens realitet)

- 127** Forbuddet mod gennemgang af sagens realitet er en standardbestemmelse i konventionerne om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser. Det drejer sig om anerkendelse samt om eksigibilitetserklæringer eller registreringer.

Artikel 27 (fuldbyrdelse)

- 128** I denne artikel, der også er identisk med artikel 28 i konventionen om beskyttelse af børn, opstilles det princip, at de foranstaltninger, der træffes i en kontraherende stat og erklæres eksigible i en anden, fuldbyrdes i den sidstnævnte stat, som om de var blevet truffet af myndighederne i denne stat". Dette er en slags naturalisation af foranstaltningen i den kontraherende stat, hvor den skal fuldbyrdes. Myndighederne i den anmodede stat vil således kunne udsætte gennemførelsen af en anbringelsesforanstaltning, der er truffet i udlandet i tilfælde, hvor de ville være bemyndiget til at gøre det i relation til en foranstaltning, der truffet i deres egen stat, for eksempel i tilfælde af den voksnes vægring mod at ville underkaste sig den.

Den anden sætning i bestemmelsen underbygger denne løsning ved at angive, at fuldbyrdelsen sker "i overensstemmelse med loven i den anmodede stat inden for omfanget af denne lov".

Hvis for eksempel myndigheden i det land, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, har sat værgen under tilsyn af de lokale sociale myndigheder, og hvis den voksne senere overføres til en anden kontraherende stat, vil fuldbyrdelsen i den anden stat af den beslutning, der er truffet i den første, kun være mulig, hvis myndighederne i den anden har bemyndigelse til i henhold til deres lovgivning at udføre den tilsynsopgave, som de sociale myndigheder i den første stat havde ansvaret for. I benægtende fald ville det tilkomme myndighederne i den anden stat, om muligt efter samråd med myndighederne i den første stat, at tilpasse foranstaltningen i den første stat eller at ændre den i henhold til artikel 5, punkt 2.

Der blev udtrykt en vis bekymring med hensyn til anvendelsen af denne bestemmelse for voksne i den særlige kommission. Risikoen for en overtrædelse af de borgerlige frihedsrettigheder, som følge af anvendelsen af statsligt pålagte restriktioner, blev nævnt. Der var også betænkeligheder vedrørende de finansielle følger af denne bestemmelse, hvis den havde som resultat at forpligte den stat, hvor den voksne befinder sig, til at påtage sig

afholdelsen af udgifterne til hospitalsindlæggelse eller anbringelse som følge af fuldbyrdelsen af de foranstaltninger, der træffes af myndighederne i en anden stat. Denne bekymring blev imødegået med den konstatering, at artikel 27 her kun anvendes til fuldbyrdelse af en foranstaltning i dens privatretlige sammenhæng.

KAPITEL V – SAMARBEJDE

- 129** kapitel v - samarbejde Dette kapitel følger også ganske nøje det tilsvarende kapitel i konventionen om beskyttelse af børn. Derfor indeholder konventionen bestemmelser om oprettelse af en central myndighed i hver kontraherende stat, som ville være en slags knudepunkt, der kan kontaktes af myndighederne i de øvrige kontraherende stater og være i stand til at svare på deres anmodninger (artikel 28, punkt 30). Parallelt med den rolle, der således er anerkendt for den centrale myndighed, forudsatte konventionen i store træk, at der skulle være mulighed for kommunikation og direkte anmodninger om oplysninger mellem myndighederne i de forskellige kontraherende stater, der opfordres til at træffe foranstaltninger (artikel 31 til 35), samt mulighed for indgåelse af aftaler mellem dem for at fremme et sådant samarbejde (artikel 37). Artikel 36 bestemmer, at hver centralmyndighed i princippet afholder sine egne omkostninger.

Artikel 28 (udpegelse af en centralmyndighed)

- 130** Denne artikel kræver, at de kontraherende stater udpeger en centralmyndighed, der har til opgave at udføre de forpligtelser, der er pålagt den ved konventionen, og den giver mulighed for at udpege flere centralmyndigheder for de stater, der ikke har enstrengede systemer. Den er en ordret gengivelse af artikel 29 i konventionen om beskyttelse af børn, som er udarbejdet ud fra modellen i artikel 6 i konventionerne af henholdsvis 25. oktober 1980 og 29. maj 1993.

Artikel 29 (generel forpligtelse til samarbejde)

- 131** Centralmyndighederne har generelt til opgave at samarbejde og give information. De oplysninger, der skal fremlægges efter anmodning, har forbindelse med den gældende lovgivning og de tjenester, der er tilgængelige i den pågældende stat til beskyttelse af den voksne.

Artikel 30 (kommunikation, lokalisering)

- 132** I denne artikel opregnes visse af centralmyndighedens opgaver. Den første af disse opgaver er at "lette kommunikationen med alle midler mellem de kompetente myndigheder i de situationer, som konventionen gælder for". De midler, der anvendes, kan være elektroniske. Denne detalje blev nævnt i den tekst, der blev stemt om under førstebehandlingen. Den udgik under andenbehandlingen på anmodning af Kina, som frygtede, at en sådan præcisering kunne blive fortolket forkert af udviklingslande⁸⁸.

Kommissionen var ikke enig om blandt centralmyndighedens opgaver at inkludere besvarelse af anmodninger om oplysninger fra myndighederne i de øvrige kontraherende stater om de foranstaltninger, som en voksen kunne have været genstand for. Ej heller ønskede den i teksten at nævne muligheden for, at myndighederne i de kontraherende stater med samtykke fra deres centralmyndigheder kunne kommunikere direkte med hinanden⁸⁹.

---

⁸⁸ Jf. arbejdsdokument nr. 66 og 104, protokol nr. 13, nr. 44-50 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 313-314] og protokol nr. 16, nr. 23-44 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 330-332].

⁸⁹ Vedr. disse punkter, se arbejdsdokument nr. 63 og protokol nr. 8, nr. 95-120 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 280-282].

Disse præciseringer virkede meningsløse, da der ikke var noget i konventionen, der var til hinder for direkte kommunikation mellem ikke-centrale myndigheder eller muligheden for, at en af dem kunne rette forespørgsler til centralmyndigheden i en anden stat.

Den anden opgave er "efter anmodning fra en kompetent myndighed i en anden kontraherende stat at yde bistand ved afklaring af en voksens opholdssteder, hvor det fremgår, at den voksne kan være befinde sig og have behov for beskyttelse på den anmodede stats område" (artikel 30, litra b).

Artikel 31 (mægling)

- 133** Den særlige kommissions foreløbige udkast såvel som den tilsvarende tekst i konventionen om beskyttelse af børn medtog blandt centralmyndighedens opgaver, på samme grundlag som at give oplysninger og afklare den voksnes tilholdssteder (se artikel 30 ovenfor), "formidling af aftalte løsninger til beskyttelse af den voksnes person eller formue gennem mægling, forlig eller lignende i situationer, som konventionen finder anvendelse på." Denne bestemmelse udgik under førstebehandlingen efter en afstemning med et lille flertal for⁹⁰ og indsat igen under andenbehandlingen i en mildere form, der ikke pålagde centralmyndigheden nogen forpligtelse, men blot anbefalede den at "fremme" dette alternative middel til bilæggelse af tvister ved om nødvendigt at anvende "indgriben af andre organer"⁹¹.

Da den blev spurgt, hvilke personer, der kunne være involveret i disse mæglingsforsøg, var svaret, at det kunne være mellem værger og andre personer vedrørende den voksnes eller hans eller hendes aktivers skæbne eller mellem den voksne og dem, der var ansvarlige for ham eller hende, i et forsøg på at få den voksne til at acceptere en foranstaltning, som syntes gavnlig.

Artikel 32 (anmodning om konkrete oplysninger og assistance med hensyn til en bestemt voksen)

Stk. 1

- 134** I kraft af denne bestemmelse gives en kompetent myndighed i en kontraherende stat, når den agter at træffe en beskyttelsesforanstaltning, fuldmagt til anmode enhver anden myndighed i en anden kontraherende stat, som har oplysninger, der er nyttige for beskyttelse af den voksne, om at videregive dem. Selv om det ikke fremgår af bestemmelsens ordlyd, er det klart, at de pågældende myndigheder alene er offentlige myndigheder, der i øvrigt er de eneste, som konventionen anser for at være i stand til at træffe beskyttelsesforanstaltninger og ikke foreninger og ikke-statslige organisationer.

Muligheden for at anmode om oplysninger om den voksne må antages at være særlig nyttig i tilfælde af en ændring af den voksnes sædvanlige opholdssted til en anden stat samt i tilfælde, hvor det er de nationale myndigheder, der beskæftiger sig med beskyttelse, og som vil være i stand til at stille spørgsmål til myndighederne i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted.

- 135** Der er truffet nogle forholdsregler for at undgå farerne ved ukontrolleret tilvejebringelse af oplysninger. Det er kun, "hvis den voksnes situation kræver det", at anmodningen om oplysninger er berettiget. Det er op til den anmodende myndighed at være opmærksom på denne betingelse og i begrundelsen for sin anmodning om oplysninger at vise, at den er opfyldt. I samme ånd forbyder artikel 35 en sådan anmodning, hvis den ville bringe den

---

⁹⁰ Jf. protokol nr. 8, nr. 75-90 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 279-280].

⁹¹ Arbejdsdokument nr. 98 og protokol nr. 16, nr. 44-55 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 332].

voksnes person eller aktiver i fare eller udgøre en alvorlig trussel mod et familiemedlems liv eller frihed. Samme artikel 35 udgør en symmetrisk forhindring mod den anmodede myndigheds overførsel af de oplysninger, der anmodes om, hvis denne overførsel ville udgøre de samme risici for den voksne eller for dennes familiemedlemmer.

Selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsens ordlyd, skal den forstås sådan, at den anmodede myndighed aldrig er forpligtet til at fremlægge de ønskede oplysninger. Den bør have sin egen skønsbeføjelse. Konventionen forpligter den ikke til skriftligt at angive begrundelserne for at give afslag. Det er desuden muligt, at dens interne lovgivning ikke kan tillade den at opfylde anmodningen om oplysninger, navnlig hvis en sådan anmodning ville krænke reglerne i denne lov med hensyn til fortrolig kommunikation med medlemmer af en profession.

Stk. 2

- 136** Ved stk. 1 gives enhver kompetent myndighed i en kontraherende stat mulighed for at henvende sig til enhver myndighed i en anden kontraherende stat for at anmode den om de fornødne oplysninger. Denne operationelle fleksibilitet kan være en fordel, men den kan også belaste det ønskede samarbejdes funktion, hvis den anmodede myndighed ikke nemt kan identificere den anmodende myndighed og ikke kan vurdere dens bemyndigelse til at sende en sådan anmodning. Stk. 2 giver således mulighed for, at en kontraherende stat afgiver en erklæring, hvorefter de anmodninger, der er fremsat i henhold til stk. 1, kun kan afgives via dens centralmyndighed.

Stk. 3

- 137** Dette stykke indeholder bestemmelser om gensidig bistand mellem de kompetente myndigheder i de kontraherende stater til gennemførelse af beskyttelsesforanstaltninger. En sådan bistand vil ofte være nødvendig navnlig i tilfælde af fjernelse af voksen eller hans eller hendes anbringelse i en passende institution i en anden stat end den, der har truffet anbringelsesforanstaltningen.

Artikel 33 (grænseoverskridende anbringelser)

- 138** Denne artikel, der allerede er nævnt i forbindelse med artikel 22, stk. 2, litra e), (jf. punkt 123 ovenfor), indfører den eneste procedure for obligatorisk høring i henhold til konventionen. Denne opstår, når den myndighed, som har kompetence efter artikel 5 til 8, påtænker at anbringe den voksne på en institution eller ethvert andet sted med beskyttelse, hvor en sådan anbringelse vil foregå i en anden kontraherende stat. Denne høring giver myndigheden i den modtagende stat bemyndigelse til at evaluere afgørelsen og gør det muligt for dem på forhånd at bestemme, på hvilke betingelser den voksne skal bo i modtagerstaten, især med hensyn til udlændingelovgivningen i den pågældende stat eller endog deling af omkostningerne ved udførelsen af anbringelsesforanstaltningen⁹². Det præciseres, at høringen vil ske med centralmyndigheden eller en anden kompetent myndighed i den modtagende stat, og at den vil have form af en rapport til den pågældende myndighed om den voksnes situation og årsagerne til den foreslåede anbringelse eller pleje.
- 139** Artikel 33, stk. 2, giver centralmyndigheden eller en anden kompetent myndighed i den anmodede stat ret til at modsætte sig beslutningen om anbringelse. Dette er en bemærkelsesværdig forskel sammenlignet med den tilsvarende bestemmelse i konventionen om beskyttelse af børn, som gør beslutningen om anbringelse betinget af forudgående godkendelse af den anmodede stat⁹³.

⁹² Jf. nedenfor under artikel 36.

⁹³ I førstebehandling blev teksten vedtaget med samme ordlyd som artikel 33 i konventionen om beskyttelse af børn, men kun med et meget lille flertal (11 stemmer mod 10 med 2 hverken for eller imod), idet nogle delegationer opfordrede til slet og ret at slette den, da de mente, at godkendelsesproceduren var alt for besværlig i tilfælde af enighed mellem myndighederne i

Hvis denne høringsprocedure ikke følges på forhånd, meddeles der afslag på anerkendelse af anbringelsesforanstaltningen (artikel 22, stk. 2, litra e), jf. ovenfor).

Artikel 34 (voksen i alvorlig fare)

- 140** Denne bestemmelse vedrører det tilfælde, hvor de kompetente myndigheder i en kontraherende stat, der har truffet eller vil træffe en beskyttelsesforanstaltning for en voksen, der er udsat for alvorlig fare (for eksempel sygdom, der kræver konstant behandling, medicin, eller indflydelse af en sekt), informeres om den voksnes ændring af opholdssted eller om hans eller hendes tilstedeværelse i en anden kontraherende stat. Disse myndigheder har derefter pligt til at underrette myndighederne i denne anden stat om denne fare og om de foranstaltninger, der er truffet eller er under overvejelse. Denne forpligtelse til at informere gælder også i tilfælde, hvor den voksne er til stede i en ikke-kontraherende stat.

For at kunne fungere forudsætter denne bestemmelse naturligvis, at myndighederne i den første stat er informeret om den voksnes tilstedeværelse i den anden, hvilket kan begrænse dens rækkevidde i praksis. Der er imidlertid ikke noget, der forhindrer myndighederne i den første stat i først at gribe til en anmodning om at lokalisere den voksne på grundlag af artikel 30, litra b), i hvert fald når den voksne er i en anden kontraherende stat, og derefter tilvejebringe oplysninger i overensstemmelse med denne artikel 34.

Artikel 35 (oplysninger, der udgør en risiko for den voksne)

- 141** I forbindelse med artikel 32 blev det påpeget, at denne anmodning eller videregivelse af oplysninger vil kunne bringe den voksnes person eller formue i fare eller udgøre en alvorlig trussel mod et familiemedlems liv eller frihed. Ved artikel 35 tages der hensyn hertil og den myndighed, der mener, at en sådan risiko foreligger, instrueres om ikke at anmode om eller sende oplysningerne.

Artikel 36 (omkostninger)

- 142** Samarbejdsmekanismerne er forbundet med omkostninger og i artikel 36 fastsættes en regel, der er identisk med den i Konventionen om beskyttelse af børn (artikel 38), og som allerede findes i en noget anden form i konventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige virkninger af internationale barnebortførelser (artikel 26), hvorefter de centrale myndigheder og de øvrige offentlige myndigheder i de kontraherende stater skal bære deres egne omkostninger i forbindelse med anvendelsen af kapitel V. Udtrykket "offentlig myndigheder" henviser til de administrative myndigheder i de kontraherende stater, og ikke til domstolene. Således er sagsomkostninger og mere generelt omkostningerne i forbindelse med retsforhandlinger og især til advokatbistand ikke omfattet af denne bestemmelse. På den anden side omfatter den naturligvis de faste udgifter i forbindelse med myndighedernes funktion, udgifter til korrespondance og overførsler, til at søge forskellige oplysninger og lokalisere en voksen, til iværksættelse af mægling eller forlig samt udgifter til gennemførelse af de foranstaltninger, der træffes i en anden stat.

Det erkendes dog, at myndighederne i staten bevarer "muligheden for at opkræve rimelige gebyrer for præstation af tjenesteydelser", som for eksempel lokalisering af en voksen og tilvejebringelse af oplysninger eller udstedelse af attester. De anvendte udtryk kunne give det indtryk, at denne "indførelse" kan være en anmodning om godtgørelse af allerede afholdte

---

oprindelseslandet og værtsinstitutionen i modtagerstaten (jf. arbejdsdokument nr. 57 og protokol nr. 9, nr. 1-29 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 282-284]). Drøftelserne blev genoptaget i andenbehandling, og det opnåede kompromis var at erstatte den med ikke at modsætte sig eksplicit, positiv godkendelse (arbejdsdokument nr. 108, protokol nr. 16, nr. 55-90 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 332-335]).

udgifter eller en anmodning om tilvejebringelse af midler, selv før tjenesten er leveret, hvilket i begge tilfælde skal formuleres med en vis tilbageholdenhed. Desuden giver stk. 2 de kontraherende stater mulighed for at indgå aftaler indbyrdes om fordelingen af disse omkostninger.

Artikel 37 (aftaler mellem kontraherende stater)

- 143** Denne artikel, der også stammer fra konventionen om beskyttelse af børn (artikel 39), og svarer til det, der findes i artikel 39, stk. 2 i Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, giver de kontraherende stater mulighed for at indgå aftaler indbyrdes og således lette anvendelsen af kapitlet om samarbejde. Der vil kun være tale om aftaler, der styrker det samarbejde, der finder sted inden for rammerne af dette kapitel, for eksempel ved at gøre visse af dets bestemmelser obligatoriske, og ikke separate aftaler, der fastsætter regler, der er forskellige fra de regler i konventionen, der er fastsat i artikel 49 (jf. nedenfor punkt 160 ff.).

KAPITEL VI – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 38 (international attest)

- 144** Kommissionen har gengivet og udvidet bestemmelsen i artikel 40 i konventionen om beskyttelse af børn og foranlediget udstedelse af en attest til enhver person, der er overdraget beskyttelse af den voksnes person eller formue. Attesten angiver, i hvilken egenskab denne person er berettiget til at handle og hvilken bemyndigelse, vedkommende har. Kommissionen ønskede imidlertid ikke at forpligte de kontraherende stater, der ikke ønsker at udstede en attest, til at gøre det. Det er således valgfrit.

Nytten af en sådan attest i praksis er klar. Uanset om det er den voksnes person, der er involveret, og i endnu højere grad hans eller hendes aktiver, føler udøvere et behov for sikkerhed. Det var opfattelsen, at en attest med gyldighed i alle de kontraherende stater ville gøre det muligt at undgå både omkostninger og tvister.

I attesten angives den rolle og de beføjelser, som tilkommer personen, der er overdraget beskyttelse af den voksnes person eller formue, uden at skelne mellem, hvorvidt denne person er udpeget og hans eller hendes beføjelser overdraget gennem en beskyttelsesforanstaltning eller af den voksne selv. I givet fald kan attesten på en negativ måde angive de beføjelser, som denne person ikke har. Det kan for eksempel være nævnt, at den retlige repræsentant for en person, der har sit sædvanlige opholdssted i USA, ikke har beføjelse til at forvalte de aktiver, som denne voksne besidder i en fremmed stat.

- 145** I modsætning til artikel 40 i konventionen om beskyttelse af børn, bestemmes det i artikel 38, at attesten kun kan udstedes af myndighederne i den kontraherende stat⁹⁴, hvor en beskyttelsesforanstaltning er blevet truffet eller bemyndigelse til repræsentation er bekræftet. Myndighederne i den stat, hvor den voksne har sit sædvanlige opholdssted, kan således ikke, i modsætning til den løsning, der er vedtaget i konventionen om beskyttelse af børn, udstede denne attest, hvis de ikke har truffet nogen form for beskyttelsesforanstaltning eller bekræftet bemyndigelsen i tilfælde af manglende åndsevner. Disse myndigheder indtager ikke den centrale plads, som de gør i konventionen om beskyttelse af børn, og Kommissionen ønskede ikke øge antallet af attester eller faren for, at de kunne være i strid med hinanden⁹⁵.

⁹⁴ Stk. 3 præciserer, at det er op til hver kontraherende stat at udpege de kompetente myndigheder, der skal udarbejde certifikatet.

⁹⁵ Jf. afvisning af forslaget fra den schweiziske delegation i denne sammenhæng, arbejdsdokument nr. 59, protokol nr. 10, 79 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 296].

- 146** Begrebet tilsagn om bemyndigelse skal opfylde alle krav om pålidelighed og ses i lyset af de retssystemer, som sørger for dette tilsagn og placerer det i hænderne på en bestemt myndighed, retslig i Quebec, administrativt andre steder. Tilsagnet kan, afhængigt af dets form og indhold, være en beskyttelsesforanstaltning, der falder ind under konventionens artikel 3^{95bis}. Dette er forskrevet, sammen med udtrykket "beskyttelsesforanstaltning" for at undgå usikkerhed, da mange delegationer ikke var bekendt med begrebet "tilsagn"^{95ter}. Det kunne kun gives af den kompetente myndighed i henhold til konventionen. En af konsekvenserne heraf kunne være, at hvis den voksne i overensstemmelse med artikel 15, stk. 2, lader den bemyndigelse, som han eller hun har afgivet, underkaste loven i en anden stat end den, hvor myndighederne har kompetence i henhold til konventionen, og repræsentanten skal ikke fratages muligheden for, at hans eller hendes bemyndigelse for eksempel bliver bekræftet af den kompetente myndighed i den stat, hvis lovgivning finder anvendelse på certifikatet.
- 147** I henhold til artikel 38, stk. 2, antages det, at "rollen og beføjelserne, der er angivet i attesten, bliver overdraget til den pågældende person fra og med tidspunktet for attestens udstedelse i mangel af bevis for det modsatte". Enhver berørt person vil derfor have mulighed for at bestride rigtigheden af attestens oplysninger. Hvis der ikke er nogen indsigelser, kan tredjemand dog med sikkerhed beskæftige sig med den person, der er angivet i attesten inden for rammerne af de beføjelser, som er nævnt der. Attesten får virkning på tidspunktet for dens udstedelse. Ved attesten garanteres det ikke, at de beføjelser, som dengang eksisterede, vil bevare deres gyldighed i fremtiden. En nærmere beskrivelse af dette betød, at det var muligt at dispensere fra at give den certifikatudstedende myndighed beføjelse til at annullere den, som det var blevet foreslået⁹⁶.

En arbejdsgruppe under ledelse af den franske delegerede, Bauer, udarbejdede en modelattest (arbejdsdokument nr. 90), som Kommissionen har godkendt. Denne attest blev ikke indarbejdet i konventionen for at lette fremtidige ændringer. Det blev besluttet, at den ville blive fremsendt til medlemsstaterne, og at Det permanente Bureau under Haagerkonferencen ville anbefale de kontraherende stater at bruge det.

Artikel 39 (Beskyttelse af personoplysninger)

- 148** Denne bestemmelse, der er identisk med artikel 41 i konventionen om beskyttelse af børn, gengiver i det væsentlige bestemmelsen i artikel 31 i konventionen af 29. maj 1993 om adoptioner⁹⁷. Beskyttelsen af personoplysninger, især når de er digitaliserede, er desuden et generelt mål, som er fælles for moderne stater.

Artikel 40 (fortrolig behandling af oplysninger)

- 149** I denne bestemmelse stilles der krav om, at de myndigheder, som har fået oplysninger videresendt, skal sikre disses fortrolighed i overensstemmelse med lovgivningen i deres stat. Dette skal overvåges nøje, efterhånden som elektroniske overførsler udvikler sig. Denne pligt til fortrolig behandling skal også pålægges den myndighed, der videregiver oplysningerne,

^{95bis} Formanden bemærkede, at det ville være den akt, hvorved der gives tilsagn om fuldmagten, der ville udgøre en beskyttelsesforanstaltning, og at det var tvivlsomt, om en foranstaltning, hvorved gyldigheden bekræftes, allerede var omfattet af artikel 3, litra d) (jf. referat nr. 10, 75 og 79 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 296].

^{95ter} Jf. arbejdsdokument nr. 77 og diskussionen i protokol nr. 10, nr. 51-81 (se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 294-296), og mere specifikt nr. 74 (se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 296) for at få en forklaring på formålet med den canadiske delegations forslag. Forslaget blev vedtaget med 7 stemmer for, 5 imod og 13, der afholdt sig fra at stemme.

⁹⁶ Jf. arbejdsdokument nr. 59, protokol nr. 10, nr. 55 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 294].

⁹⁷ Jf. rapporten fra Parra-Aranguren, Proceedings of the Seventeenth Session (1993), Tome II, s. 632, om denne artikel.

da den på en måde også er modtager af de oplysninger, den videregiver elektronisk.

Artikel 41 (fritagelse for legalisering)

- 150** Fritagelse for legalisering, der allerede er fastsat i konventionen om beskyttelse af børn, udstrækkes her til at gælde "dokumenter, der fremsendes eller udstedes efter denne konvention", dvs. alle skriftlige oplysninger, alle retslige og administrative afgørelser samt attester, der er udstedt med hjemmel i artikel 38.

Artikel 42 (Udpegelse af myndigheder)

- 151** Denne artikel har til formål at lette den praktiske anvendelse af de artikler, som den henviser til, ved at lade den anmodende myndighed i en kontraherende stat vide, hvilken myndighed, der bør rettes henvendelse til i den anmodede stat, når der overvejes en overførsel af kompetence til et mere passende forum (artikel 8) eller en anbringelse i udlandet (artikel 33)⁹⁸. Men denne udpegelse er fakultativ for de kontraherende stater, der på grund af mangfoldigheden og det store antal myndigheder, hvis kompetence kan påberåbes under forskellige omstændigheder, ikke er i stand til at fremlægge fuldstændige lister.

Artikel 43 (meddelelse om udpegelser og afgørelser)

- 152** I denne bestemmelse er det angivet, hvem staternes udpegelser og erklæringer, der foretages i medfør af konventionen, skal meddeles til. Den indeholder en opgavefordeling mellem Det Permanente Bureau under Haagerkonferencen konventionens depositar. I modsætning til tidligere konventioner fastsættes det i bestemmelsen, at disse meddelelser senest skal ske på datoen for deponeringen af ratificeringsinstrumentet, accept eller godkendelse af konventionen eller af tiltrædelse deraf. Formålet med denne bestemmelse, der stammer fra et forslag fra den nederlandske delegation⁹⁹, er at gøre det muligt for andre kontraherende stater at udføre deres forpligtelser indenfor rammerne af kapitlet om samarbejde. Manglende overholdelse af denne frist medfører ikke afvisning af deponeringen af instrumentet, men vil styrke Det permanente Bureaus position for så vidt angår den misligholdende stat.

Artikel 44 til 47 (føderale bestemmelser)

- 153** Disse artikler indeholder de såkaldte føderale bestemmelser vedrørende anvendelsen af konventionen i forbindelse med de stater, hvis retssystemer ikke er enstrengede. Disse bestemmelser er blevet almindelige i Haagerkonventionerne de seneste tredivede år, men de er perfektioneret fra konvention til konvention, og deres udarbejdelse skal tilpasses efter hver konventions formål. Som anført i indledningen til denne rapport, fik en særlig arbejdsgruppe under ledelse af den spanske delegerede Alegría Borrás til opgave at forberede udkast til bestemmelser under det diplomatiske møde (arbejdsdokument nr. 100), som kommissionen vedtog næsten uden ændringer. Artikel 44 vedrører de situationer, der kun giver anledning til konflikter, som er interne i en kontraherende stat, mens artikel 45 og 46 omhandler anvendelsen af konventionen i forbindelse med stater, der har interterritoriale lovvalgskonflikter, og artikel 47 gør det samme for stater, der har lovvalgskonflikter mellem personer.

---

⁹⁸ Faktisk fastsætter artikel 33 ikke adressering af en anmodning, men foreskriver blot, at myndighederne i anbringelsesstaten bør høres. Det er klart, at artikel 42 gælder for adressering af denne høring (se protokol, plenarforsamling, nr. 163-167 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 351]).

⁹⁹ Jf. arbejdsdokument nr. 87 og diskussionen, protokol nr. 10, nr. 44-45 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 313-293] og protokol nr. 16, nr. 90-111 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 335-336].

Artikel 44 (ikke-anvendelse af konventionen på interne konflikter)

- 154** Konventionen har til formål at regulere internationale kompetencestridigheder og lovkonflikter i forbindelse med beskyttelsen af voksne. En kontraherende stat, hvor forskellige retssystemer finder anvendelse på dette område, kan, hvis den ønsker det, anvende konventionens regler til at løse disse konflikter, men det fremgår af bestemmelsen, at en sådan stat på ingen måde er forpligtet til at gøre det¹⁰⁰. Det skal bemærkes, at konflikterne internt i en kontraherende stat, som denne artikel vedrører, kan være interterritoriale konflikter samt konflikter mellem personer.

Kun et lille flertal stemte for at beholde denne artikel¹⁰¹. Eftersom artikel 1 bestemmer – hvad Konventionen om beskyttelse af børn ikke gør – at konventionen finder anvendelse "i internationale situationer", er det klart, at den ikke gælder for interne konflikter. I det mindste kan artikel 44 forstås som en indirekte opfordring til at anvende de regler, der er fastsat til løsning af sådanne konflikter.

Artikel 45 (interterritoriale konflikter, generelle regler)

- 155** Denne artikel viser ligesom den følgende artikel, hvordan konventionen anvendes med hensyn til en stat, der omfatter flere territoriale enheder, hvor der anvendes forskellige retssystemer eller retsfor skrifter.

Formålet med denne artikel er rent teknisk. Den fastsætter de generelle regler, der kan anvendes både vedrørende spørgsmål om myndighedernes kompetence, om lovvalg og anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger, men når det drejer sig om lovvalg, er dens anvendelsesområde alvorligt indskrænket af artikel 46, der fastsætter særlige regler på dette område.

- 156** Den generelle idé, der inspirerede artikel 45, og for hvilken der findes for tilfælde i andre konventioner¹⁰², er, at den føderale eller semi-føderale stat lokaliserer de fysiske forbindelseselementer, der er begunstiget af konventionen i den territoriale enhed i en stat, hvor de reelt er placeret. Sådan er det med den voksnes sædvanlige opholdssted, hans eller hendes tilstedeværelse, placeringen af hans eller hendes aktiver eller den væsentlige tilknytning, situationen måtte have med en stat eller med det sted, hvor foranstaltningen gennemføres (litra a), b), c), f) og i). Ligeledes bør henvisningen til en myndighed, en lov, eller en procedure være til den myndighed, der har bemyndigelse til at handle, eller til den gældende lovgivning eller procedure i den pågældende territoriale enhed (litra g), h) og i). Henvisningen til den stat, hvor den voksne er statsborger (jf. artikel 7 og 8, stk. 2, litra a)), skal fortolkes som værende til "den territoriale enhed som fastsat efter loven i den pågældende stat eller, i fraværet af relevante regler, til den territoriale enhed, som den voksne har den nærmeste tilknytning til" (litra d)). Henvisningen til den stat, hvis myndigheder er blevet valgt af den voksne, skal fortolkes som værende til den territoriale enhed, hvis myndigheder den voksne har valgt, ellers den territoriale enhed, som den voksne har den nærmeste tilknytning til (litra e)).

¹⁰⁰ Den samme regel findes i forskellige Haagerkonventioner, navnlig konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for agenturer, artikel 20; konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefæller, artikel 18; konventionen af 22. december 1986 om lovvalg i forbindelse med aftaler om løsøre køb af international karakter, artikel 20; konventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser, artikel 33; konventionen af 1. august 1989 om lovvalg for arv efter dødsfald, artikel 21; konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, artikel 38; Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældremyndighed og foranstaltninger til beskyttelse af børn, artikel 46.

¹⁰¹ Med 12 stemmer mod 10, med 1 hverken for eller imod, jf. protokol nr. 17, nr. 21-27 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 340].

¹⁰² Se Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige virkninger af internationale børnebortførelser, artikel 31; og frem for alt, Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, artikel 36.

Artikel 46 (interterritoriale konflikter, særlige regler om lovvalg)

157 En kort sammenlignende undersøgelse af de seneste Haagerkonventioner viser, at meget forskelligartede systemer er blevet brugt til at afgøre, hvilken lov, der finder anvendelse i den territoriale enhed, hvor konventionens lovvalgsregler udpeger loven i en stat, der har interterritoriale lovkonflikter. Visse konventioner udpeger direkte den territoriale enhed, hvis lovgivning finder anvendelse¹⁰³. Andre henviser hovedsageligt til de interne lovvalgsregler i den pågældende stat og subsidiært til lovgivningen i den territoriale enhed, som situationen har sin nærmeste tilknytning til¹⁰⁴, eller lovgivningen i den territoriale enhed, der er udpeget direkte¹⁰⁵. Artikel 46 i denne konvention ligesom konventionen om beskyttelse af børn favoriserer sidstnævnte system. Den territoriale enhed, hvis lovgivning er gældende, er den, der er identificeret ved de gældende regler i den pågældende stat, men hvis der ikke er nogen, gælder den enhed, der er defineret i artikel 45. Når artikel 15 således udpeger loven i den stat, hvor den voksne har sædvanligt opholdssted, til at regulere den bemyndigelse, som vedkommende har afgivet, og denne stat består af flere territoriale enheder, der er undergivet forskellig lovgivning, vil det være nødvendigt først at undersøge, om der i lovgivningen i denne stat er regler, der fører til identifikation af den territoriale enhed, hvis lovgivning finder anvendelse og, i mangel af sådanne regler, i henhold til artikel 45, litra a), anvende lovgivningen i den territoriale enhed, hvor den voksne havde sit sædvanlige opholdssted.

Artikel 47 (konflikter mellem personer, lovvalg)

158 I modsætning til artikel 45 og 46, sigter artikel 47, der har sin pendant i artikel 49 i konventionen om beskyttelse af børn, på de stater, hvor der er konflikter mellem personer, det vil sige de stater, som har forskellige retssystemer eller regelsæt, der gælder for forskellige kategorier af personer. Alle Haagerkonventioner, der indeholder lovvalgsregler, hvor disse regler udpeger en stat af denne type, henvises der til de interne lovvalgsregler i denne stat. Visse af dem stopper der uden at give nogen løsning i de tilfælde, hvor sådanne regler ikke findes i den pågældende stat¹⁰⁶. Andre udfylder dette hul og henviser i mangel af sådanne regler til reglen om den nærmeste tilknytning¹⁰⁷. Artikel 47 i denne konvention er udtryk for sidstnævnte ordning. I mangel af gældende regler i den pågældende stat, der kan identificere den lovgivning, der skal finde anvendelse, anvendes lovgivningen i den retsorden eller det sæt af regler, som den voksne har den nærmeste tilknytning til.

---

¹⁰³ Jf. konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for agenturer, artikel 19; konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefæller, artikel 17; konventionen af 14. marts 1978 om indgåelse og anerkendelse af ægteskabs gyldighed, artikel 18 og 19; konventionen af 22. december 1986 om lovvalg i forbindelse med aftaler om løssørekøb af international karakter, artikel 19; konventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser, artikel 31, litra b); konventionen af 1. juli 1985 om lovvalg for trusts og om deres anerkendelse, artikel 23; konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, artikel 36, litra b);

¹⁰⁴ konventionen af 2. oktober 1973 om lovvalg for underholdspligt, artikel 16.

¹⁰⁵ Jf. konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefæller, artikel 16; konventionen af 1. august 1989 om lovvalg for arv efter dødsfald, artikel 19, stk. 2.

¹⁰⁶ Jf. konventionen af 14. marts 1978 om indgåelse og anerkendelse af ægteskabs gyldighed, artikel 20; konventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser, artikel 32; konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner, artikel 37;

¹⁰⁷ konventionen af 2. oktober 1973 om lovvalg for underholdspligt, artikel 16. konventionen af 1. august 1989 om lovvalg for arv efter dødsfald, artikel 20; sammenholdt med konventionen af 14. marts 1978 om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefæller, artikel 19.

Artikel 48 (erstatning af konventionen af 17. juli 1905)

- 159** Det fremgår af denne bestemmelse, at den gamle konvention af 17. juli 1905 erstattes af nærværende konvention i forholdet mellem de kontraherende stater¹⁰⁸. I modsætning til den tilsvarende bestemmelse i artikel 51 i konventionen om beskyttelse af børn, tages der ikke forbehold for anerkendelse af foranstaltninger, der tidligere er truffet i medfør af den gamle konvention, som næppe finder anvendelse længere.

Hvis dette ikke var tilfældet, kunne overgangen fra en konvention til den anden give anledning til vanskeligheder svarende til dem, der er blevet angivet for overgangen fra konventionerne af 1961 og 1996¹⁰⁹. Hvis for eksempel den voksnes sædvanlige opholdssted skifter fra stat A til stat B, som begge tidligere var parter i konventionen af 1905, men på tidspunktet for ændringen var blevet parter i den nye konvention, burde denne nye konvention logisk set anvendes i deres gensidige relationer. Men hvis den voksne er statsborger i stat C, der er part i konventionen af 1905, men ikke i den nye konvention, vil konventionen af 1905 fortsat binde staterne A og B til stat C, som ved at insistere på sine myndigheders kompetence kan blokere for anvendelsen af den nye konvention i forholdet mellem staterne A og B¹¹⁰.

Artikel 49 (konflikter med andre konventioner)

- 160** Denne artikel er en gengivelse af artikel 52 i konventionen om beskyttelse af børn, der blev vedtaget med henblik på de daværende forhandlinger i Den Europæiske Union om, hvad der skulle blive af Rådets forordning om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn¹¹¹. Den medførte alligevel debat, da nogle stater frygtede, at den ikke gav dem tilstrækkeligt råderum til at sætte dem i stand til fremover at indgå særskilte aftaler om de forhold, der reguleres af konventionen. De forklaringer, der blev givet under forhandlingerne, viste, at der stadig var tilstrækkeligt råderum.

Stk. 1

- 161** Dette stykke vedrører, ligesom de sædvanlige forenelighedsbestemmelser, der findes i talrige konventioner, kun tidligere aftaler indgået af de kontraherende stater. Der tages forbehold for deres anvendelse, medmindre parterne i sådanne aftaler i de kontraherende stater fremsætter erklæring om det modsatte.

Stk. 2

- 162** Dette stk. 2 tillader "en eller flere kontraherende stater at indgå aftaler, der for så vidt angår voksnes sædvanlige opholdssted i enhver af staterne, der deltager i sådanne aftaler, indeholder bestemmelser om spørgsmål, der er reguleret af denne konvention". Sådanne aftaler kan indgås mellem kontraherende stater eller mellem kontraherende stater og tredjelande¹¹², men de aftaler, der er nævnt i dette stykke, er aftaler, der vedrører "voksnes sædvanlige opholdssted i en af de stater, der deltager i sådanne aftaler".

¹⁰⁸ Sammenlign med artikel 51 konventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældremyndighed og foranstaltninger til beskyttelse af børn.

¹⁰⁹ Jf. den forklarende rapport om konventionen af 1996, nr. 169.

¹¹⁰ Konventionen af 17. juli 1905 giver prioritetskompetence til myndighederne i nationalstaten til at udstede forbuddet og at organisere værgemålet (art. 2). Myndighederne i staten med det sædvanlige opholdssted har kun subsidær kompetence i tilfælde af, at de nationale myndigheder undlader at stemme (art. 6), men det forbud, der er udstedt af myndighederne på det sædvanlige opholdssted, kan blive ophævet af de nationale myndigheder i overensstemmelse med deres lovgivning (art. 11).

¹¹¹ Denne forordning trådte i kraft den 1. marts 2001.

¹¹² Sidstnævnte mulighed skyldes, at stykket omfatter en særskilt aftale indgået af "en eller flere kontraherende stater". Hvis den kun indgås af én kontraherende stat, kan dette kun være et tredjeland.

Denne begrænsning fandt delegationerne fra de nordiske lande overdreven, da de ønskede at kunne indgå særskilte aftaler baseret ikke kun på det sædvanlige opholdssted, men også på nationalitet eller den voksnes opholdssted eller på tilstedeværelsen af aktiver i de stater, der deltog i de pågældende aftaler. Med henblik på dette foreslog de, at stk. 2 skulle udgå, og at anvendelsen af konventioner, der var indgået eller skulle indgås af de kontraherende stater¹¹³, skulle være forbeholdt stk. 1 på lige fod med artikel 23 i konventionen om arveret. Det blev indvendt, at dette primært var en konvention om myndighedskompetence (og ikke kun en konvention om lovvalgsregler, ligesom konventionen om arveret), og at der burde gøres en indsats for at forhindre, at der blev indgået en særskilt konvention af visse stater, der er part i konventionen om beskyttelse af voksne, og vedtaget kompetenceregler, som ville forstyrre dens problemfri anvendelse. Dette ville være tilfældet, hvis en sådan særskilt konvention skulle have virkning på voksne, der har deres sædvanlige opholdssted uden for den lukkede kreds af stater, der er part i den, og i en stat, der deltager i Haagerkonventionen. Det blev også sagt i form af et svar, at selv om stk. 2 effektivt indebar en begrænsning af de aftaler, der påtænkes i relation til voksne, der har deres sædvanlige opholdssted i en stat, der deltager i den, gentager stk. 3 ikke denne begrænsning og åbner mulighed for særskilte aftaler om voksne, der ikke nødvendigvis har deres sædvanlige opholdssted i en kontraherende stat, på betingelse af, at disse aftaler ikke påvirker anvendelsen af Haagerkonventionen.

Stk. 3

- 163** Dette stykke viser, at de særskilte aftaler, der indgås af en eller flere kontraherende stater, "ikke påvirker anvendelsen af bestemmelserne i denne konvention i forholdet mellem disse stater og andre kontraherende stater". Med andre ord er friheden til at indgå særskilte aftaler fuldstændig, men de kontraherende stater, der deltager i sådanne særskilte aftaler, må ikke i noget tilfælde bruge disse aftaler som et argument for at frigøre sig fra deres forpligtelser over for andre kontraherende stater, som ikke deltager i særskilte aftaler.

Rækkevidden af stk. 3 kan illustreres ved hjælp af flere eksempler. Hvis der i kraft af Haagerkonventionen eksisterer et grundlag for kompetence til fordel for myndigheden i en stat, der deltager i denne konvention, men ikke i den særskilte aftale, bør de kontraherende stater, der også er deltagere i den særskilte aftale, anerkende de foranstaltninger, som er truffet af denne myndighed, da dette grundlag for kompetence er erhvervet af en kompetent myndighed, selv om den særskilte aftale udelukkede et sådant grundlag for kompetence. Omvendt er de kontraherende stater, der ikke er deltagere i den særskilte aftale, naturligvis ikke forpligtet til at anerkende de foranstaltninger, der træffes i de øvrige kontraherende stater, som er deltagere i en sådan aftale på basis af et grundlag for kompetence ud fra den særskilte aftale, men ikke fra Haagerkonventionen. Hertil kommer, at kontraherende stater, der er deltagere i den særskilte aftale, bør respektere de forpligtelser til samarbejde, som Haagerkonventionen pålægger dem.

- 164** I den fortolkning, som var fremherskende i drøftelserne i den diplomatiske kommission, vedrører begrænsningerne i stk. 3 her kun de aftaler, der er nævnt deri, med andre ord de aftaler, som ikke er begrænset til voksne, der har deres sædvanlige opholdssted i en af staterne, der er deltager i disse aftaler. Aftalerne i stk. 2 er derfor ikke påvirket af disse restriktioner.

Stk. 4

- 165** Dette stykke sidestiller de separate aftaler med ensartede lovgivninger baseret på eksistensen af særlige bånd mellem de pågældende stater. Denne bestemmelse er af særlig interesse for de nordiske stater.

---

¹¹³ Et forslag blev omstødt med 12 stemmer mod 7 og med 5 hverken for eller imod, se protokol nr. 10, nr. 1-40 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 290-293] og protokol nr. 17, nr. 28-34 [se rapporten om arbejdet i den særlige kommission af diplomatisk karakter (1999), s. 340-341].

Artikel 50 (Konventionens tidsmæssige anvendelse)

- 166** I denne artikel gentages i de to første stykker de to regler for overgangsordninger i henhold til artikel 53 i konventionen om beskyttelse af børn vedrørende myndighedskompetence og anerkendelse af foranstaltninger. Det følger logisk af stk. 1, at kompetenceregler kun vil gælde i en stat fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af konventionen i denne stat. Derfor vil de foranstaltninger, der træffes i en kontraherende stat, inden ikrafttrædelsen af konventionen i denne stat i medfør af de kompetenceregler, der tidligere var gældende, ikke blive ophævet ved konventionens ikrafttrædelse, selv om de myndigheder, der traf dem, ikke længere har kompetence i henhold til konventionen.
- 167** Ved stk. 2 begrænses den tidsmæssige anvendelse af kapitel IV (anerkendelse og fuldbyrdelse) til foranstaltninger, der træffes efter ikrafttrædelsen af konventionen, både i den stat, hvor foranstaltningerne har deres oprindelse, og i den anmodede stat. Men intet forhindrer den anmodede stat i at anerkende tidligere truffne beslutninger på grundlag af sin egen nationale lovgivning.
- 168** Stk. 3 er nyt. Det blev nødvendiggjort af eksistensen af en bemyndigelse afgivet af den voksne (artikel 15). Kommissionen ønskede, at den bemyndigelse, som den voksne tidligere havde afgivet, såfremt dette var sket under forhold, der svarer til de i artikel 15 anførte, skulle anerkendes i hver kontraherende stat fra tidspunktet for konventionens ikrafttrædelse i forhold til en sådan stat. Sammenfattende er det et krav efter konventionen, at en bemyndigelse, der er afgivet før ikrafttrædelsen af konventionen¹¹⁴, fortsat skal være gældende, men der opstilles ikke noget krav om anerkendelse af handlinger, der er blevet gennemført under anvendelsen af denne bemyndigelse, før konventionen trådte i kraft i den pågældende stat.

Artikel 51 (kommunikationssprog)

- 169** Denne artikel, der er identisk med artikel 54 i konventionen om beskyttelse af børn og med artikel 24 i konventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser, vedrører vanskelighederne med det sprog, som meddelelserne mellem myndighederne skal udarbejdes på eller oversættes til. Kommunikationen skal være på originalsproget og skal ledsages af en oversættelse til det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den anden stat eller, hvis dette ikke er muligt, en oversættelse til fransk eller engelsk. Der er mulighed for at tage forbehold med hensyn til anvendelsen af engelsk eller fransk.

Artikel 52 (tilsyn med konventionens anvendelse)

- 170** Denne artikel gengiver indholdet af artikel 56 i konventionen om beskyttelse af børn, som selv gengav artikel 42 i Konventionen af 29. maj 1993 om adoption. Der er kun fordele ved, at Haagerkonferencen jævnligt organiserer møder for at belyse, hvordan konventionen anvendes i praksis og i givet fald fremsætte forslag til at forbedre den.

---

¹¹⁴ Den stiller ikke krav om anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet tidligere, jf. artikel 50, stk. 1.

KAPITEL VII – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 53 til 55 (afsluttende bestemmelser)

- 171** Disse bestemmelser, der er udarbejdet af Det Permanente Bureau (arbejdsdokument nr. 65) og vedtaget uden lange drøftelser, er taget fra tidligere konventioner, navnlig konventionen om beskyttelse af børn. De vedrører undertegnelse, ratifikation, accept eller godkendelse (artikel 53), tiltrædelse (artikel 54), med mulighed for, at stater, der har to eller flere territoriale enheder, hvor forskellige retssystemer finder anvendelse, kan give meddelelse om de enheder, som konventionen vil blive anvendt på (artikel 55), ordningen med det eneste forbehold, der er tilladt efter konventionen¹¹⁵ og dets tilbagekaldelse (artikel 56), konventionens ikrafttrædelse (artikel 57), opsigelse (artikel 58) og endelig de meddelelser, som konventionens depositar bliver nødt til meddele Konferencens medlemsstater og de stater, der har tiltrådt konventionen (artikel 59).

Konventionen låner to nye forhold fra konventionen om beskyttelse af børn i forhold til tidligere konventioner. For det første er konventionen i henhold til artikel 53 og i modsætning til konventionen om adoption, som selv er afledt af tidligere konventioner, kun åben for undertegnelse af stater, der er medlemmer af Konferencen af 2. oktober 1999, og ikke for de stater, der har deltaget som observatører, eller som blev medlemmer efter denne dato. Sidstnævnte kan tiltræde konventionen ved at følge proceduren i artikel 54, med andre ord først efter dens ikrafttræden i henhold til artikel 57, stk. 1. For det andet fastsættes det i artikel 58, at opsigelse af konventionen kan begrænses til visse territoriale enheder, som konventionen gælder for.

Paris, den 5. januar 2000

---

¹¹⁵ Dette forbehold vedrører sprog til meddelelser, jf. punkt 169 ovenfor, ad artikel 51. Kompetencen til tage et forbehold i anvendelsen af konventionen på det medicinske område, der først blev accepteret af Kommissionen, blev tilsidesat, efter at der var opnået enighed om disse spørgsmål.